

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

6

สุพิศ มีทรัพย์มัน

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อ
เสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

6

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา
สังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

6"

ของ สุพิศ มีทรัพย์มัน

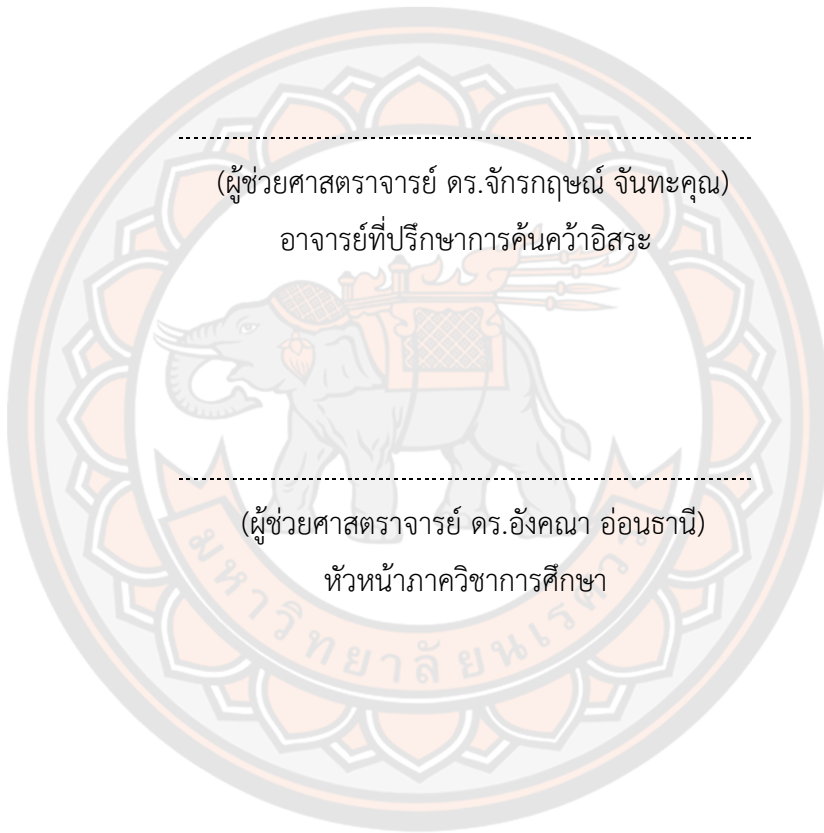
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ จันทะคุณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทาง ปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็น ผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ผู้วิจัย	สุพิศ มีทรัพย์มัน
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ จันทะคุณ
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม, กิจกรรมการเรียนรู้, ความรู้และ แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยโดยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ จำนวน 35 คน โดยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน ขอบเขตเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.22 / 80.52 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม อยู่ในระดับมาก

Title	THE DEVELOPMENT OF OCCUPATIONAL LEARNING ACTIVITIES BASED ON SOCIAL COGNITIVE LEARNING THEORY TO ENHANCE KNOWLEDGE AND MOTIVATION TOWARDS ENTREPRENEURSHIP FOR STUDENTS IN GRADE 12
Author	Supis Meesapman
Advisor	Assistant Professor Jakkrit Jantakoon, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Curriculum and Instruction - (Plan B), Naresuan University, 2022
Keywords	Social Cognitive theory, Learning Activities, Knowledge and Entrepreneurship Motivation

ABSTRACT

The objectives of this research is 1) To create and find the efficiency of occupational learning activities according to the cognitive-social learning theory. To enhance knowledge and motivation towards entrepreneurship for students in grade 12 2) To experiment occupational learning activities based on social cognitive learning theory to enhance knowledge and motivation towards entrepreneurship for grade 12 students, the researcher carried out the research process by using research and development. The sample group was students in grade 12/4, the second 2, Academic Year 2020, Thepsala Prachasan School. 35 students were obtained from a cluster random sampling using one classroom as a random unit. Scope of tools used in the research were occupational learning activities based on cognitive-social learning theory to enhance knowledge and motivation towards entrepreneurship for students in grade 12 , a test to measure knowledge of entrepreneurship, Entrepreneurial motivation questionnaire The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation. and t-test dependent The results showed that hence the outcome result of this reseaech as follows

1. Occupational learning activities according to social cognitive learning theory to enhance motivation towards entrepreneurship for the 12 grade students created a cumulative efficiency was 76.22/80.52, as the 75/75 standard criterion.

2. Grade 12 students have a knowledge in enhance to become entrepreneurs according to social cognitive learning theory. After learned higher than before threshold with statistical significance at the .05 level

3. Grade 12 students have motivated to become entrepreneurs according to social cognitive learning theory at the high level.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ จันทะคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการค้นคว้าอิสระสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ดร.วัฒนา ไตต่อผล อาจารย์ประจำสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ นางสาวรัชนีวรรณ คำเฉลียว ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท นางชลดา สมัครเกษตรการ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนลาดยาววิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าคุณอภิสิทธิ์ คงสิน ตัวแบบผู้ประกอบการแฟรนไชส์ ชานมไข่มุก มารูชา ผู้ใหญ่ทองใส ผาดี ผู้นำชุมชนกลุ่มแม่บ้านดงมะไฟ คุณอนุพงษ์ พลพจนารถ เจ้าของร้าน PA Sport คุณวรรณวิสา โพธะราชและคุณธนสาร ศิริเขตรกรณ์ เจ้าของร้าน Matcha coffee ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า มาเป็นตัวแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ พร้อมให้คำแนะนำในการเป็นผู้ประกอบการที่ดี แบ่งปันความรู้และสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักเรียน จนทำให้การค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัยและกัลยาณมิตรที่ดีที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีมาจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบแต่บิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ให้การสนับสนุน อบรมสั่งสอน เป็นกำลังใจและแรงบันดาลใจ ชี้แนะแนวทางในการศึกษามาโดยตลอด จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผู้ที่สนใจ

สุพิศ มีทรัพย์มัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณุปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของงานวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน.....	11
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura.....	14
ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ.....	33
แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48

กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็น ผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 แหล่งข้อมูล	57
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	58
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทาง ปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75.....	69
ประชากร.....	69
กลุ่มตัวอย่าง	69
ตัวแปรที่ศึกษา.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	70
แบบแผนการวิจัย.....	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	75

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็น ผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75.....	75
ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทาง ปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	84
บทที่ 5 บทสรุป.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	96
ประวัติผู้วิจัย.....	166

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงโครงสร้างรายวิชาการงานอาชีพเพิ่มเติม ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ.....	13
ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ วิชาการงานอาชีพเพิ่มเติม ง 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ.....	59
ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์การออกแบบกิจกรรมจากหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้วิชา ง 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ จากกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ตัวแบบระดับโลก, ตัวแบบระดับประเทศ, My idol ตัวแบบสู่ออนาคต, เรียนให้รู้ จากตัวแบบในชุมชน, โมเดลธุรกิจพิชิต ความสำเร็จและต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน..	60
ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบ วิเคราะห์จุดประสงค์ และเนื้อหาสาระเพื่อกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมทั้งจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และจำนวนข้อคำถามที่ต้องการทดสอบและวัดความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ	71
ตาราง 5 แสดงแบบแผนการวิจัย	73
ตาราง 6 แสดงขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	76
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวม โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน.....	77
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน.....	79

ตาราง 9 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา ภาษาและ เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน.....	82
ตาราง 10 แสดงผลการหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการ เรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 กับนักเรียนจำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง	83
ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ ก่อนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	84
ตาราง 12 แสดงผลการศึกษาแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 กับนักเรียนจำนวน 35 คน	85
ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็น ผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน	128
ตาราง 14 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ การงาน อาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็น ผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน	130
ตาราง 15 แสดงผลประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็น ผู้ประกอบการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	148
ตาราง 16 แสดงคะแนนแบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	158

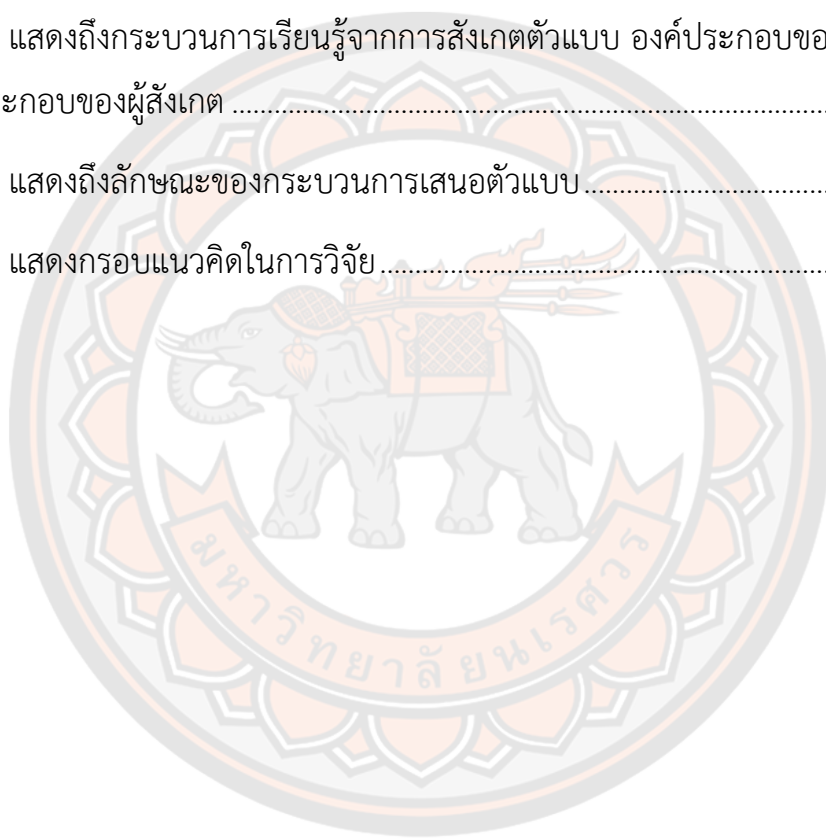
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบทีและระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียน	160
ตาราง 18 แสดงคะแนนแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	160

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และปัจจัยส่วนบุคคล (P) ซึ่งได้แก่ปัญญา ชีวภาพและสิ่งภายในอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการกระทำ.....	15
ภาพ 2 แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ องค์ประกอบของตัวแบบและองค์ประกอบของผู้สังเกต	19
ภาพ 3 แสดงถึงลักษณะของกระบวนการเสนอตัวแบบ	22
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วในทุกมิติ โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) จึงเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และเป็นทักษะที่ทั่วโลกให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อวิธีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ เป็นลักษณะที่สำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาให้เกิดขึ้นในบุคลากรทุกสาขาวิชาชีพ เพราะการที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการจะทำให้รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพทางธุรกิจในทุกสาขา ซึ่งจะช่วยให้ค้นพบความรู้ใหม่ ๆ ในการประกอบธุรกิจและสามารถแก้ไขปัญหาในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเป็นระบบ และสามารถพัฒนาธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Holmes (2003, p. 12) บ่งชี้ว่า สถานประกอบการในยุคใหม่ต้องการบุคคลในคุณลักษณะสำคัญ 5 ด้าน คือ ทักษะทางด้านวิชาชีพ (Occupational Competency) ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ทางด้านวิชาชีพที่ดี และสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สีนลาร์รัตน์และคณะ (2557, น. 4-6; วิจารณ์ พานิช (2556, น. 16) กล่าวว่า หนึ่งในทักษะที่สำคัญที่เด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ ทักษะการประกอบการ (Entrepreneurial Spirit) ซึ่งถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

การสร้างความเป็นผู้ประกอบการ จึงเป็นหนึ่งในการแนวทางการพัฒนาคนไทยที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 และหลุดพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง โดยเน้นการพัฒนาที่สมดุลบนฐานความคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการปฏิรูปประเทศด้านโครงสร้างเศรษฐกิจ การวิจัยและพัฒนา และระบบการศึกษาควบคู่กันไปตามนโยบายรัฐบาลที่สร้างการเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิดที่แตกต่างและใช้กระบวนการทางนวัตกรรมที่ไม่เหมือนใคร สร้างมูลค่าเพิ่มและเติบโตอย่างก้าวกระโดด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

การเป็นผู้ประกอบการ จัดเป็นหนึ่งในสมรรถนะหลัก (Core Competency) ของหลักสูตร ฐานสมรรถนะของผู้เรียนซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้ในการได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship) มีเป้าหมายและวางแผนอาชีพตามความสนใจ ความถนัด มีความรู้และทักษะพื้นฐานสู่อาชีพที่เหมาะสม มีทักษะและคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน มีทักษะในการทำงานและพัฒนาางานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้และทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีสามารถสร้างงาน สร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตน ครอบครัว หรือสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) แต่เนื่องจากรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ จัดเป็นรายวิชาใหม่สำหรับหลักสูตรการเรียนการสอนอาชีวของระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งปัจจุบันสถานศึกษามักใช้หลักสูตรที่มาจากส่วนกลาง ที่กำหนดเนื้อหาสาระอย่างกว้าง ๆ จึงไม่เน้นความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการในบริบทของผู้เรียนหรือบริบทที่ใกล้ตัวผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้น้อย และส่งผลกระทบต่อหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล คุณภาพผู้เรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอนด้านการเป็นผู้ประกอบการ ปัจจุบันมีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้เสนอแนวคิดและให้ความสำคัญเพื่อเตรียมนักเรียนให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญที่เด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ควรได้รับการพัฒนาทักษะนี้และศึกษาถึงแรงจูงใจ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเพื่อทราบถึงความคิด ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างชัดเจน สร้างประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการที่มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่เอื้อต่อทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาที่เปิดสอน บุคลากรและนักเรียนยังขาดแรงจูงใจและตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจแรงบัลดาลใจในการเป็นตัวแบบ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรผสมผสานการศึกษาเพื่ออาชีพไว้ในการศึกษาทั่วไป มีจุดประสงค์หลักที่ต้องการเตรียมนักเรียนไปประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงาน และการเป็นพลเมืองของประเทศที่ต้องเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในการประกอบการ สร้างทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ (ประเสริฐ ลีอำนันต์กุล, 2553) ซึ่งรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ยังคงขาดแนวทางการจัด การเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนมากมักเน้นความรู้ด้านธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างยากและไกลตัวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ยังคงขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งการที่จะทำให้นักเรียนเกิดการ

เรียนรู้และประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการได้นั้น ครูจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุนและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่นักเรียนที่ยังคงขาดแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก ขาดตัวแบบและแรงบันดาลใจที่ ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ที่ว่า ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) คือ กุญแจความสำเร็จในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมูลค่าทางเศรษฐกิจและการสร้างงานส่วนใหญ่จะถูกสร้างสรรค์โดยธุรกิจขนาดเล็กที่เกิดจากแนวคิดและทักษะความเป็นผู้ประกอบการของแต่ละบุคคล ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างธุรกิจขนาดใหญ่ เมื่อบุคคลได้รับการส่งเสริมทักษะความเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น มีโอกาสในการฝึกฝนอย่างเสรี มีความมั่นใจและดำเนินงานต่อไปได้จากประสบการณ์ของนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ นักเศรษฐศาสตร์และนักวิชาการเชื่อว่า วัฒนธรรมของความเป็นผู้ประกอบการจะเป็นการส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคลให้ดำเนินธุรกิจของตัวเอง ท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งนักการศึกษาต้องเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชนและประชาชนให้สามารถอยู่ในยุคของเศรษฐกิจผู้ประกอบการได้ จะได้นำไปใช้เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

การเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย Albert Bandura (1977) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงนั้น ไม่ได้เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่มีผลมาจากกระบวนการทางปัญญา ซึ่งกระบวนการทางปัญญานั้นเป็นวิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เกิดปัญญาในการคิด (ทศนา แคมมณี, 2548, น. 31) กล่าวคือ ถ้ากระบวนการทางปัญญาเปลี่ยน พฤติกรรมของคนก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้น การเรียนรู้ตามแนวของ Bandura จะเน้นที่การเปลี่ยนแปลงที่พฤติกรรมภายใน Bandura มองว่ากระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และมีวิธีการเรียนรู้พฤติกรรม ของมนุษย์ มี 2 วิธี คือ การเรียนจากผลของการกระทำ และวิธีการเรียนรู้จากการเลียนแบบที่เน้นความสำคัญของการมีตัวแบบและการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่หรือผู้ที่เด็กศรัทธา ซึ่งจะถ่ายทอดความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน ซึ่ง Bandura (1977, pp. 55 - 59) ได้แบ่ง ตัวแบบไว้เป็น 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่มีชีวิตและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ได้แก่ คำพูด เอกสาร หรือการใช้ทัศนวัสดุ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อ วิทยุทัศน์ หรือ วิดีโอเทป เป็นต้น และหนึ่งในกระบวนการ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการ การเรียนการสอน ก็คือการได้เรียนรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิต และใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการผสมกลมกลืนเข้าไปในวิถีชีวิต เป็นการเรียนรู้หลาย ๆ เรื่อง ในเวลาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องประสานสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน และไม่แยกออกจากวิธีการดำรงชีวิตของคน ไม่แยกส่วนการเรียนรู้ แต่เรียนรู้หลาย ๆ เรื่องไปพร้อมกัน การได้ทดลองลงมือปฏิบัติเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุด ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาทั้งในส่วนความคิดหลักและส่วนรายละเอียด ได้ถูกต้อง แนวคิดดังกล่าวจะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางสติปัญญา และเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของผู้เรียน บุคคล

เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง และอีกส่วนเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งเป็น การเรียนรู้โดยการสังเกตและเรียนรู้จากตัวแบบ (observational learning or modeling) และเชื่อ ว่าการเป็นตัวแบบจะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจ ในการเรียนรู้ การที่ได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มี ความซับซ้อนและได้รับผลกระทบที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้ที่สังเกตฝึกความรู้สึกว่าเขาจะสามารถที่จะ ประสบความสำเร็จได้ ถ้าเค้าพยายามจริงและไม่ย่อท้อ ลักษณะของการใช้ตัวแบบที่ส่งผลต่อ ความรู้สึกว่าเขามีความสามารถที่จะทำได้นั้น ได้แก่ การแก้ปัญหาของบุคคลที่มีความกลัวต่อสิ่งต่าง ๆ โดยที่ได้ดูตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายกับตนเองก็สามารถทำให้ลดความกลัวต่าง ๆ นั้นได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา ไตต่อผล (2557, น. 193) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังเคราะห์ร่วมกับการ เรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลการทดลองใช้ หลักสูตรเสริมสร้าง จิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังเคราะห์ร่วมกับการเรียนรู้ด้วย การรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการมีจิต สาธารณะหลังการใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ งานวิจัยของวารารณ ยังเอี่ยมและคณะ (2556, น. 126-137) การส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้ โดยประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังเคราะห์ ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า การส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้โดยประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังเคราะห์มีส่วนช่วยเพิ่มความรู้ การรับรู้ความสามารถของตน ความคาดหวังในผลดี และทำให้นักเรียน บริโภคผักและผลไม้เพิ่มขึ้น ส่วนงานวิจัยของสุภาภรณ์ โตโสภณ (2561) พบว่า การศึกษาสมรรถนะ การเป็นผู้ประกอบการที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พบว่าสมรรถนะ การเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ ในการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ แบบจำลองธุรกิจ การจัดการธุรกิจ การจัดการ ตลาด การผลิตและการดำเนินงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล การจัดการเงินและการลงทุน แผนธุรกิจ การติดต่อสื่อสารและเครือข่ายทางธุรกิจ และการบริหารงานและดำเนินงานในองค์การ ด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงานและความสามารถในการมี ปฏิสัมพันธ์ และด้านคุณลักษณะ ส่วนบุคคลต่อการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงาน และด้านอัตมโนทัศน์ แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการเป็น ผู้ประกอบการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง เน้นการฝึกปฏิบัติ และมีกรณีตัวอย่างประกอบหรือสถานการณ์ที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนเห็น แบบอย่างที่ดี ผู้สอนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแนะนำเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาจนกระทั่งผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติงานจนสำเร็จ

จากความสำเร็จ ปัญหาและแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่ การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้นี้จะช่วยให้เกิดความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการได้

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาผลการใช้ดังนี้
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
 - 2.2 เพื่อศึกษาแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. นักเรียนมีความรู้และเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เกิดสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับความต้องการของบริบทปัจจุบัน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม รวมถึงครูผู้สอนในรายวิชาอื่น

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อมุ่งเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ อยู่ในรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ ฉบับปรับปรุงปีการศึกษา 2560

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการสอนรายวิชาการงานอาชีพและด้านวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรม และเอกสารประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ความเหมาะสมของกิจกรรม

3.2 ประสิทธิภาพของกิจกรรม ตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่

- 1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ตัวแบบระดับโลก
- 1.2 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ตัวแบบระดับประเทศ
- 1.3 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต
- 1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน
- 1.5 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ
- 1.6 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 228 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนด้วยกิจกรรมเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ

3.2.2 แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ มีความรู้และแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่นำทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ของ Bandura (1977, pp. 55-59 อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556) มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้และแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ เป็นขั้นตอนที่ครูเสนอตัวแบบที่น่าสนใจ ให้แก่ นักเรียน นักเรียนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแบบโดยการสังเกตจากตัวแบบ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคุณลักษณะของตัวแบบ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะของตัวแบบ รวบรวมและแปลความหมาย

ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่กำหนดขึ้นมาและนักเรียนจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ

ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแสดงออกโดยดัดแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำมาเป็นพฤติกรรมเบื้องต้น นักเรียนเกิดการจดจำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง แสดงพฤติกรรมคล้ายตัวแบบซึ่งเป็นผู้ประกอบการ นักเรียนปรับพฤติกรรมของตนเองจนมีความคล้ายหรือเหมือนตัวแบบและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมที่ค้นพบได้จากตัวแบบ

ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแสดงออกโดยกระทำตามตัวแบบ ที่นักเรียนสนใจ ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่กำหนด เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออก ครูสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลหรือเสริมแรงทางบวก ครูเสริมแรงให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีกด้วยกระบวนการโค้ชให้คำแนะนำและเมื่อจบกิจกรรมนักเรียนสะท้อนคิดกิจกรรมได้

2. ความเหมาะสมของกิจกรรม หมายถึง คุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยค่าเฉลี่ยต้องเท่ากับ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เทียบกับเกณฑ์โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต้องไม่เกิน 1.00

3. ประสิทธิภาพของกิจกรรม ตามเกณฑ์ 75/75 หมายถึง คุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พิจารณาได้จากค่าสัดส่วนของคะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดไว้ 75/75 โดยมีความหมาย ดังนี้

75 ตัวแรก คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 75

75 ตัวหลัง คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 75

4. ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ และวิเคราะห์พฤติกรรมเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งวัดได้จาก การเรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการจำนวน 4 หน่วย ได้แก่ 1) ธุรกิจ สังคมและ การเป็นผู้ประกอบการ 2) จะเริ่มต้นประกอบธุรกิจทำอย่างไร 3) แผนธุรกิจ 4) ความอยู่รอด ของธุรกิจ (วินัยชาญ สรรพ

โรจน์พัฒนา 2550) และทำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 คะแนน

5. แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ความต้องการของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้ และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็น 14 ด้าน ตามแบบทดสอบวัดแรงจูงใจส่งเสริมความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของจรียา กอสุขทวีคุณ ได้แก่ 1) ความต้องการประสบความสำเร็จ 2) ความเชื่อต่อปัจจัยควบคุม 3) ความกล้าเสี่ยง 4) อดทนต่อความไม่แน่นอน 5) แรงปรารถนา 6) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 7) การตั้งเป้าหมาย 8) ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ 9) สมาชิกในครอบครัวของฉันคิดว่าฉันควรจะมีอาชีพเป็นผู้ประกอบการ 10) ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม 11) ความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ 12) การรับรู้โอกาส 13) ความรู้ที่ได้รับ 14) ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (จรียา กอสุขทวีคุณ, 2561) ซึ่งสามารถวัดจากแบบสอบถามแรงจูงใจโดยใช้แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้จากการเรียนรู้ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและประสบผลสำเร็จ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้ และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

- 1.1 วิสัยทัศน์
- 1.2 คุณภาพผู้เรียน
- 1.3 คำอธิบายรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ
- 1.4 ผลการเรียนรู้รายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ
- 1.5 โครงสร้างรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura
- 2.2 แนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
- 2.3 เทคนิคการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
- 2.4 กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต
- 2.5 กระบวนการเสนอตัวแบบ

3. กิจกรรมการเรียนรู้

- 3.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.2 องค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.3 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.4 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี
- 3.5 การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

4. ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ

- 4.1 ความหมายของผู้ประกอบการ
- 4.2 องค์ประกอบเป็นผู้ประกอบการ
- 4.3 การพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ

- 4.4 ลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ
5. แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ
 - 5.1 ความหมายของแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ
 - 5.2 องค์ประกอบของแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ
 - 5.3 แนวคิดของการสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ
 - 5.4 การสร้างและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน

1. วิสัยทัศน์

มุ่งเน้นกระบวนการทำงานและการจัดการอย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบงานและการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ในการทำงานและแก้ปัญหาทางานอย่างมีหลักการและเหตุผล เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า ฝึกปฏิบัติจริง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง และมีความสุข

2. คุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

เมื่อจบช่วงชั้นผู้เรียนต้องมีคุณภาพดังนี้

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1 เข้าใจวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา และทักษะการแสวงหาความรู้ ทำงานอย่างมีคุณธรรม และมีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่น ๆ วิเคราะห์ระบบเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการ สร้างและพัฒนา สิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยโดยใช้ซอฟต์แวร์ช่วยในการออกแบบหรือนำเสนอผลงาน วิเคราะห์และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเทคโนโลยีด้วยวิธีการของเทคโนโลยีสะอาด

2.3 เข้าใจองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ องค์ประกอบและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารข้อมูลสำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ คุณลักษณะของคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วง และมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์แก้ปัญหา เขียนโปรแกรมภาษา พัฒนาโครงการงานคอมพิวเตอร์ ใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ติดต่อสื่อสารและค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นำเสนองาน และใช้คอมพิวเตอร์สร้างชิ้นงานหรือโครงการงาน

2.4 เข้าใจแนวทางสู่อาชีพ การเลือก และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจและมีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

3. คำอธิบายรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ

ศึกษาลักษณะและคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี หลักทฤษฎีและปฏิบัติของการจัดการธุรกิจของตนเอง เริ่มจากธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แนวทางการจัดตั้งธุรกิจ การบริหารการผลิต การบริหาร เงินทุน การจัดการทางการเงิน การจัดรูปแบบองค์กร การว่าจ้างและประโยชน์ของธุรกิจของธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ ลักษณะของธุรกิจของประเทศไทย โดยมีการสอดแทรก จริยธรรม จรรยาบรรณของนักธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ ผลกระทบของธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อม และการเสริมสร้าง ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเกิดความคิดริเริ่มของตนเอง

4. ผลการเรียนรู้รายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ

- 4.1 อธิบายทฤษฎีและวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ
- 4.2 อธิบายและวิเคราะห์จรรยาบรรณของนักธุรกิจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ
- 4.3 วิเคราะห์หลักการและขั้นตอนการดำเนินธุรกิจภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 และ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ
- 4.4 ออกแบบโมเดลทางธุรกิจ และวางแผนธุรกิจอย่างง่ายเพื่อสร้างมูลค่าและต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมของสินค้า และบริการ
- 4.5 ประยุกต์ใช้ทักษะในการบริหารจัดการ ฝึกการทำงานเป็นทีม พัฒนาสู่การเป็นผู้บริหารหรือผู้ประกอบการที่ดีและมีจริยธรรมในอนาคต
- 4.6 เห็นคุณค่าและเกิดความรู้สึกชื่นชมต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและประสบความสำเร็จ

5. โครงสร้างรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ

ตาราง 1 แสดงโครงสร้างรายวิชาการงานอาชีพเพิ่มเติม ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ

ที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมงเรียน	น้ำหนัก คะแนน
1	ตัวแบบผู้ ประกอบ การ ที่ดี	อธิบายและวิเคราะห์จรรยาบรรณ ของนักธุรกิจ และมีทัศนคติที่ดีต่อ การเป็นผู้ประกอบการ เห็นคุณค่าและเกิดความรู้สึกชื่นชม ต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและ ประสบความสำเร็จ	คุณลักษณะการเป็น ประกอบการที่ดีตัว แบบผู้ประกอบการ	8	20
2	ธุรกิจประเภท ต่าง ๆ	อธิบายทฤษฎีและวิเคราะห์ลักษณะ พื้นฐานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ	ธุรกิจประเภทต่าง ๆ	6	10
3	หลักการและ ขั้นตอนการ ดำเนินธุรกิจ	วิเคราะห์หลักการและขั้นตอนการ ดำเนินธุรกิจภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 และ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ	การเขียนแผนธุรกิจ อย่างง่าย การบริการเบื้องต้น การบัญชีเบื้องต้น การตลาดเบื้องต้น	10	15
4	โมเดลทาง ธุรกิจพิชิต ความสำเร็จ	ออกแบบโมเดลทางธุรกิจ และ วางแผนธุรกิจอย่างง่ายเพื่อสร้าง มูลค่าและต่อยอดให้เกิดนวัตกรรม ของสินค้าและ บริการ	โมเดลธุรกิจ ปัจจัยในการสร้าง โมเดลธุรกิจ	6	20
5	ต่อยอดธุรกิจ อายุน้อยร้อย ล้าน	ประยุกต์ใช้ทักษะในการบริหารจัดการ ฝึกการทำงานเป็นทีม พัฒนาสู่การ เป็นผู้บริหาร หรือผู้ประกอบการที่ดีและ มีจริยธรรมในอนาคต	วิธีต่อยอดทางธุรกิจให้ ยั่งยืน	6	20
6	กฎหมายธุรกิจ	อธิบายทฤษฎีและวิเคราะห์ลักษณะ พื้นฐานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ	ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับกฎหมาย ธุรกิจ	4	15

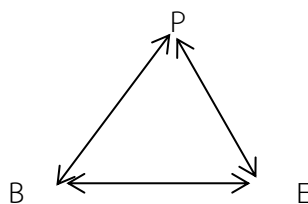
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura

1. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura

Bandura (1986, p. 30 อ้างถึงใน วัฒนา ไตต่อผล, 2557) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ ไม่แตกต่างไปจากความหมายของการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาคนอื่น ๆ นั่น คือ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมหากแต่ Bandura ให้ความหมายที่แตกต่างจากนักจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมนิยมตีความเนื่องจากนักจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมนิยมมองการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมในแง่ของการแสดงออกหรือที่เรียกว่า performance นั่นคือ บุคคลจะต้องแสดงออกในพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจึงจะเรียกว่าเกิดการเรียนรู้ แต่ Bandura กลับมองว่าการเรียนรู้นั้นไม่จำเป็นต้องพิจารณาในแง่ของการแสดงออกหากแต่การได้มาซึ่งความรู้ใหม่ ๆ ถือว่าการเรียนรู้นั้นได้เกิดขึ้นแล้ว แม้ว่าจะยังไม่มี การแสดงออกก็ตาม ดังนั้นการเรียนรู้ของ Bandura นั้นมักจะเน้นที่การเปลี่ยนแปลงที่พฤติกรรมภายในโดยไม่จำเป็นต้องมีการแสดงออกและแน่นอนการแสดงออกของพฤติกรรมก็จะสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ Bandura เห็นว่า ในชีวิตจริงของมนุษย์นอกจากจะได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม มนุษย์ก็มีอิทธิพลต่อสิ่งเร้าทั้งสำหรับตนเองและผู้อื่นด้วยนอกจากนั้นมนุษย์ยังมีความคิดความเชื่อและความคาดหวังซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเขาเอง

จากปัจจัยทางการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura และความหมายของการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Bandura นั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura ได้มุ่งเน้นว่า การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาส่งผลต่อพฤติกรรมซึ่ง Bandura ได้เสนอวิธีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาไว้ 3 วิธี คือ การเรียนรู้ด้วยการสังเกต การกำกับตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาโดยการเรียนรู้จากการสังเกตเพราะ Bandura มีความเชื่อว่าคนเราส่วนใหญ่จำเป็นต้องผ่านการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมจากผู้อื่นมาแทบทั้งสิ้น และ บุญทัน ภูบาล (2549, น. 67) สรุปว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura อธิบายว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ 2 วิธี คือ การเรียนรู้จากผลกรรม ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงและการรู้จักการเลียนแบบ คือ การได้รู้จากการสังเกตตัวเอง ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางอ้อม

ทิสนา แคมมณี (2551, น. 16-29) แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura ตามแนวคิดพื้นฐานทางทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura นั้น Bandura เชื่อว่าพฤติกรรมของคนเรานั้นไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม แต่เพียงอย่างเดียวหากแต่จะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคล ปัญญา ชีวิตาภาพและสิ่งภายในอื่น ๆ ร่วมด้วย และการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลนั้นจะต้องร่วมกันในลักษณะที่กำหนดซึ่งกันและกันกับปัจจัยทางพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมซึ่งเขียนได้ตามภาพ 1

ภาพ 1 แสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และปัจจัยส่วนบุคคล (P) ซึ่งได้แก่ปัญญา ชีวภาพและสิ่งภายในอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการกระทำ

จากภาพ 1 การที่ปัจจัยทั้ง 3 ทำหน้าที่กำหนดซึ่งกันและกันก็ไม่ได้หมายความว่าทั้ง 3 ปัจจัยนั้นจะมีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันอย่างเท่าเทียมกัน บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกบางปัจจัย และอิทธิพลทั้ง 3 นั้นไม่ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน หากแต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่น ๆ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชาติ, 2553, หน้า 49)

2. แนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

นักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของการปรับพฤติกรรมทางปัญญาไว้ดังนี้

Wolpe (1969) ให้ความหมายว่าเป็นการใช้ผลที่ได้จากการทดลอง หลักการของการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคลที่ไม่เหมาะสมให้เหมาะสมขึ้น

Kazdin (1978) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอก โดยการเปลี่ยนความคิด การตีความ การตั้งข้อสันนิษฐาน หรือกลวิธีในการสนองตอบหรืออีกในหนึ่ง คือ การเปลี่ยนตัวแปรทางปัญญาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั่นเองโดยที่นักปรับพฤติกรรมทางปัญญามีความเชื่อดังนี้

ความเชื่อข้อที่ 1 การทำงานทางปัญญามีผลต่อพฤติกรรม เป็นการย้ายความคิดของรูปแบบการใช้สื่อกลางเป็นประโยชน์ในการบำบัดหรืออธิบายพฤติกรรม ถึงแม้ว่านักทฤษฎีพฤติกรรมปัญญานิยมรุ่นแรก ๆ จะมีปัญหาเรื่องการแสดงให้เห็นถึงข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะพิสูจน์ความเชื่อนี้ แต่ปัจจุบันมีความพยายามที่จะดำเนินการพิสูจน์และสนับสนุนแนวคิดนี้ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับผลดีซึ่งแสดงถึงผลของกระบวนการทางปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมได้มากขึ้นเรื่อย ๆ

ความเชื่อข้อที่ 2 การทำงานของกระบวนการทางปัญญาสามารถปรับเปลี่ยนได้ นั่นคือเราสามารถประเมินกระบวนการทางปัญญาได้ แม้ว่าจะต้องศึกษาหาวิธีที่จะมีความเที่ยงและความตรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไปก็ตาม การประเมินกระบวนการทางปัญญาก็เพื่อเลือกบางส่วนที่เหมาะสมและเข้าไปจัดกระทำ เพื่อประโยชน์การเปลี่ยนพฤติกรรม โดยเป็นกระบวนการหนึ่ง ๆ ในกระบวนการทางปัญญานั้นเป็นอิสระโดยตนเอง ไม่จำเป็นต้องติดตามมาจากกระบวนการอื่น ๆ

ความเชื่อข้อที่ 3 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสามารถกระทำได้ โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา โดยพยายามจัดการกับกระบวนการทางปัญญา เพื่อช่วยให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและประเมินการเปลี่ยนพฤติกรรมควบคู่ไปด้วย

Kalish (1981) กล่าวว่า การปรับพฤติกรรมเป็นการนำเอาหลักแห่งพฤติกรรม (Behavior Principles) มาประยุกต์ใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ

กลุ่มพฤติกรรมปัญญานิยม (Cognitive Behaviorist) Albert Bandura (1977; Mahoney, 1974; Meichenbaum, 1977) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงปัญญาจะนำไปสู่การปรับพฤติกรรม

จากความหมายของการปรับพฤติกรรมทางปัญญา สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมจากภายนอกโดยการเปลี่ยนความคิด เปลี่ยนตัวแปรทางปัญญาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

3. เทคนิคการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

นักจิตวิทยาได้เสนอไว้หลากหลายวิธีปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา สามารถสรุปได้ว่าแต่ละวิธี จะมีหลักการใหญ่ ๆ และองค์ประกอบของวิธีการปรับเปลี่ยนที่มีความคล้ายคลึงกัน แต่มีส่วนที่แตกต่างกันตรงที่การพิจารณาลักษณะของกระบวนการทางปัญญาเท่านั้น ซึ่งจะส่งผลในทักษะย่อย ๆ ที่จะต้องแตกต่างกันออกไป จุดเด่นของแต่ละวิธีการจะเหมือนกัน คือ เปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาเพื่อให้พฤติกรรมภายนอกเปลี่ยนแปลง ดังนั้นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแนวคิดนี้ต้องประเมินที่พฤติกรรมภายนอกหรือหาวิธีการประเมินที่พฤติกรรมภายนอกหรือหาวิธีการประเมินการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาร่วมด้วยก็ได้ ซึ่งเทคนิคการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่ผู้วิจัยใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญาของ Bandura ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ที่เน้นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาส่งผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรม

4. กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต

Bandura (1989, น. 39 อ้างถึงใน วัฒนา ไตต่อผล, 2557) มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของคนเราส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการสังเกตตัวแบบ ซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ต้องการอาศัยการลงมือทดลอง เพราะนอกจากจะสูญเสียเวลาแล้ว ยังอาจมีอันตรายได้ในบางพฤติกรรม ในการเรียนรู้โดยผ่านตัวแบบนี้ ตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และเนื่องจากคนเรานั้นใช้ชีวิตแต่ละวันในสภาพแวดล้อมที่แคบ ๆ ดังนั้นการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสังคมจึงผ่านจากประสบการณ์ผู้อื่น โดยการได้ยินและได้เห็นโดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้อง คนส่วนมากรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมโดยการผ่านสื่อแทบทั้งสิ้น

กระบวนการในการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ

Bandura (1989, p. 32 อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต, 2553) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการตั้งใจ (Attentional Process) บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้มากจากการสังเกต ถ้าเขาไม่มีความตั้งใจและรับรู้ได้อย่างแม่นยำถึงพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก กระบวนการตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนั้น องค์ประกอบที่มีผลต่อกระบวนการตั้งใจ แบ่งออกได้เป็น 2 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ องค์ประกอบของตัวแบบเอง พบว่า ตัวแบบที่ทำให้บุคคลมีความตั้งใจจะสังเกตนั้นต้องเป็นตัวแบบที่มีลักษณะเด่นชัด เป็นตัวแบบที่ผู้สังเกตมีความพึงพอใจ พฤติกรรมที่แสดงออกไม่สลับซับซ้อนมากนักและมีคุณค่าต่อการใช้ประโยชน์อีกด้วย นอกจากนี้ องค์ประกอบของตัวแบบแล้ว ยังมีองค์ประกอบของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ ซึ่งรวมทั้งการเห็น การรับรู้รส กลิ่นและสัมผัส จุดของการรับรู้ความสามารถทางปัญญา ระดับของการตื่นตัว และความชอบที่เคยได้เรียนรู้มาก่อนแล้ว

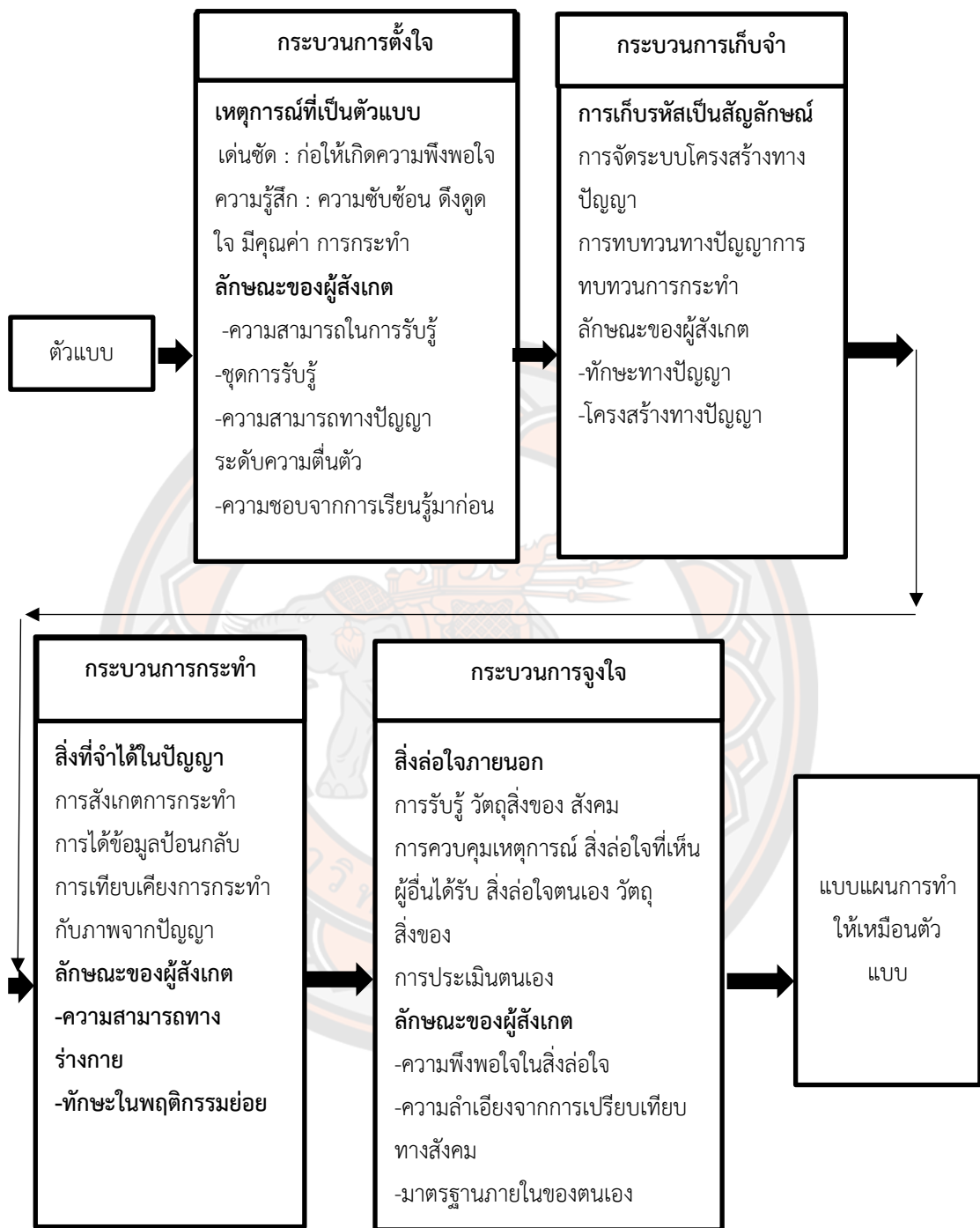
2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) บุคคลจะไม่ได้รับอิทธิพลมากนัก จากตัวแบบ ถ้าเขาไม่สามารถจะจดจำได้ถึงลักษณะของตัวแบบ บุคคลจะต้องแปลงข้อมูลจากตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์ และจัดโครงสร้างเพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น ซึ่งแน่นอนปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการเก็บจำคือ การเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้ง่ายต่อการจำ การจัดระบบโครงสร้างทางปัญญา การชักซ้อมลักษณะของตัวแบบที่สังเกตในความคิดของตนเอง และชักซ้อมด้วยการกระทำ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางปัญญาและโครงสร้างทางปัญญาของผู้สังเกตอีกด้วย

3. กระบวนการกระทำ (Production Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ ที่เก็บจำไว้นั้นมาเป็นการกระทำ ซึ่งจะกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกต การกระทำของตนเอง การได้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเองและการเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วยซึ่งได้แก่ ความสามารถทางกาย และทักษะในพฤติกรรมย่อย ๆ ที่จะทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Press) การที่บุคคลที่เกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจ กระบวนการจูงใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งล่อใจจากภายนอก สิ่งนั้นจะต้องกระตุ้นการรับรู้ เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ เป็นที่ยอมรับของสังคมและพฤติกรรมที่กระทำตามตัวแบบนั้นสามารถที่จะควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจที่เห็นผู้อื่นได้รับ ตลอดจนสิ่งล่อใจของตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของและการประเมินตนเอง นอกจากนี้ โน้มน้าวของผู้สังเกตนั้น ยังขึ้นอยู่กับความพอใจในสิ่งล่อใจ ความลำเอียงจากการเปรียบเทียบทางสังคมและมาตรฐานภายในของตนเอง กระบวนการนี้มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นอย่างมาก การเห็นตัวแบบพฤติกรรมเหมาะสมและได้รับผลตอบแทนที่ดีจาก

พฤติกรรมนั้นจะก่อให้เกิดการเลียนแบบรวมทั้งพฤติกรรมที่ทำซ้ำแล้วซ้ำอีกและพยายามปรับข้อบกพร่องจนได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน ก็ช่วยให้เกิดการเลียนแบบในสังคมส่วนใหญ่ด้วย ดังนั้นการเรียนรู้จากตัวแบบต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหลายดังกล่าวมาแล้ว พฤติกรรมการเลียนแบบที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นได้ด้วยการจัดวางรูปแบบขององค์ประกอบของการเรียนรู้จากตัวแบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในตัวแบบอย่างแท้จริง จนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของตัวแบบได้และประกอบกรจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอจะทำให้ผู้สังเกตแสดงการตอบสนอง คือ การเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ในที่สุดกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบทั้ง 4 กระบวนการของ Bandura สามารถเขียนสรุปเป็นแผนภาพได้ดังภาพ 2 แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ องค์ประกอบของตัวแบบและองค์ประกอบของผู้สังเกต

ภาพ 2 แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ องค์ประกอบของตัวแบบและองค์ประกอบของผู้สังเกต

ที่มา: สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553, น. 53

จากกระบวนการดังกล่าวจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของตัวแบบมีผลต่อกระบวนการ ตั้งใจตั้งนั้น การนำตัวแบบมาใช้ จึงควรพิจารณาให้เหมาะสมกับบุคคลที่จะทำการสังเกตด้วย จากงานวิจัย พบว่า เด็กมักจะให้ความสนใจและพยายามเลียนแบบพฤติกรรมหรือทำกิจกรรมทุกอย่างของตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่มากกว่าตัวแบบที่เป็นเด็ก เพราะเด็กเชื่อว่าผู้ใหญ่เป็นผู้มีความรู้และความชำนาญประสบการณ์มาก ทำให้สามารถทำกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมได้ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งยังได้รับผลกระทบทางบวกได้มากกว่า

Fischer, & Gochros, Ross (1975; Ross, 1981, น. 53) ได้สรุปหน้าที่ของตัวแบบออกเป็น 3 ลักษณะ

1. ทำหน้าที่สร้างพฤติกรรมใหม่ ในกรณีนี้เป็กรณีผู้สังเกตตัวแบบนั้น ยังไม่เคยได้เรียนรู้พฤติกรรมจะกลับมาก่อน
2. ที่เสริมพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น เป็นกรณีผู้สังเกตตัวแบบเคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวมาบ้างแล้วในอดีต ตัวแบบที่จะทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ที่เคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวพยายามพัฒนาขึ้น
3. ทำหน้าที่ยับยั้งการเกิดของพฤติกรรม ในกรณีที่ผู้สังเกตมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์หรือโกรธตัวแบบนั้นก็จะช่วยทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นลดลงหรือไม่เกิดขึ้น

5. กระบวนการเสนอตัวแบบ

Bandura (1975, P. 54 อ้างถึงใน วัฒนา ไต่ต่อผล, 2557) แบ่งตัวแบบไว้ 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่มีชีวิตจริงและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ดังนี้

1. ตัวแบบที่มีชีวิตจริง (Live Model) คือ ตัวแบบที่มีชีวิต ซึ่งผู้สังเกตสามารถปฏิสัมพันธ์หรือสังเกตโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านสื่อหรือสัญลักษณ์อื่น ตัวอย่างตัวแบบที่มีชีวิตจริง เช่น พ่อ แม่ ทั้งขยะลงถึงขยะให้ลูกเห็น ครูตั้งใจสอนให้นักเรียนเห็น นักเรียนเห็นเพื่อนช่วยพ่อ แม่ทำงานบ้าน นักเรียนเห็นเพื่อนตั้งใจเรียน อ่านหนังสือและทำการบ้าน มีผลทำให้มีผลการเรียนดี นักเรียนคนนั้นจึงขยันอ่านหนังสือและทำการบ้านตามอย่าง บุคคลเห็นผู้อื่นสูบบุหรี่แล้วทำให้เป็นโรคถุงลมโป่งพอง สุภาพทรุดโทรม จึงไม่สูบบุหรี่ เป็นต้น ซึ่งตัวแบบที่มีชีวิตจริงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่

ข้อดีของการเสนอตัวแบบที่มีชีวิตจริง

1. ตัวแบบจริงทำให้ผู้สังเกตสนใจและเลียนแบบได้ดีกว่าวิธีอื่นเพราะตัวแบบประเภทนี้มีความใกล้เคียงหรือเหมือนกับสภาพจริงมากที่สุด
2. การเสนอตัวแบบที่มีชีวิตจริงสามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ได้

2. ตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เป็นตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ โทรทัศน์ วิทยุ การ์ตูน เป็นต้น มนุษย์ในปัจจุบันเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านสื่อเหล่านี้ทั้งที่เป็น รูปธรรม เช่น การแต่งกาย การใช้สินค้า การแสดงอาการปฏิกิริยาต่าง ๆ เช่น ความเชื่อ ค่านิยม ความพึงพอใจ เจตคติ เป็นต้น ซึ่งตัวแบบสัญลักษณ์นี้เป็นตัวแบบที่จะมีอิทธิพลต่อมนุษย์มากขึ้น เพราะการเผยแพร่ตัวแบบอย่างกว้างขวาง ทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์จำนวนมากผ่านตัวแบบสัญลักษณ์ทาง สื่อมวลชน ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้มนุษย์เก็บภาพพฤติกรรมหลาย ๆ อย่าง ที่เกิดขึ้น อย่างรวดเร็วมาศึกษาใหม่ได้

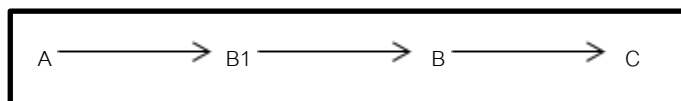
ข้อดีของการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์

1. ตัวแบบเพียงตัวเดียว สามารถก่อให้เกิดการทำตามตัวแบบพฤติกรรมแก่บุคคลได้ เป็นจำนวนมากอย่างพร้อมเพรียงกันในหลาย ๆ สถานการณ์อย่างกว้างขวาง เช่น ตัวแบบแบบจาก โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือ เป็นต้น
2. ตัวแบบสัญลักษณ์เหมาะที่จะใช้กับสถานการณ์ที่ไม่สามารถสังเกตได้หรือสังเกตได้ยาก เช่น พฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการทางปัญญา
3. สามารถจัดกระบวนการเสนอตัวแบบให้เหมาะสมได้ก่อนนำไปใช้จริง
4. ตัวแบบสัญลักษณ์สร้างความสนใจและอยู่แวดล้อมบุคคลตลอดเวลา
5. ตัวแบบสัญลักษณ์ สามารถเก็บไว้ใน การเสนอตัวแบบที่ต้องการให้บุคคลกระทำ พฤติกรรมตามตัวแบบในทำนองเดียวกันใหม่ได้

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2553, น. 253 - 254) กล่าวว่า เทคนิคการเสนอตัวแบบ (Modeling) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมที่สามารถใช้ได้ทั้งในการลดพฤติกรรม เพิ่ม พฤติกรรม เสริมสร้างพฤติกรรมใหม่ ๆ ตลอดจนปรับปรุงพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น เทคนิคการ เสนอตัวแบบได้พัฒนาขึ้นจากงานของแบนดูราและใช้กันอย่างแพร่หลายในโรงพยาบาล โรงเรียน คลินิก หรือแม้กระทั่งในสังคมกว้าง เพราะเป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นเทคนิคที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตตามธรรมชาติของคนเราเนื่องจากคนเรามีแนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบซึ่งกันและ กันอยู่แล้ว ดังนั้นการใช้เทคนิคการเสนอตัวแบบ จึงทำให้ผู้ที่ถูกปรับพฤติกรรมนั้นไม่ค่อยรู้สึกขัดเขิน หรือต่อต้าน จึงทำให้เทคนิคการเสนอตัวแบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การเสนอตัวแบบ เป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ของแบนดูรา ที่มีความเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของคนเรานั้นไม่ได้เป็นผลมาจาก การที่ คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เขาอยู่นั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย ความคิดและความรู้สึกอีกด้วย ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 นี้ (พฤติกรรม สภาพแวดล้อมส่วนบุคคล) จะมีลักษณะ ของการกำหนดซึ่งกันและกันอยู่ ถ้าปัจจัยใดเปลี่ยนแปลงไป อีกสองปัจจัยที่เหลือก็จะเปลี่ยนแปลง ตามไปด้วยซึ่งแนวทางในการเสนอตัวแบบนี้จะพิจารณาในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิด

ความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นบางอย่าง ซึ่งความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นนี้เองจะส่งผลทำให้บุคคล ตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมหรือไม่แสดงพฤติกรรม ลักษณะของกระบวนการเสนอตัวแบบ แสดงได้ ดังภาพ 3

ภาพ 3 แสดงถึงลักษณะของกระบวนการเสนอตัวแบบ

ที่มา: สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553, น. 254

โดยที่ A - การเสนอตัวแบบ

B1 - ความคิดหรือความรู้สึกของผู้สังเกตตัวแบบ

B - พฤติกรรมที่แสดงออก

C - ผลกรรม

จากภาพ 3 จะเห็นได้ว่า ในกระบวนการเสนอตัวแบบนั้นจะต้องมีการเสนอตัวแบบ (A) ที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจและคิดอยากที่จะทำตาม (B1) เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรม (B) ตาม ตัวแบบแล้วสิ่งที่ตามมาคือผลกรรม (C) ที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรมนั้น ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบได้รับการ เสริมแรงทางบวก พฤติกรรมนั้นจะเกิดบ่อยครั้งขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบได้รับการ ลงโทษพฤติกรรมนั้นก็จะ ไม่เกิดขึ้นอีก

ประเภทของตัวแบบ

Bandura (1975, P. 54) แบ่งตัวแบบไว้ 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่มีชีวิตจริงและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ดังนี้

1. ตัวแบบที่มีชีวิตจริง (Live Model) คือ ตัวแบบที่มีชีวิต ซึ่งผู้สังเกตสามารถ ปฏิสัมพันธ์หรือสังเกตโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านสื่อหรือสัญลักษณ์อื่น ตัวแบบที่มีชีวิตจริงมีอิทธิพลอย่างมาก ต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่

ข้อดีของการเสนอตัวแบบที่มีชีวิตจริง

1.1 ตัวแบบจริงทำให้ผู้สังเกตสนใจและเลียนแบบได้ดีกว่าวิธีอื่นเพราะตัวแบบ ประเภทนี้ มีความใกล้เคียงหรือเหมือนกับสภาพจริงมากที่สุด

1.2 การเสนอตัวแบบที่มีชีวิตจริงสามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ได้

2. ตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เป็นตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือโทรทัศน์ วิทยู การ์ตูน เป็นต้น มนุษย์ในปัจจุบันเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านสื่อเหล่านี้ทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น การแต่งกาย การใช้สินค้า การแสดงอาการปฏิกิริยาต่าง ๆ เช่น ความเชื่อ ค่านิยม ความพึงพอใจเจตคติ เป็นต้น ซึ่งตัวแบบสัญลักษณ์นี้เป็นตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์มากขึ้น เพราะการเผยแพร่ ตัวแบบอย่างกว้างขวาง ทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์จำนวนมากผ่านตัวแบบสัญลักษณ์ทางสื่อมวลชน ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้มนุษย์เก็บภาพพฤติกรรมหลาย ๆ อย่าง ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาศึกษาใหม่ได้

ข้อดีของการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์

1. ตัวแบบเพียงตัวเดียว สามารถก่อให้เกิดการทำตามตัวแบบพฤติกรรมแก่บุคคลได้เป็นจำนวนมากอย่างพร้อมเพียงกันในหลาย ๆ สถานการณ์อย่างกว้างขวาง เช่น ตัวแบบจากโทรทัศน์ วิดีทัศน์ หนังสือ เป็นต้น

2. ตัวแบบสัญลักษณ์เหมาะที่จะใช้กับสถานการณ์ที่ไม่สามารถสังเกตได้หรือสังเกตได้ยาก เช่น พฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการทางปัญญา

3. สามารถจัดกระบวนการเสนอตัวแบบให้เหมาะสมได้ก่อนนำไปใช้จริง

4. ตัวแบบสัญลักษณ์สร้างความสนใจและอยู่แวดล้อมบุคคลตลอดเวลา

5. ตัวแบบสัญลักษณ์ สามารถเก็บไว้ใน การเสนอตัวแบบที่ต้องการให้บุคคลกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบในทำนองเดียวกันใหม่ได้

ลักษณะของการเสนอตัวแบบ มีวิธีการเสนอตัวแบบมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553, น. 257)

1. เสนอตัวแบบที่เป็นชีวิตจริงหรือตัวแบบสัญลักษณ์ ซึ่งการเสนอตัวแบบที่เป็นชีวิตจริงนั้นมีข้อดีตรงที่น่าสนใจมากกว่าตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ในการรับรู้ของคนบางคน อีกทั้งสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกได้ตามสภาพการณ์ แต่จุดอ่อนของการเสนอตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง อยู่ที่ค่อนข้างจะเสี่ยงไป ตรงที่ไม่สามารถทำนายหรือควบคุมได้อย่างที่ต้องการ จะเป็นปัญหาหากในกรณีที่ตัวแบบที่ใช้ในการบำบัดความกลัวนั้นเกิดมีความวิตกกังวลสูงขึ้น ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวนี้เกิดขึ้นก็จะทำให้ผลการบำบัดนั้นเพิ่มความกลัวให้กับผู้สังเกต ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ผู้บำบัดจำนวนมากชอบที่จะใช้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของแถบภาพ แถบเสียง การ์ตูน หรือข้อเขียน การจะเสนอในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของพฤติกรรมและการนำไปใช้ งานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าการบำบัดโดยการที่ใช้ตัวแบบสัญลักษณ์นั้น ใช้แล้วประสบความสำเร็จอย่างมากในหลายสภาพการณ์ (Thelen, et al., 1979) ตัวแบบสัญลักษณ์นั้นมีคุณสมบัติ

เหนือกว่าตัวแบบที่เป็นชีวิตจริงอยู่หลายอย่าง เช่น สามารถควบคุมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้ สามารถมาใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง และง่ายต่อการที่จะนำมาใช้บำบัดเป็นกลุ่ม

2. ตัวแบบภายใน การเสนอตัวแบบภายในนั้น เป็นการให้บุคคลจินตนาการตัวแบบแสดงพฤติกรรม (Cautela, 1976) ซึ่งวิธีการนี้สามารถใช้บำบัดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ด้วยตัวของมันเองหรือใช้ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ ก็ได้

3. การเสนอตัวแบบหลาย ๆ ตัว จะช่วยทำให้มีการเสนอตัวแบบมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้สังเกตจะพบว่า มีตัวแบบบางตัวมีลักษณะคล้ายกับตนตลอดจนทำให้ได้เรียนรู้การแสดงพฤติกรรมหลาย ๆ อย่าง ทำให้ผู้สังเกตมีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการแสดงออกในหลาย ๆ สภาพการณ์

4. การเสนอตัวแบบที่แสดงถึงความสามารถในการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี กับตัวแบบที่ค่อย ๆ แสดงถึงการเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งตัวแบบที่ค่อย ๆ แสดงถึงการเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหานั้น จะต้องเริ่มจากการแสดงว่าเขาขาดทักษะบางอย่างและมีความรู้สึก (วิตกกังวลหรือขาดความสนใจ) บางอย่างที่ทำให้เขาไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาได้ จากนั้นตัวแบบก็จะพูดถึงความรู้สึกของตนและขั้นตอนในการแก้ปัญหา พร้อม ๆ กับพฤติกรรมของเขาจะเริ่มดีขึ้นเมื่อมีการถามว่าการเสนอตัวแบบวิธีใดน่าจะได้ผลดีกว่ากัน ระหว่างตัวแบบที่มีความสามารถในการแสดงออกเองหรือตัวแบบที่ค่อย ๆ แสดงถึงการเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งคำตอบสำหรับคำถามข้อนี้ยังหาข้อสรุปไม่ได้ เนื่องจากทั้งคู่ก็มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล แต่อย่างน้อยที่สุดการเสนอตัวแบบค่อย ๆ แสดงถึงการเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหานั้น ควรจะพิจารณาใช้กับผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอาการไม่แน่ใจหรือวิตกกังวลสูงหรือผู้ที่ขาดทักษะในการแก้ปัญหา

5. การเสนอตัวแบบค่อย ๆ แสดงออกทีละขั้นตอน ซึ่งวิธีการเสนอแบบนี้เหมาะที่จะใช้กับการแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำที่ซับซ้อน การเสนอตัวแบบค่อย ๆ แสดงออกทีละขั้นตอนนั้น จะแบ่งทักษะออกเป็นทักษะย่อย ๆ แล้วเสนอไปที่ละทักษะ ซึ่งผู้สังเกตจะต้องทำได้ตามตัวแบบเสียก่อนจึงจะค่อยเสนอตัวแบบที่แสดงทักษะในลำดับต่อไป วิธีการเสนอตัวแบบในลักษณะนี้ดูเหมือนว่าจะเหมาะสมกับการสอนวิธีการขับรถหรือการเล่นดนตรี เป็นต้น

6. การใช้การสอน ซึ่งการใช้การสอนควรจะได้พิจารณาใช้ร่วมกับการเสนอตัวแบบ การเริ่มต้นการสอนนั้น ควรจะอธิบายว่าผู้สังเกตจะเห็นตัวแบบกระทำอะไรและบอกผู้สังเกตว่าเราหวังที่จะเห็นเขาแสดงตามตัวแบบที่เขาจะดูนั้น ซึ่งการบอกเช่นนี้จะทำให้ผู้สังเกตให้ความสนใจต่อตัวแบบมากยิ่งขึ้น

7. การให้ผู้สังเกตนั้นสรุปถึงลักษณะของพฤติกรรมของตัวแบบที่เขาสังเกตซึ่ง Bandura (1986, p. 44) พบว่าการให้ผู้สังเกต สรุปถึงลักษณะของพฤติกรรมของตัวแบบนั้นทำให้ผู้สังเกตสามารถเรียนรู้และเก็บจำลักษณะของตัวแบบได้ดีขึ้น

8. การชักจูง เมื่อสังเกตตัวแบบได้แล้ว การที่จะทำให้การเรียนรู้จากการลอกเลียนแบบนั้นได้ผลดีขึ้น ควรให้ผู้สังเกตได้มีโอกาสชักจูง ซึ่งการชักจูงสามารถทำได้ 2 ลักษณะคือ ชักจูงในใจนั่นคือ คิดถึงลักษณะของพฤติกรรมที่จะต้องแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ กับการชักจูงโดยการแสดงออกดู ซึ่งการชักจูงทั้ง 2 ลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้ที่สังเกตสามารถจดจำได้ดีขึ้นและเมื่อถึงเวลาแสดงออกก็จะแสดงออกได้ง่ายขึ้น

9. สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องพิจารณา คือ สภาพการณ์ที่จะเสนอตัวแบบควรเป็นสภาพการณ์ที่สามารถลดการรบกวนจากสิ่งรบกวนภายนอกได้เป็นอย่างดี เช่น ถ้าเป็นภาพยนตร์ก็ควรฉายในห้องมืดและไม่มีเสียงรบกวน ถ้าใช้แถบบันทึกเสียงก็ควรจะใช้หูฟังของแต่ละคนซึ่งน่าจะทำให้ ผู้สังเกตมีความตั้งใจมากกว่าการฟังเสียงจากลำโพงในห้อง

จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม กระบวนการเสนอตัวแบบ ประเภทของตัวแบบ ข้อดีของตัวแบบแต่ละประเภท และลักษณะของการเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเชื่อว่าการปรับกระบวนการทางปัญญาที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยใช้การนำเสนอตัวแบบทั้ง 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่เป็นชีวิตจริงและตัวแบบสัญลักษณ์ ที่นำเสนอตัวแบบผ่านสื่อที่หลากหลายในการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเลียนแบบตัวแบบได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543, น. 2) ให้ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ในโรงเรียน ทั้งโดยครูและนักเรียน เช่น การสอนให้นักเรียนค้นคว้า อภิปราย บรรยาย การอบรม การสาธิต การปฏิบัติงาน การจัดนิทรรศการ และการศึกษาออกสถานที่ เป็นต้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 113-114) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นสื่อผสมประเภทหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาหน่วยการเรียนรู้ หรือหัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่ได้ศึกษาความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ในข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ คือ การปฏิบัติต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยมีการนำเอาสื่อประเภทต่าง ๆ มาใช้ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย เพื่อถ่ายทอด

ความรู้ และประสบการณ์แก่นักเรียนช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. องค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2553, น. 157) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. พฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ได้แก่ อาการต่าง ๆ ของผู้เรียนที่สังเกตได้ เช่น อ่านเล่าเรื่อง อธิบาย บอก ชี้ หยิบ เลือก ตอบ สรุป ทำ เขียน ฟัง ปฏิบัติ จับใจความ เป็นต้น
2. สถานการณ์หรือเงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่ โอกาสหรือสภาพ ทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา เช่น เมื่อกำหนดข้อความให้ เมื่อฟังคำโฆษณาแล้ว หลังจากฟังเพื่อนเล่านิทานแล้ว เมื่ออ่านเข้าใจบทเรียนแล้ว เป็นต้น
3. เกณฑ์หรือระดับความสามารถของพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมาขั้นต่ำสุดที่ยอมรับได้ว่าผู้เรียนเกิดความรู้จริง นั่นคือ ผ่านหรือไม่ผ่านจุดประสงค์ เช่น ทำได้ทุกข้อ อ่านได้ถูกต้อง เขียนคำให้ได้ 8 ใน 10 คำ บรรยายภาพ

ประไพ ฉลาดคิด (2548, น. 4 - 5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบการสอนไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบต่อไปนี้ในชั้นเรียน

1. ผู้สอน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการสอน เพราะต้องเป็นผู้รู้หลักสูตร และนำเนื้อหาสาระมาดำเนินการสอน มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตลอดเวลาของการเรียนการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน มีทักษะกระบวนการ และมีเจตคติที่ดีตามเจตนารมณ์ของบทเรียนและหลักสูตร นอกจากนั้นครูยังต้องมีความสามารถใช้สื่อประกอบการสอน และสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ทำให้การสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น
2. ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการสอน เพราะการสอนจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีผู้เรียนเป็นผู้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้
3. กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นออกแบบโดยผู้สอนและผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีการวัดผลและประเมินผลตามที่ผู้สอนได้วางแผนไว้
4. บริบทในการเรียนการสอน ในการสอนที่ต้องการให้เกิดผลที่ดีทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียนนั้น สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึง อันได้แก่

ความเหมาะสมของสีในห้องเรียน การถ่ายเทของอากาศ ทิศทางลม เสียงรบกวนจากภายนอก ห้องเรียน เช่น เสียงรถยนต์วิ่งผ่านไปมา กลิ่นเหม็นจากตลาดสด เป็นต้น

จากการที่ได้ศึกษาองค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้ในข้างต้น สรุปได้ว่า ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้กับผู้เรียน ได้แก่ ผู้สอน กิจกรรมการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนรู้ และตัวผู้เรียน เพื่อที่ผู้เรียนได้กระทำหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และผู้สอนสามารถวัดผลและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ นั้นต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียนด้วย กิจกรรมที่คาดว่าผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดความรู้และความเข้าใจที่ครูสามารถสังเกตได้ อาทิเช่น การเล่นเกม การเล่นิทาน การแข่งขันต่าง ๆ เป็นต้น

3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2545, น. 7) ได้สรุปถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจกับหลักสูตร ทั้งหลักการ จุดหมาย สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการ วางแผน และการจัดการเรียนการสอน

2. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้สำหรับเนื้อหาวิชานั้น ๆ ในลักษณะจุดประสงค์ปลายทางที่ควรจะมีกับนักเรียน เมื่อได้เรียนวิชานั้น ๆ จบครบถ้วนแล้ว

3. เขียนโครงสร้างของวิชาที่จะสอนทั้งวิชาโดยกำหนดส่วนประกอบ คือ

3.1 หัวข้อย่อย ๆ อาศัยจากเนื้อหาที่อ่านจากคำอธิบายรายวิชาและหนังสืออ้างอิงอื่น ๆ

3.2 จำนวนคาบที่ใช้ในการสอนแต่ละหัวข้อเรื่องย่อย โดยการคำนวณจากจำนวนคาบที่มีจริงตลอดภาคเรียนตามกำหนดของหลักสูตร และพิจารณาน้ำหนักของเรื่องราวหัวเรื่องนั้น ๆ

3.3 สาระสำคัญที่เน้นถึงความคิดรวบยอด หลักการ ทักษะ หรือลักษณะนิสัยที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในการเรียนและหัวเรื่องนั้น ๆ

3.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ในลักษณะจุดประสงค์นำทางประกอบ หัวข้อเรื่องย่อย ๆ แต่ละข้อ

4. สร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีหัวเรื่อง จำนวนคาบ สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้มาทำแผนการสอน

สมจิต จันทรฉาย (2557, น. 6) ได้กล่าวถึงการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ว่าการออกแบบการเรียนการสอนมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้ในการศึกษาความต้องการของผู้เรียนและปัญหาการเรียนการสอนเพื่อแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่หรือสร้างสิ่งใหม่โดยนำหลักการเรียนรู้และหลักการ

สอนมาใช้ในการดำเนินการ เป้าหมายของการออกแบบ การเรียนการสอน คือ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากการที่ได้ศึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในข้างต้น สรุปได้ว่า การออกแบบการเรียนการสอนมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้ในการศึกษา ความต้องการของผู้เรียนและปัญหาการเรียนการสอนเพื่อแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่หรือ สร้างสิ่งใหม่โดยนำหลักการเรียนรู้และหลักการสอนมาใช้ในการดำเนินการ เป้าหมายของการออกแบบ การเรียนการสอนคือการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

วรภรณ์ ศรีวิโรจน์ (2558, น. 3-4) ได้เสนอกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีไว้ ดังนี้

1. เลือกประสบการณ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ หากเป็นทักษะ ควรเป็นทักษะที่ปฏิบัติแล้วผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์
2. เลือกประสบการณ์ที่ผู้เรียนพึงพอใจ สนุก น่าสนใจ ไม่ซ้ำซาก มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน
3. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถทางด้านร่างกายของผู้เรียนที่จะปฏิบัติได้ และควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิม เพื่อจัดกิจกรรมใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง
4. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้หลาย ๆ ด้าน
5. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ใช้ ประสบสัมผัสในการเรียนรู้มากที่สุด

Gagné, Wager, Golas, & Keller (2005, pp. 2-3; Smith & Ragan, 1999, p. 18) ได้เสนอกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. คำนึงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ การออกแบบการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ มากกว่ากระบวนการสอน ผู้ออกแบบการเรียนการสอน จะต้องพิจารณาผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือกกระบวนการเรียน การสอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ
2. คำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เวลาที่ใช้ คุณภาพการสอน เจตคติและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ปัจจัยเหล่านี้ควร นำมาพิจารณาในการออกแบบการเรียนการสอน

3. รู้จักประยุกต์ใช้หลักการเรียนการสอน วิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมทั้ง ทางด้านร่างกาย สติปัญญาและจิตใจในกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลาย ผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรเลือกใช้สื่อที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

5. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเรียนการสอนที่มีคุณภาพควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการวางแผน การนำไปทดลองใช้จริง และนำผลการทดลองและข้อเสนอแนะจากผู้เรียนมา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นนี้จะทำให้ การเรียนการสอน มีคุณภาพ

6. มีการประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และน่าสนใจ มากขึ้น การประเมินผลผู้เรียน ไม่ควรมุ่งหมายเพียงเพื่อทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เท่านั้น แต่ ควรให้ได้ข้อมูลที่น่าไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

7. องค์ประกอบการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กัน องค์ประกอบการเรียนการสอน เช่น จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ควรมีความสัมพันธ์ สอดคล้อง กัน และเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ

ทิสนา แคมมณี (2545 , น. 41) ในการจัดมวลประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามที่คาดหวัง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ เนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้เป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนการสอนและ ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ยากที่ผู้สอนจะใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทฤษฎีหนึ่งทฤษฎีใดโดยเฉพาะ

จากการที่ได้ศึกษาลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ในข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรคำนึง จุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ประสบการณ์เดิม ความเหมาะสมกับทางด้านร่างกาย ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรจัดการเรียนรู้ที่เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน

5. การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของการประเมินประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2523, น. 494) ให้ความหมาย เกณฑ์ และหาประสิทธิภาพ ของกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

เป็นระดับ ที่ผู้ผลิตกิจกรรมการเรียนรู้จะพึงพอใจ หากแผนการจัดชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว กิจกรรมการเรียนรู้นั้นก็มีความคุ้มค่าต่อการลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

เกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่า ประสิทธิภาพ เป็น E1 (ประสิทธิภาพกระบวนการ) E2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ประเมินพฤติกรรม ต่อเนื่อง คือ ประเมินผลต่อเนื่องประกอบด้วยพฤติกรรมหลาย ๆ พฤติกรรม (Process) ของผู้เรียนที่ สังเกตได้จากการประกอบกิจกรรมกลุ่มและรายงานบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่น ใดที่ผู้สอน กำหนดไว้ประเมินพฤติกรรมผลลัพธ์ คือ ประเมินผลลัพธ์ (Products) ของผู้เรียน โดย พิจารณาจากการสอบหลังเรียน

ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้จะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอน คาดหมายว่า ผู้เรียน จะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่น่าพอใจ โดยกำหนดให้เป็นร้อยละของผลเฉลี่ยของคะแนน การทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อร้อยละของผลการทดสอบหลังเรียนของ ผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E1/ E2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ปกติ เนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำมักจะตั้งไว้ 20/00, 85/55 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะ จะตั้งไว้ 75/75 (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, น. 50-51)

การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์, (2556, น. 11 - 12) ได้กำหนดเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ กิจกรรมการเรียนรู้ และค่าดัชนีความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.5 จึงถือว่ากิจกรรม การเรียนรู้ นั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียน 1-3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็ก เก่ง ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้าฉงน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือ กิจกรรม หรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น โดยปกติ คะแนนที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่เมื่อปรับปรุง แล้วจะสูงขึ้นมาก ก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ทั้งนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

2. การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียน 6-10 คน (คณะผู้เรียนที่เก่ง ปานกลางกับอ่อน) ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิดทำหน้าผมน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพให้ประเมินการเรียนรู้ จากกระบวนการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและประเมินผลลัพธ์ คือ การทดสอบ หลังเรียนและงานสุดท้ายที่มอบให้นักเรียนทำส่งก่อนสอบประจำหน่วย ให้นำคะแนนมา คำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลัง เรียนให้ดีขึ้นคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง โดยคะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้น อีกเกือบเท่าเกณฑ์ โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมี ค่าประมาณ 70/70

3. การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) เป็นการทดสอบที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบ ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียนทั้งชั้น (ปกติใช้กับผู้เรียน 30 คน แต่ในโรงเรียน ขนาดเล็ก อนุโลมให้ใช้กับนักเรียน 15 คนขึ้นไป) ทำการหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงแก้ไข ผลลัพธ์ที่ได้ควร ใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 80/80 หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5 ก็ ให้อยอมรับได้ หากแตกต่างกันมากผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ใหม่ โดยยึดตามสภาพความเป็นจริงตามเกณฑ์

รัตนะ บัวสนธ์ (2555, น. 50 - 51) ได้กำหนดการประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรม การประเมินนี้เป็นการพิจารณาว่าเมื่อนำนวัตกรรมการศึกษาภายหลังจากผ่านการประเมินความ สอดคล้องและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะพื้นภูมิหลัง คล้ายคลึงใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายแล้วผลจะเป็นประการใด โดยที่การประเมินประสิทธิภาพของ นวัตกรรมมีลำดับขั้นตอนการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) หมายถึง การนำนวัตกรรมทดลองใช้กับบุคคล ที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยที่บุคคลดังกล่าวนี้จะคัดเลือกมาจากผู้ที่มีลักษณะเป็น ตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย 3 คน ได้แก่ ผู้ที่มีคุณลักษณะสูง ปานกลาง และต่ำกว่าปานกลาง จากตัวอย่าง เช่น นักวิจัยสร้างคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องบุคคลสำคัญของชาติไทย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักวิจัยก็จะคัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยมา 1 คน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน ระดับปาน กลางหรือใกล้ ๆ ค่าเฉลี่ยมา 1 คนและคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ใน ระดับต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยในอีก 1 คนการทดลองใช้นวัตกรรมที่เรียกว่าการประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่งนี้มี วัตถุประสงค์ สำคัญเพื่อตรวจสอบว่า นวัตกรรมดังกล่าวนั้นมีความเกี่ยวข้อง สร้างแรงจูงใจให้กับ บุคคลที่มีลักษณะ

เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายเพียงไร คำสั่ง คำชี้แจง และรายละเอียดที่มีอยู่ใน นวัตกรรมนั้นบุคคลเหล่านี้มีความรู้และความเข้าใจหรือไม่ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงนวัตกรรม

2. การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก หมายถึง นำนวัตกรรมที่ผ่านการปรับปรุง นำนวัตกรรมที่ผ่านการปรับปรุง แกะไขจากการประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่งมาทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีคุณลักษณะคล้าย กับกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนมากขึ้น เช่น อาจจะใช้การประเมินแบบหนึ่งต่อสาม (1:3) หรือว่าแบบ (1:4) ก็ได้ ซึ่งก็หมายถึงต้องใช้กลุ่มบุคคลจำนวน 9 คน แบ่งเป็นมีคุณลักษณะสูงกว่าปานกลาง 3 คน ปานกลาง 3 คน ต่ำกว่าปานกลาง 3 คน ในกรณีการประเมินแบบหนึ่งต่อสาม แต่ถ้าเป็นแบบหนึ่งต่อสี่ ก็ต้องใช้กลุ่มบุคคลจำนวนทั้งสิ้น 12 คน การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กนี้จะมีการวิเคราะห์ หากู้บ่งบอกดัชนีหรือเกณฑ์ประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่เรียกว่าค่า E_1/E_2 (ซึ่งหมายความและวิธีการ วิเคราะห์ค่า) โดยที่เกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของนวัตกรรมการศึกษาเท่าที่นิยมใช้จะมีอยู่ 3 เกณฑ์ ได้แก่ 75/75 หรือ 80/80 และ 90/90 การจะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพนวัตกรรมการศึกษาเกณฑ์ใด เกณฑ์หนึ่งจากสามเกณฑ์นี้ มีหลักพิจารณาว่าถ้านวัตกรรมการศึกษานั้น ๆ มุ่งแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา ความสามารถของผู้เรียนที่มีลักษณะซับซ้อนมีเนื้อหาสาระค่อนข้างยากก็จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 แต่ถ้ามีเนื้อหาสาระไม่ยากมากนัก มุ่งแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่มี ลักษณะปานกลางจะนิยมใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 มากที่สุดในทำนองเดียวกัน ถ้าเป็นนวัตกรรม ที่มีเนื้อหาสาระมุ่งปฏิบัติหรือมุ่งพัฒนาประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติจะใช้เกณฑ์ 90/90 นอกจากนี้จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตามหลักการที่กล่าวแล้วสิ่งที่นำมาพิจารณาประกอบในการเลือกใช้ เกณฑ์ก็คือ พื้นฐานความรู้เดิมหรือความสามารถทางการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ได้รับการทดลองใช้และ กลุ่มเป้าหมายด้วยเช่นกัน เมื่อนวัตกรรมการศึกษาผ่านการหาประสิทธิภาพและได้ประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ที่กำหนดแล้วก็อุปมา ดังสินค้าที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.)หรือมาตรฐานอาหารและยา (อย.) ก่อนที่จะวางจำหน่ายในท้องตลาดหรือนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายในขั้นต่อไป

จากการที่ได้ศึกษาการหาประสิทธิภาพของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และรัตนะ บัวสนธ์ ในข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ชัยยงค์ พรหมวงศ์เหมาะสำหรับการหาประสิทธิภาพของสื่อ โดยเฉพาะประเภทสื่อเทคโนโลยี สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ในขณะที่รัตนะ บัวสนธ์ เหมาะกับการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่เน้นการจัดการเรียน การสอน ผู้วิจัยพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ จึงใช้วิธีหาประสิทธิภาพตามแบบของรัตนะ บัวสนธ์

ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ

1. ความหมายของผู้ประกอบการ

Scarborough, & Zimmerer (2003) ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่จัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เพื่อหาผลกำไรและการเติบโตจากโอกาสในการประกอบการและรวบรวมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการลงทุนในกิจการ

Kaur, & Bains (2013) ผู้ประกอบการมาจากภาษาฝรั่งเศสคือคำว่า ‘entreprendre’ หมายถึง การลงมือทำบางสิ่ง ในช่วงยุคกลางมีการนิยามว่า ผู้ประกอบการเป็นบุคคลที่มีความคล่องแคล่วและกระทำทุกสิ่งให้ลุล่วงนอกจากนี้ นักวิจัยได้อ้างอิงผลงานของ Richard Cantillon นักปรัชญาคนแรกที่นิยามคำว่าผู้ประกอบการในหนังสือ “The Nature of Commerce” ในปี ค.ศ. 1755 ว่า ผู้ประกอบการคือ บุคคลที่ซื้อวัตถุดิบในราคาตลาดเพื่อประกอบเป็นผลิตภัณฑ์และขายในราคาที่คำนวณจากต้นทุนโดยเป็นราคาที่ไม่แน่นอน การวิเคราะห์ครั้งนี้ทำให้เห็นว่า ผู้ประกอบการมีความตั้งใจที่แบกรับความเสี่ยง นักวิจัยทางสังคมได้ให้นิยามที่แตกต่างว่าผู้ประกอบการคือบุคคลที่เปลี่ยนวัตถุดิบให้กลายเป็นสินค้าโดยมีความเสี่ยงต่อตลาดในเรื่องของผลกำไร และผู้ประกอบการใช้ความสามารถในการจัดการธุรกิจเพื่อทำให้เกิดผลสำเร็จ

สมคิด บางโม (2553, น. 1) กล่าวว่า ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) คือ คือผู้ลงทุนจัดตั้งธุรกิจขึ้นเพื่อหวังกำไรโดยยอมรับความเสี่ยงที่จะขาดทุนดำเนินการและควบคุมการทำธุรกิจด้วยตนเองผู้ประกอบการก็คือ เจ้าแก ในความหมายดั้งเดิมนั้นเองดังนั้นผู้ประกอบการก็คือผู้ประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME)

บุญทวารณ วังวอน (2556) ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีแรงบันดาลใจในการแสวงหาโอกาสและประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความแตกต่างในการดำเนินงานธุรกิจ โดยมีความมุ่งมั่นที่จะทำการก่อตั้งธุรกิจและสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง และมีการบริหารความเสี่ยงในธุรกิจที่ได้จัดตั้งขึ้นมาอีกทั้งมีการบูรณาการความรู้ที่เป็นปัจจุบันและมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2560, น. 25) ผู้ที่ประกอบกิจกรรมทางธุรกิจไม่ว่าจะเป็นการผลิต การซื้อการขายสินค้าและการให้บริการโดยไม่หวังผลตอบแทนทางกำไรและความพึงพอใจส่วนตัวที่จะทำกิจการแต่ก็ตั้งอยู่มีความที่จะขาดทุนด้วยเช่นกัน

จากความหมายของผู้ประกอบการข้างต้น จึงขอสรุปความหมายไว้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลผู้จัดตั้งธุรกิจด้วยตนเอง สามารถรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจได้ทั้งหมด มีการหาโอกาสทางธุรกิจ มีความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ และส่งมอบสินค้าหรือบริการไปสู่ลูกค้า กลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างผลกำไรกลับสู่ธุรกิจของตน

2. องค์ประกอบการเป็นผู้ประกอบการ

อาทิตย์ วุฒิกะโร (2543) ได้ทำการศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม พบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมีดังนี้

1. มีความกล้าเสี่ยง
2. มีความมุ่งมั่นในความสำเร็จ
3. มีความผูกพันต่อเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้
4. มีความสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น
5. มีความมานะและทำงานหนัก
6. มีความกระตือรือร้นและไม่หยุดนิ่ง
7. มีความสามารถในการเรียนรู้จากประสบการณ์
8. มีความรับผิดชอบ
9. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
10. มีความสนใจการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
11. มีความสามารถในการบริหาร
12. มีความคิดสร้างสรรค์
13. มีความสามารถในการปรับสภาพแวดล้อม
14. มีความกล้าตัดสินใจ
15. มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์แผนธุรกิจหรือโครงการลงทุน
16. มีความสามารถในการสร้างพันธมิตร
17. มีความซื่อสัตย์
18. มีความประหยัดเพื่ออนาคต
19. มีความรับผิดชอบต่อสังคม

จรรยา กอสุขทวีคุณ (2561, น. 13) ผู้ประกอบการและการประกอบการ (Entrepreneurs and entrepreneurship) ถูกสังเคราะห์จากงานวิจัยโดยค้นพบองค์ประกอบการเป็นผู้ประกอบการและสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการ คือ บุคคลที่สร้างความแตกต่าง ผู้ประกอบการคือบุคคลที่จัดการกับโอกาส ความล้มเหลวและความไม่แน่นอนเพื่อ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการ จัดตั้งองค์กร ทำให้ลูกค้าพึงพอใจหรือดำเนินการต่อธุรกิจ ใน ขณะเดียวกันอาจจะมีอุปสรรคที่ขัดขวางความพยายามของผู้ประกอบการ บางคนจะมีวิธีการจัดการ ต่ออุปสรรค เช่น จัดการต่ออุปสรรคโดยมีปัจจัยภายนอกมาช่วย ในขณะเดียวกัน การเป็น ผู้ประกอบการจะต้องดูแลและให้กำลังใจคนในองค์กรและไม่ให้ปัจจัยภายนอกมาเป็นอุปสรรคต่อ องค์กร

2. การประกอบการเกี่ยวข้องกับการเจาะจงและการแสวงหาโอกาส ไอเดียที่ดีมักจะเริ่มต้นจากจุดเล็กน้อยที่หลายคนมองไม่เห็นแต่มีบางคนเท่านั้นที่จะ มองเห็นวิสัยทัศน์จะสามารถมองเห็นโอกาสที่คนอื่นมองข้าม สามารถสังเคราะห์ข้อมูลจนทำให้เกิด ความกระจ่าง สะท้อนให้เห็นว่า สิ่งที่เขากระทำดูเหมือนจะแปลกแยกออกไปแต่สุดท้ายมันจะมีเหตุผลเสมอ

3. ผู้ประกอบการจะค้นหาแหล่งทรัพยากรที่ต้องการเพื่อค้นหาโอกาส การประกอบการที่ประสบความสำเร็จแทบจะไม่ได้เกิดจากแรงบันดาลใจหรือโชคชะตา แต่เกิดจากการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในมือให้เกิดประโยชน์ หรือการหาข้อมูลโดยการ “ขอ หรือ ยืม” เมื่อมีความจำเป็น โดยเฉพาะองค์กรขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีทรัพยากรด้านฐานความรู้ให้มากขึ้น เรื่อย ๆ เพื่อสนับสนุนและแบ่งปันความรู้

4. ผู้ประกอบการเป็นผู้เพิ่มมูลค่า แหล่งทรัพยากรที่มีมักจะถูกใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อให้ ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ มูลค่าคือสิ่งที่ผู้ประกอบการจะเพิ่มหลังจากเกิดกระบวนการการแปรรูป โดย สัญชาตญาณของผู้ประกอบการจะเข้าใจความต้องการของตลาดและความพึงพอใจของลูกค้า

5. ผู้ประกอบการคือนักสร้างสัมพันธ์ที่ดี การมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เช่น เงินทุน ผู้ประกอบการสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อมีข้อตกลงร่วมกัน การสร้างสัมพันธ์ที่ดีสามารถพบได้ทุกที่ ทุกเวลา เนื่องจากคนมักจะตื่นตัวต่อโอกาสที่เข้ามา

6. ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เชิงปฏิบัติการและรู้จักคน (Know-how และ Know-who) รวมไปถึงมีความสามารถที่ทำให้ทราบถึงแหล่งทรัพยากร (Know-where) ที่ตนเองต้องการ

7. ผู้ประกอบการสร้างทุน การได้มาซึ่งทรัพยากร การเพิ่มมูลค่าและการสร้างเครือข่ายเป็นทุนทางปัญญาที่สามารถสร้างสิ่งต่าง ๆ ได้ เช่น เงินทุน

8. ผู้ประกอบการต้องจัดการความเสี่ยง การประกอบการมีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยง อยู่เสมอ แต่ความเสี่ยงทำให้ ผู้ประกอบการเกิดความรอบคอบ บางรายพยายามหลีกเลี่ยงความเสี่ยงขณะที่ผู้ประกอบการบางราย มีความกล้าได้กล้าเสียมากซึ่งอาจทำให้เกิดผลตอบแทนที่ดีแต่ก็มีแนวโน้มที่จะล้มเหลวเนื่องจาก ความคิดของเขาตั้งอยู่บนพื้นฐานความคาดหวังมากกว่าการตัดสินใจ

9. ผู้ประกอบการถูกกำหนดให้เผชิญหน้ากับความทุกข์ ผู้ประกอบการมีแรงจูงใจในด้านการประสบความสำเร็จ มีความมุ่งมั่นและเชื่อมั่นใน ตนเอง ขณะเดียวกันอาจจะต้องเผชิญหน้าต่อความยากลำบากจึงทำให้ผู้ประกอบการบางรายเกิด ความล้มเหลว เนื่องจากมีความเชื่อว่าจะไม่เกิดความล้มเหลว ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะ สามารถจัดการต่ออุปสรรคที่คาดไม่ถึงถึงบริษัทส่วนใหญ่มักจะประสบวิกฤตในช่วง 3-4 ปีแรกซึ่ง ผู้ประกอบการจะต้องแก้ไขและเอาชนะปัญหาภายใต้ความกดดันให้ได้

10. การประกอบการจะต้องเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะมีความเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์และ นวัตกรรมไม่ว่าจะทางใดก็ตาม ผู้ประกอบการจำเป็นต้องสร้างความแตกต่าง เรียนรู้และเปลี่ยนแปลง เพื่อตอบสนองความต้องการของสภาพแวดล้อมและควบคุมศักยภาพของเทคโนโลยี

3. การพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ

Hatten (2006) การเป็นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการเงิน การจัดการวัตถุดิบ และการเผชิญกับ ความเสี่ยงในการริเริ่ม หรือดำเนินธุรกิจ Hatten ได้ระบุลักษณะพฤติกรรมสู่การพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

1. มีความคิดสร้างสรรค์ (Creation) มีการริเริ่มดำเนินธุรกิจใหม่
2. มีสร้างนวัตกรรม (Innovation) มีการผลิตสินค้าใหม่รวมถึงกระบวนการ ดำเนินธุรกิจการตลาด และการจัดการองค์การด้วยกระบวนการใหม่ ๆ
3. มีความสามารถในการบริหารความเสี่ยง (Risk management) ผู้ประกอบการ หรือเจ้าของธุรกิจจะต้องมีความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงอันเกิดจากการขาดทุน หรือความล้มเหลว ในการดำเนินธุรกิจ
4. มีความสามารถในการบริหารงานทั่วไป (General management) ผู้ประกอบการ หรือเจ้าของธุรกิจจะต้องมีแนวทางในการดำเนินธุรกิจและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ของธุรกิจให้มีความเหมาะสม
5. มีความมุ่งหวังในประสิทธิภาพ (Performance intention) ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจจะต้องมีความคาดหวังในผลกำไร หรือระดับการเจริญเติบโตของธุรกิจ

มาร์ติน ล็อคครุส (Martin Lackeus, 2013, p. 12 อ้างถึงใน สุภาภรณ์ โตโสภณ) กล่าวว่า การเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การพัฒนาความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้ประกอบการ ซึ่งควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการจำลองทางธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ และความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจของตนเอง
2. ด้านทักษะเกี่ยวกับทักษะด้านการตลาด ทักษะด้านการจัดการทรัพยากร ทักษะด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการเรียนรู้ ทักษะด้านกลยุทธ์
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการความสามารถส่วนบุคคล เอกลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ การทำงานเชิงรุก การจัดการความเสี่ยง ความมีนวัตกรรม ความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น ซึ่งการเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการจะเกิดจากการได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ผ่านการกระทำหรือลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) จะทำให้เกิดสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ

บุณทวารณ วังวอน (2556) การเป็นผู้ประกอบการในกิจการใดกิจการหนึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนมองว่าเป็นเรื่องยากต่อการเริ่มต้น เพราะไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นจากตรงจุดไหนก่อนแล้วทำอย่างไรต่อไปจึงจะทำให้กิจการของตนเองประสบความสำเร็จได้ในที่สุด ดังนั้นแนวทางเริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการจึงควรเริ่มจากการหาข้อมูลดังนี้

1. รู้จักตน
2. รู้ข้อมูลของลูกค้า
3. รู้ข้อมูลของคู่แข่ง
4. รู้นโยบายส่งเสริมจากภาครัฐบาล
5. วางแผนการเงินในระยะยาว
6. การทำบัญชี
7. การบริการที่มีประสิทธิภาพ
8. ขายสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ
9. จ้างบุคลากรที่เหมาะสม
10. เลือกทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมกับสินค้าหรือบริการ

ศรัณญา อรุณภู่ (2557, น. 90) กล่าวว่า ผู้ประกอบการควรพัฒนาสมรรถนะของตนเองเพื่อป้องกันและลดปัญหาความล้มเหลวทางการดำเนินธุรกิจ ซึ่งสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย สมรรถนะ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านแรงจูงใจ ประกอบด้วย ความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นมืออาชีพ มีความกระตือรือร้นมีจิตวิญญาณของผู้ให้บริการ มีความขยันหมั่นเพียร
2. ด้านคุณลักษณะเฉพาะ ประกอบด้วย มีความรอบคอบระมัดระวัง มีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะด้าน
3. ด้านอัตมโนทัศน์ ประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัยในตนเอง
4. ด้านความรู้ ประกอบด้วยมาตรฐานกระบวนการรับชำระเงิน กระบวนการขาย และการให้บริการลูกค้าที่ถูกต้อง ช่องทางการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้ในเรื่องรับชำระจากเอกสารประเภทต่าง ๆ การสร้างโอกาสในการแข่งขันเพื่อเพิ่มยอดขาย
5. ด้านทักษะ ประกอบด้วย การตัดสินใจเทคนิคการสื่อสารและการประสานงาน การจัดการลูกค้าและส่งเสริมการขาย การหาแนวทางในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และการทำงานเป็นทีม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การศึกษาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่

1. การพัฒนาด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ การจัดการธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ
2. การพัฒนาด้านทักษะ ได้แก่ การปฏิบัติงาน การมีปฏิสัมพันธ์
3. การพัฒนาด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อัตมโนทัศน์ โดยผ่านประสบการณ์และการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองจนทำให้เกิดองค์ความรู้ และผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้หรือสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเป็นผู้ประกอบการหรือประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านทั้งในและต่างประเทศได้ให้ ความหมาย ของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการเอาไว้มากมาย โดยเป็นการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้ประกอบการที่นำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยที่น่าสนใจเอาไว้ดังนี้

บุริม โอ๊กกานนท์ (2559) ได้สรุปคุณลักษณะ 9 ประการ ของการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีเป้าหมายในการทำธุรกิจที่ชัดเจน
2. มีความมุ่งมั่นสูงที่จะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ
3. มีความอ่อนน้อม ไม่ถือตัว
4. มีภาวะผู้นำ กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะตัดสินใจ
5. ทำงานเร็ว รวมถึงมีสัมผัสที่เร็วต่อโอกาส ปัญหา และอุปสรรค
6. มีความฝัน มีความคิดริเริ่ม และความคิดที่จะปรับปรุงสินค้าและบริการให้ดีขึ้น

ตลอดเวลา

7. ไม่คิดว่าธุรกิจที่ทำอยู่เป็นงานที่ต้องทำ แต่เป็นงานที่อยากทำ
8. เก่งที่รู้จักเลือกหาทีมงานที่ไวใจได้
9. มีความรู้สึกยินดีเมื่อต้องให้

สหประชาชาติการจัดการอุตสาหกรรม (UNIDO, 2002) กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของผู้ประกอบการต้องมีสมรรถนะทางด้านการจัดการดังต่อไปนี้

1. ต้องเป็นบุคคลที่มีกลยุทธ์ในการคิดและการสร้างโครงการ
2. ต้องเป็นบุคคลที่สามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหาและทำการตัดสินใจที่ดี

3. ต้องเป็นบุคคลที่มีการวางแผนการทำงานและการจัดงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ต้องมีการปรับปรุง พัฒนาวิธีการจัดการให้ทันสมัย
5. ต้องสามารถจัดการได้ทั้งองค์กรขนาดเล็กและองค์กรขนาดใหญ่
6. ต้องมีความเป็นผู้นำของกลุ่มทำงาน
7. จัดการกับข้อมูลสารสนเทศ
8. คิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่อยู่เสมอ
9. ต้องเป็นบุคคลที่รู้จักการประนีประนอม ไกล่เกลี่ย และเจรจาต่อรอง
10. ต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำชี้แนะ
11. เป็นบุคคลที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

ศูนย์ธุรกิจไบรท์ (Bright Business Center, 2009) ได้กำหนดคุณลักษณะของประกอบการที่ดีควรมีดังต่อไปนี้

1. มีความต้องการมุ่งความสำเร็จสูงสุด (Need for Achievement) ผู้ประกอบการต้องมีความต้องการอย่างแรงกล้าในการทำธุรกิจหรือต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตซึ่งเป็นหัวใจในการปฏิบัติงาน
2. มีลักษณะนิสัยชอบเสี่ยง (Risk Taking) ผู้ประกอบการจะต้องพยายามลดความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุดแล้วจึงทำการตัดสินใจดำเนินการ และลงมือกระทำโดยอยู่บนพื้นฐานของความเสี่ยงที่น้อยที่สุด
3. คิดอย่างสร้างสรรค์และสร้างฝันให้ยิ่งใหญ่ (To walk again) ผู้ประกอบการจะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีจินตนาการที่ไม่เหมือนคนอื่น ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่อยู่ในกรอบที่ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติได้จริง
4. ต้องยึดมั่นและไม่ย่อท้อ ผู้ประกอบการต้องยึดมั่นและไม่ย่อท้อ หรือยอมท้อถอยต่อปัญหา ซึ่งผู้ที่แข็งแกร่งเท่านั้นที่จะสามารถประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ
5. เชื่อมั่นในตนเอง ผู้ประกอบการต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองและแนวคิดในการทำงานของตนเอง ซึ่งจะทำให้สามารถทำได้สำเร็จในงานได้
6. มีความสามารถในการตัดสินใจ ผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการตัดสินใจที่แตกต่างและโดดเด่นจากบุคคลอื่น สามารถตัดสินใจในยามเกิดวิกฤติได้อย่างดี และสามารถฝ่าฝืนฝ่าวิกฤติได้
7. กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงถือว่าเป็นโอกาส การเปลี่ยนแปลงถือว่าเป็นโอกาสของการเริ่มต้นสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งจะเป็นหัวใจในการสร้างนวัตกรรมใหม่ให้แก่องค์กร
8. อดทนต่อความไม่แน่นอน ผู้ประกอบการจะต้องรู้จักการรอคอยในสิ่งที่ดีที่สุด

9. มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า ความต้องการอย่างแรงกล้าและความคิดที่ดีเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการแตกต่างจากบุคคลอื่นและต้องเอาใจใส่ในรายละเอียดของงานและต้องใส่ใจต่อค่าบริการที่สร้างความประทับใจต่อลูกค้า

10. คุณค่าของเวลามีความสำคัญผู้ประกอบการที่ดีจะให้ความสำคัญต่อเวลาสูงมาก เพราะคิดว่าเป็นการได้ผลกำไรที่มีผลตอบแทนคุ้มค่าและไม่ต้องลงทุนใด ๆ

จรรยา กอสุขวิคุณ (2561, หน้า 18-22) ได้รวบรวมแนวคิดและเปรียบเทียบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการเป็นผู้ประกอบการไว้ดังนี้

1. ความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for achievement) บุคคลที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตมากจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูงเพื่อผลลัพธ์ มีทักษะและความพยายามและการเผชิญหน้ากับความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลางและมีความชัดเจน นอกจากนี้ นักวิจัยยังให้เหตุผลว่า บทบาทของการเป็นผู้ประกอบการคือ ลักษณะของคนที่ต้องการประสบความสำเร็จ ดังนั้นมีความเป็นไปได้ว่าคนที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จจะมีโอกาสได้เป็นผู้ประกอบการมากกว่าการทำอาชีพอื่น ๆ

2. กล้าเสี่ยง (Risk taking) บุคคลที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูง (Need for achievement) จะถูกควบคุม โดยความกล้าที่จะเสี่ยงซึ่งเป็นความน่าสนใจของงานวิจัยด้านการประกอบการเนื่องจากกระบวนการ การประกอบการมีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยง

3. อดทนต่อความคลุมเครือ (Tolerance for ambiguity) การอดทนต่อความคลุมเครือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการเนื่องจากความท้าทายและการประสบความสำเร็จในธุรกิจ Start up เป็นเรื่องที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ คนที่อดทนต่อความคลุมเครือ คือ คนที่มองสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนเป็นเหมือนกับความน่าดึงดูดมากกว่าการถูกข่มขู่เนื่องจากผู้ประกอบการมักจะเผชิญกับความไม่แน่นอนในชีวิตประจำวันมากกว่าผู้จัดการในองค์กรโดยผู้ประกอบการมีแนวโน้มที่จะมีความอดทนสูงมากกว่าผู้จัดการ

4. เชื่อในปัจจัยควบคุม (Locus of control) คุณลักษณะที่ส่งผลต่อแรงจูงใจอีกสิ่งหนึ่งคือ ขอบเขตของความเชื่อของบุคคลที่ส่งผลต่อการกระทำหรือลักษณะของบุคคลที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ที่กระทำ บุคคลที่มีความเชื่อในปัจจัยควบคุมภายนอกจะเชื่อผลลัพธ์ของขอบเขตการควบคุมภายนอก ในขณะที่บุคคลที่เชื่อในปัจจัยควบคุมภายในจะเชื่อการกระทำของตนเองว่ามีผลลัพธ์ต่อสถานการณ์

5. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) การรับรู้ความสามารถของตนเอง คือ การเชื่อในความสามารถเพื่อ เลือกใช้ทรัพยากรบุคคล ทักษะและความสามารถเพื่อบรรลุระดับความสำเร็จในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนเอง สามารถที่จะทำงานที่ถูกกำหนดไว้ด้วยความมั่นใจ

6. การตั้งเป้าหมาย (Goal-setting) เป้าหมายการเติบโตเป็นความสัมพันธ์ตามหลังความเติบโตเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการประกอบการ

จากการที่ได้ศึกษาลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurs and entrepreneurship) ในข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ได้ว่า

1. ผู้ประกอบการคือบุคคลที่สร้างความแตกต่างผู้ประกอบการ คือ บุคคลที่จัดการกับโอกาส ความล้มเหลวและความไม่แน่นอนเพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการ จัดตั้งองค์กร ทำให้ลูกค้าพึงพอใจหรือดำเนินการต่อธุรกิจ ในขณะที่เดียวกันอาจจะมีอุปสรรคที่ขัดขวางความพยายามของผู้ประกอบการ บางคนจะมีวิธีการจัดการต่ออุปสรรค เช่น จัดการต่ออุปสรรคโดยมีปัจจัยภายนอกมาช่วย ในขณะที่เดียวกัน การเป็นผู้ประกอบการจะต้องดูแลและให้กำลังใจคนในองค์กรและไม่ให้ปัจจัยภายนอกมาเป็นอุปสรรคต่อองค์กร

2. การประกอบการเกี่ยวข้องกับการเจาะจงและการแสวงหาโอกาส ไอเดียที่ดีมักจะเริ่มต้นจากจุดเล็กน้อยที่หลายคนมองไม่เห็นแต่มีบางคนเท่านั้นที่จะมองเห็นวิสัยทัศน์จะสามารถมองเห็นโอกาสที่คนอื่นมองข้าม สามารถสังเคราะห์ข้อมูลจนทำให้เกิดความกระจ่าง สะท้อนให้เห็นว่าสิ่งที่เขากระทำดูเหมือนจะแปลกแยกออกไปแต่สุดท้ายมันจะมีเหตุผลเสมอ

3. ผู้ประกอบการจะค้นหาแหล่งทรัพยากรที่ต้องการเพื่อค้นหาโอกาสการประกอบการที่ประสบความสำเร็จแทบจะไม่ได้เกิดจากแรงบันดาลใจหรือโชคชะตาแต่เกิดจากการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในมือให้เกิดประโยชน์ หรือการหาข้อมูลโดยการ “ขอ หรือยืม” เมื่อมีความจำเป็น โดยเฉพาะองค์กรขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีทรัพยากรด้านฐานความรู้ให้มากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อสนับสนุนและแบ่งปันความรู้

4. ผู้ประกอบการเป็นผู้เพิ่มมูลค่า แหล่งทรัพยากรที่มีมักจะถูกใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ มูลค่าคือสิ่งที่ผู้ประกอบการจะเพิ่มหลังจากเกิดกระบวนการการแปรรูป โดยสัญชาตญาณของผู้ประกอบการจะเข้าใจความต้องการของตลาดและความพึงพอใจของลูกค้า

5. ผู้ประกอบการคือนักสร้างสัมพันธ์ที่ดี การมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เช่น เงินทุน ผู้ประกอบการสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อมีข้อตกลงร่วมกัน การสร้างสัมพันธ์ที่ดีสามารถพบได้ทุกที่ ทุกเวลา เนื่องจากคนมักจะตื่นตัวต่อโอกาสที่เข้ามา

6. ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เชิงปฏิบัติการและรู้จักคน (Know-how และ Know-who) รวมไปถึงมีความสามารถที่ทำให้ทราบถึงแหล่งทรัพยากร (Know-where) ที่ตนเองต้องการ

7. ผู้ประกอบการสร้างทุน การได้มาซึ่งทรัพยากร การเพิ่มมูลค่าและการสร้างเครือข่ายเป็นทุนทางปัญญาที่สามารถสร้างสิ่งต่าง ๆ ได้ เช่น เงินทุน

8. ผู้ประกอบการต้องจัดการความเสี่ยง การประกอบการมีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงอยู่เสมอ แต่ความเสี่ยงทำให้ผู้ประกอบการเกิดความรอบคอบ บางรายพยายามหลีกเลี่ยงความเสี่ยงขณะที่ผู้ประกอบการบางรายมีความกล้าได้กล้าเสียมากซึ่งอาจทำให้เกิดผลตอบแทนที่ดีแต่ก็มีแนวโน้มที่จะล้มเหลว เนื่องจาก ความคิดของเขาตั้งอยู่บนพื้นฐานความคาดหวังมากกว่าการตัดสินใจ

9. ผู้ประกอบการถูกกำหนดให้เผชิญหน้ากับความทุกข์ ผู้ประกอบการมีแรงจูงใจในด้านของการประสบความสำเร็จ มีความมุ่งมั่นและเชื่อมั่นในตนเอง ขณะเดียวกันอาจจะต้องเผชิญหน้ากับความยากลำบากจึงทำให้ผู้ประกอบการบางรายเกิดความล้มเหลว เนื่องจากมีความเชื่อว่าจะไม่เกิดความล้มเหลว ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะสามารถจัดการต่ออุปสรรคที่คาดไม่ถึง บริษัทส่วนใหญ่มักจะประสบวิกฤตในช่วง 3-4 ปีแรกซึ่งผู้ประกอบการจะต้องแก้ไขและเอาชนะปัญหาภายใต้ความกดดันให้ได้

10. การประกอบการจะต้องเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะมีความเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมไม่ว่าจะทางใดก็ตาม ผู้ประกอบการจำเป็นต้องสร้างความแตกต่าง เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการของสภาพแวดล้อมและควบคุมศักยภาพของเทคโนโลยี

แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

1. ความหมายของแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

Sanford, & Sman (1980, p. 189) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจเป็นความรู้สึกซึ่งไม่อาจหยุดนิ่งได้ เป็นพลังอะไรก็ตามที่ทำให้มนุษย์อยู่ภายใต้การชักจูงของบางสิ่งและทำให้มนุษย์กระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป เพื่อลบล้างสภาพการขาดหรือเพื่อทดแทนพลังบางสิ่งบางอย่าง

สุชา จันทรเอน (2525, น. 43) ให้ความหมายแรงจูงใจว่า คือ สภาพความพร้อมของอินทรีย์ในการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ หรือเป็นสภาพอินทรีย์ถูกกระตุ้น เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้

จันทร ชุ่มเมืองปัก (2546, น. 15) ให้ความหมายแรงจูงใจว่า คือ ประสบการณ์จากจิตสำนึกหรือสภาวะจากจิตใต้สำนึกที่จะเป็นปัจจัยหรือสาเหตุมากระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือให้สังคมเกิดการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดไว้

พลุสุข สังข์รุ่ง (2550, น. 143) กล่าวถึงการจูงใจ (Motivation) หมายถึง การที่บุคคลแสดงออก ซึ่งความต้องการในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การทำให้ตื่นตัว (Arousal) การคาดหวัง (Expectancy) การใช้เครื่องล่อใจ (Incentives) และการลงโทษ (Punishment) มาเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ ต้องการ

จากการที่ได้ศึกษาความหมายของแรงจูงใจในข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจ คือ ความปรารถนา ความต้องการที่อยากจะสำเร็จเป็นที่กระตุ้นและผลักดัน ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการของแต่ละบุคคล หรือเป็นสภาวะใด ๆ ก็ตามที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา โดยมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อให้งานดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และมีสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนด

2. องค์ประกอบของแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

สุรางค์ โค้วตระกูล (2533, น. 122) อธิบายว่า แรงจูงใจภายใน หมายถึง แรงจูงใจที่มาจากภายในตัวบุคคลและเป็นแรงขับที่ทำให้บุคคล บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมโดยไม่หวังรางวัลหรือแรงเสริมภายนอก ตัวอย่างแรงจูงใจภายในได้แก่ ความอยากที่จะมีสมรรถภาพ (competence) แรงจูงใจภายนอกหมายถึง แรงจูงใจที่มาจากภายนอก เป็นต้นว่า คำชม หรือรางวัล

สายัณห์ มัลยาภรณ์ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ปิยวรรณ หอมอนเนก (2536, น. 12) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. แรงขับทางร่างกาย คือ ความต้องการอันจำเป็นยิ่งแก่ชีวิตถ้าหากว่าความต้องการนี้ไม่ได้รับการตอบสนองแล้ว อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตได้ เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการอากาศหายใจ ความเจ็บปวด ความต้องการทางเพศ ฯลฯ

2. ความชอบและไม่ชอบทางร่างกาย คือ ความต้องการให้ร่างกายหรือชีวิตรู้สึกสบาย แต่ไม่ถึงกับจำเป็นหรือขาดไม่ได้ ความชอบและไม่ชอบนี้ อาจเป็นผลของการเติบโตถึงขั้น "สุข" ได้เหมือนกัน คือ อาจมีติดตัวมาตั้งแต่เกิดหรืออาจจะเกิดขึ้นทีหลังในกรณีที่ไม่มีโอกาสเรียนรู้ แต่ส่วนใหญ่เหมือนกัน เป็นผลของการเรียนรู้ ความชอบไม่ชอบนี้ทำให้เราเข้าใจหาหรือหลีกเลี่ยงของนั้น ๆ

3. แรงขับทางสังคม อันเป็นแรงขับที่ได้มา หรือเป็นขั้นสอง มิใช่เป็นลักษณะปกติธรรมดาของคนเรา แต่เป็นผลของการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมทางสังคมของคนนั้น ๆ เป็นแรงขับที่จะให้เราเด่นทางสังคม ตามทัศนคติของเรา หรือเป็นแรงขับ "อยากดัง" นั่นเอง เช่น ความอยากมีหน้ามีตา "ศักดิ์ศรี"รางวัล การลงโทษ เป็นต้น ในการนี้เราต้องพูดถึงเจตคติ และความสนใจด้วย

4. แรงจูงใจทางอารมณ์ อารมณ์อาจจะ "ปลุก" อารมณ์, และนำกิจกรรมต่าง ๆ ในอินทรีย์ได้ จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในชีวิต

จากการที่ได้ศึกษาองค์ประกอบของแรงจูงใจในข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแรงจูงใจ คือเป้าหมายที่คนต้องการ คือ สิ่งล่อใจ แต่เมื่อใดก็ตามที่เขาบรรลุเป้าหมายหรือได้สิ่งที่ล่อใจนั้นแล้ว เขาก็จะหมดแรงจูงใจที่จะทำต่อไป

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Need) อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) (Maslow, อ้างถึงใน พรอุมา พุกกะณะสุต (2549 หน้า 30) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ตามลำดับขั้น ออกเป็น 5 ขั้น คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival Need) ได้แก่ ความต้องการในเรื่องของอากาศ ความต้องการอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ เป็นต้น
2. ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต (Safety and Security Need) ได้แก่ ความต้องการอยู่อย่างมั่นคง และความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม
3. ความต้องการด้านสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
4. ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Need) ความต้องการดีเด่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูง ที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องของความรู้ ความสามารถ และความสำเร็จของบุคคล
5. ความต้องการ การประสบความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization Need) จากที่กล่าวมาจะเห็นเป้าหมายที่คนต้องการ คือ สิ่งล่อใจเช่นเด็กที่อยากได้ขนมขมขมก็คือสิ่งล่อใจที่ทำให้เขาช่วยแม่กวาดบ้านถูบ้านเพื่อให้ได้เงินไปซื้อขนมแต่เมื่อโตก็ทำตามที่เขาบรรลุเป้าหมายหรือได้สิ่งที่ล่อใจนั้นแล้วเขามักจะหมดแรงจูงใจที่จะทำต่อไปคือเลิกช่วยแม่ทำงานบ้านเพราะเขาอิ่มท้องและได้สิ่งที่ต้องการแล้ว

นักจิตวิทยาได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541, น. 107 -108) คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้หรือแสวงหาบางสิ่งบางอย่างด้วยตนเองโดยมิต้องการให้บุคคลอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น พนักงานตั้งใจทำงานด้วยความรู้สึกใฝ่ดีในตัวของเขาเองไม่ใช่เพราะถูกบิดามารดาบังคับ หรือเพราะมีสิ่งล่อใจใด ๆ การจูงใจประเภทนี้ ได้แก่

1.1 ความต้องการ (Need) เนื่องจากคนทุกคนมีความต้องการที่อยู่ภายในอันจะทำให้เกิดแรงขับแรงขับนี้จะก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและความพอใจ เช่น พนักงานต้องการเลื่อนตำแหน่งซึ่งถือเป็นแรงจูงใจให้พยายามทำความเข้าใจกับงานเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จที่ต้องการ

1.2 ทศคติ (Attitude) หมายถึงความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งจะช่วยเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลทำพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น พนักงานพอใจผู้จัดการและพอใจวิธีการทำงานทำให้เขามีความตั้งใจทำงานเป็นพิเศษ

1.3 ความสนใจพิเศษ (Special Interest) การที่เรามีความสนใจในเรื่องใดเป็นพิเศษก็จัดว่าเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความเอาใจใส่ในสิ่งนั้น ๆ มากกว่าปกติเช่น พนักงานมีความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับเรื่องของเครื่องยนต์กลไกเขาก็จะพยายามศึกษาและใช้เวลาว่างทดลองประดิษฐ์ซึ่งก็จะช่วยให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายได้

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับแรงกระตุ้นมาจากภายนอกให้มองเห็นจุดหมายปลายทางและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคลแรงจูงใจเหล่านี้ได้แก่

2.1 เป้าหมายหรือความคาดหวังของบุคคล เช่น พนักงานทดลองงานมีเป้าหมายที่จะได้รับการบรรจุเข้าทำงานจึงพยายามตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ

2.2 ความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าคนที่มีโอกาสทราบว่าตนจะได้รับ ความก้าวหน้าอย่างไรจากการกระทำนั้นย่อมจะเป็นแรงจูงใจให้ตั้งใจและเกิดพฤติกรรมขึ้นได้ เช่น พนักงานเห็นเพื่อนประสบความสำเร็จก้าวหน้าจากการทำงานก็จะพยายามให้เป็นเช่นนั้นบ้างทำให้มีกำลังใจที่จะทำงานอย่างเต็มที่

2.3 บุคลิกภาพความประทับใจอันเกิดจากบุคลิกภาพจะจูงใจให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ เช่น นักปกครองผู้จัดการจะต้องมีบุคลิกภาพของนักบริหารหรือผู้นำที่ดีหรือแม้แต่พนักงานแนะนำความงามก็สามารถจูงใจให้ลูกค้าซื้อสินค้าได้ด้วยคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ เป็นต้น

2.4 เครื่องล่อใจอื่น ๆ มีสิ่งล่อใจหลาย ๆ อย่างที่จะก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้น เช่น การให้รางวัล (Rewards) อันเป็นเครื่องกระตุ้นให้อยากกระทำหรือการลงโทษ (Punishment) ซึ่งกระตุ้นมิให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องนอกจากนี้การชมเชย (Praise) การติเตียน (Blame) การประกวด (Contest) การแข่งขัน (Competition) หรือแม้แต่การทดสอบ (Test) ก็จัดว่าเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมได้ทั้งสิ้น

อริยา คูหา (2546, น. 6) กล่าวว่า ขั้นตอนของการเกิดแรงจูงใจ (Stages of Motivation) ตามกระบวนการของการเกิดแรงจูงใจเกิดขึ้นอย่างเป็นวัฏจักรที่ไม่มีการหยุดนิ่งเป็นไปตามลำดับขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการ (Need) หรือความต้องการ เกิดจาสภาวะขาดสมดุล ที่บุคคลไม่มีสิ่งที่ทำให้ร่างกายดำเนินชีวิตไปได้อย่างปกติสุข อันเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อชีวิต ซึ่งมีมากบ้างน้อยบ้างอยู่ตลอดเวลา มนุษย์ทุกคนต่างต้องการเพื่อการดำรงชีวิตด้วยกันทั้งนั้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นความ

ต้องการภายในความต้องการภายนอก เมื่อเราอยู่ในสภาวะที่ต้องการหรือกำลังขาดแคลนก็จะมีแรงขับหรือความต้องการที่มีอำนาจสูง ที่จะกระตุ้นและเร้าให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมให้เข้าสู่ภาวะสมดุล

2. แรงขับ (Drive) หรือ แรงขับ จากความต้องการในขั้นแรกที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลอยู่นิ่งเฉยไม่ได้ จะเกิดความกระวนกระวายใจ อยู่ไม่นิ่ง ร้อนรน ทुरนทुरาย ไม่เป็นสภาพที่เป็นสุขภาวะ ลักษณะดังนี้เรียกว่าแรงขับซึ่งแต่ละบุคคลจะมีมากน้อยแตกต่างกันออกไปแต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่จะมาเป็นตัวลดแรงขับให้บุคคลแสดงออกหรือแสดงพฤติกรรมเพื่อลดแรงขับอยู่ที่ระดับสติปัญญา (Intelligence) ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient หรือ EQ) และการฝึกฝนตนเองทางสังคมของบุคคลนั้น ๆ

3. พฤติกรรมเพื่อจุดมุ่งหมาย (Behavior towards Goal) พฤติกรรมเพื่อมุ่งหมายเป็นขั้นปฏิบัติการณ์เพื่อลดแรงขับเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย

4. แรงขับถดถอย (Drive Reduction) แรงขับจะลดลงภายหลังจากที่บุคคลได้ตอบสนองความต้องการของตนเองหรือเมื่อได้ทราบภาวะความสมดุลให้เกิดภายในร่างกายแล้ว

ในบางครั้งแรงขับและการลดแรงขับจะไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันนั่นหมายถึงมีการตอบสนองได้ไม่หมดสิ้น ไม่เข้าสู่ภาวะที่สมดุลที่แท้จริง ในสถานการณ์นี้จะเกิดภาวะอย่างหนึ่งซึ่งเรียกว่าความคับข้องใจ (Frustration) หรือความขัดแย้งในใจในแต่ละบุคคลหนึ่งหรืออีกกรณีหนึ่ง สิ่งที่ได้ตอบสนองความต้องการของคน ๆ หนึ่ง อาจจะไม่ทำให้เกิดภาวะที่พึงพอใจให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งได้ ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้เกิดกรณีเช่นนี้ เป็นเพราะแต่ละปัจเจกบุคคลมีความรับรู้และการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกันจึงย่อมทำให้เกิดการตอบสนองที่ผิดแผกแตกต่างกันไปด้วย

จากการที่ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในข้างต้นสรุปได้ว่าการจูงใจ คือ กระบวนการชักจูง เร้าใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล และทำให้อยากทำพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาโดยที่ตัวเองอยากทำตามของตัวเองปรารถนา หรือทำพฤติกรรมตามที่ถูกจูงใจคนอื่นอยากให้ทำก็ได้ ดังนั้นการจูงใจจึงมี 2 ชนิด การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) กับ การจูงใจภายนอก ที่เรียกว่า Extrinsic Motivation การจูงใจภายในบางที่เรียกว่า Self-motivation

4. การสร้างและพัฒนาแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

McClelland (1961 อ้างถึงใน จริยา กอสุขทวีคุณ, น. 19) ทฤษฎีความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for achievement) บุคคลที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตมักจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง เพื่อผลลัพธ์ มีทักษะและความพยายามและการเผชิญหน้ากับความเสียดอยู่ในระดับปานกลางและมี ความชัดเจน นอกจากนี้นักวิจัยยังให้เหตุผลว่า บทบาทของการเป็นผู้ประกอบการคือ ลักษณะของคนที่ต้องการประสบความสำเร็จ ดังนั้นมีความเป็นไปได้ว่าคนที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ จะมีโอกาสได้เป็นผู้ประกอบการมากกว่าการทำอาชีพอื่น ๆ

Yun (2010) จากการศึกษาด้านการประกอบการมีผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการจาก 3 สิ่ง คือ การเรียนรู้ แรงบันดาลใจ และทรัพยากรจากศูนย์บ่มเพาะ สรุปไว้ว่า

1. การเรียนรู้และแรงบันดาลใจ ได้รับประโยชน์จากการศึกษาด้านการประกอบการทำให้นักศึกษามีความมั่นใจในการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องต่อการใช้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อภายนอกและนักศึกษาเกิดความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการสูงสุด

2. ความสามารถเป็นกุญแจที่สนับสนุนความตั้งใจและแรงบันดาลใจ ดังนั้น เมื่อมีความตั้งใจที่แน่วแน่แล้วจะมองหาแหล่งทรัพยากร

Mohamad et al. (2015) การเรียนด้านการประกอบการ มีผู้ประกอบการอยู่ในหลักสูตรหรือ มีกิจกรรมเกิดขึ้นระหว่างเรียน ในส่วนของแบบไม่เป็นทางการ (Informal) คือ การลงมือทำธุรกิจระหว่างเรียนโดยเกิดจากการทำธุรกิจก่อนที่จะเรียนหรือทำธุรกิจที่บ้าน มีผลต่อการปลูกฝังความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า การเป็นผู้ประกอบการนั้น ต้องมีความต้องการอย่างแรงกล้าในการทำธุรกิจ ซึ่งเป็นหัวใจในการปฏิบัติงานที่จะทำให้การประกอบธุรกิจประสบความสำเร็จในชีวิต นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังต้องมีการวางแผนการทำงานและการจัดงานอย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกกลุ่มเป้าหมาย การเลือกทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมกับสินค้าหรือบริการ และสามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหาและทำการตัดสินใจที่ดี จะทำให้กิจการของตนเองประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

จรรยา กอสุขทวีคุณ (2561) อธิบายการคาดการณ์ในด้านความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยระบุว่า ความตั้งใจของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยพฤติกรรมทันทีโดยมี 3 ตัวแปรดังนี้

1. ทักษะคิดต่อพฤติกรรม หมายถึง ระดับความเข้าใจของบุคคลที่รับรู้แรงดึงดูดของพฤติกรรม โดยทั่วไปบุคคลจะมีความเชื่อซึ่งมาจากการกระทำที่มีความเป็นไปได้สูงและนำไปสู่ผลลัพธ์เชิงบวกโดยจะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม

2. บรรทัดฐานทางสังคม คือ การรับรู้แรงกดดันทางสังคมเพื่อดำเนินการต่อพฤติกรรม การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมเป็นตัววัดการสนับสนุนจากสังคมโดยมีบุคคลสำคัญเป็นตัวแปร เช่น ครอบครัว เพื่อนสนิท และที่ปรึกษา

3. ความเข้าใจในการควบคุมพฤติกรรม เช่น การประเมินตนเองในด้านความสามารถในการทำงาน โดยมีการวัดผลจากการควบคุมพฤติกรรมซึ่งมีความคล้ายกับการสร้างความสามารถของตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ประเสริฐ ลีอำนันต์กุล (2553) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางธุรกิจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดย มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) พัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับเสริมสร้างสมรรถนะทางธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ศึกษาประสิทธิภาพ ด้วยการทดลองใช้หลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ตามแนวทางการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับเสริมสร้างสมรรถนะทางธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ใช้เวลาดทดลอง จำนวน 18 สัปดาห์ รวม 36 สัปดาห์ (สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง) วิธีการหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่การทดสอบความรู้ความเข้าใจ การสังเกตและประเมินพฤติกรรมกรรมการประกอบการ แฟ้มสะสมผลงานที่ได้ฝึกปฏิบัติงานใน การประกอบการธุรกิจ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ (t-test) และการทดสอบหาประสิทธิภาพของหลักสูตร ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ จำนวน 38 คน โดยใช้แบบแผนการวิจัย คือ แผนการทดลองแบบการวิจัยกลุ่มเดียว ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. หลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ มีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ คือ 1) วิสัยทัศน์ของหลักสูตร 2) พันธกิจ 3) มาตรฐานและตัวชี้วัด 4) สารระของหลักสูตร 5) คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการย่อย คาบเวลาเรียน โครงสร้างเวลาเรียน 6) การจัดกระบวนการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 8) แหล่งเรียนรู้ และ 9) การประเมินคุณภาพ เอกลักษณะของหลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์เป็นสาระซึ่งพัฒนาขึ้นจากความต้องการของผู้เรียนและสภาพการปฏิบัติงานทางธุรกิจ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบและปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยม มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะทางธุรกิจตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบเนื้อหาที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย สารระผู้ประกอบการธุรกิจ 5 สารระ คือ 1) เริ่มต้นการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ 2) ก้าวสู่การประกอบการธุรกิจ 3) การดำเนินงานประกอบการธุรกิจ 4) การเงินและบัญชีประกอบการธุรกิจ 5) การเจริญเติบโตประกอบการธุรกิจ จากการทดลองใช้หลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ พบว่า หลังการทดลองใช้หลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทางธุรกิจ และความสามารถในการประกอบการธุรกิจมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ความรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีแรงขับต่อพฤติกรรมกรรมการประกอบการธุรกิจ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ซึ่งหลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80

วัฒนา ไตต่อผล (2557) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดย 3.1) เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3.2) ศึกษาพฤติกรรมกรรมมีจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพิชัย อำเภอฟิชัย จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) แบบวัดคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ และ 3) แบบประเมินพฤติกรรมตนเองด้านจิตสาธารณะ ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะทางด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการดูแลรักษา ด้านการบริการ และด้านการพัฒนา 2) หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มี 10 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) คำอธิบายรายวิชา 5)สาระการเรียนรู้ 6) คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้ 7) จุดประสงค์การเรียนรู้ 8) กระบวนการเรียนรู้ 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 10) การวัดและประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผลการนำหลักสูตรไปทดลองนำร่องพบว่ามีเหมาะสม 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า 3.1) นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะหลักการใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 3.2) นักเรียนมีพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยา กอสุขทวีคุณ (2561) การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ปัจจัยด้านประชากรซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา ภูมิภาคหลัง สถานภาพ ของตนเอง รายได้ครอบครัวและภูมิสำเนา มีบางปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ที่แตกต่างกัน ในด้านของเพศ แม้ไม่มีความแตกต่างในด้านของแรงจูงใจ แต่เมื่อเจาะลึกไปที่ลักษณะของแรงจูงใจในด้านความกล้าเสี่ยง พบว่า เพศชายมีความกล้าเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องต่องานวิจัยเรื่อง อิทธิพลและลักษณะของเพศต่อการตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการ ที่ได้คัดเลือกลักษณะ ของเพศชาย (Masculine) ว่ามีเป็นเพศอุปนิสัยในการกล้าที่จะเสี่ยงมากกว่าที่จะเป็นเพศหญิง (Feminine) (Quintana, Hormiga, Martori, & Madariaga, 2017) ในด้านของอายุ แม้ในภาพรวม จะไม่มีความแตกต่าง แต่ในด้านของแรงจูงใจ กลับพบความน่าสนใจว่า ในด้านของการตั้งเป้าหมายมีความแตกต่างกันในช่วงอายุ 20-22 ปี และ 23 ปีขึ้นไป โดยพบว่า ยิ่งนักศึกษาอายุมากขึ้น การตั้งเป้าหมายยิ่งลดลง สอดคล้องต่องานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการและบุคลิกความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาตรีไทย หลักสูตร การเป็นเจ้าของกิจการที่มี ผลการวิจัยออกมว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่านักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ สรุปได้ว่า ยิ่งนักศึกษามีอายุที่มากขึ้น ความชัดเจนด้านการตั้งเป้าหมายที่ จะส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการยิ่งลดลง (Prompatanapak, 2019) อาจมีสาเหตุมาก จากแรงกดดันจากการเรียนรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการหรือเริ่มเห็นความยากเมื่อลงลึกด้านเนื้อหา การมีองค์ความรู้ที่มากขึ้น อาจทำให้เกิดกระบวนการคิดที่มากขึ้นจนนำไปสู่ความระมัดระวังที่จะลงมือทำธุรกิจหรือตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการด้วยตนเอง ด้านภูมิหลังครอบครัวที่ทำธุรกิจและไม่ได้ทำธุรกิจมีความแตกต่างด้านความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการที่ชัดเจนมากที่สุดโดยอาจมีมูลเหตุจาก การที่ครอบครัวเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุน มีการถูกปลูกฝังกันตั้งแต่เด็ก ซึ่งสอดคล้องต่องานวิจัย เรื่อง ผลของการสนับสนุนเครือข่ายทางสังคมในความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของบัณฑิตจบใหม่ จากสายบริหารธุรกิจ พบว่า วิถีชีวิตของแต่ละคนมีผลมาจากภูมิหลังครอบครัว วัฒนธรรม เครือข่าย ทางสังคม โดยการศึกษาด้านการประกอบการสามารถมีอิทธิพลต่อความเข้าใจของคนและความตั้งใจ ในการเป็นผู้ประกอบการสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมได้ (M. S. Farooq et al., 2018) ความแตกต่างของนักศึกษา 3 กลุ่ม ได้แก่ สายเทคโนโลยีสร้างสรรค์ (Creative Technology) สายธุรกิจ และการจัดการสร้างสรรค์ (Creative Business and Management) และสายมีเดียและการออกแบบสร้างสรรค์ (Creative Media and Design) มีความตั้งใจในการเป็น ผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน การทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาสายเทคโนโลยีจะมีพฤติกรรมตามแผนและความตั้งใจที่แสดงถึงผลกระทบเชิงลบ อาจมีสาเหตุเกิดจาก

การไม่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างจนไม่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในกลุ่ม นักศึกษาสาย เทคโนโลยีโดยงานวิจัยครั้งนี้สนับสนุนงานวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการศึกษาด้านผู้ประกอบการ ต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และ บริหารธุรกิจ โดยงานวิจัยเปรียบเทียบแบบทดสอบด้านทัศนคติ บรรทัดฐานทางสังคม และการควบคุมพฤติกรรม พบว่ามีนัยสำคัญที่ไม่แตกต่างกัน แต่นัยสำคัญของบรรทัดฐานทางสังคมกลับพบว่า นักศึกษาสายวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมแสดงถึงผลกระทบเชิงลบ ขณะที่ไม่ปรากฏผลกระทบ แง่ลบในสายบริหารธุรกิจ (Maresch, Harms, Kailer, & Wimmer-Wurm, 2016) อิทธิพลของแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการซึ่งประกอบไปด้วย ความต้องการประสบ ความสำเร็จ ความกล้าเสี่ยง แรงปรารถนา การรับรู้ความสามารถของตนเอง การตั้งเป้าหมาย ส่งผล ต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า แรงปรารถนา (Passion) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) และการตั้งเป้าหมาย (Goal-setting) มี อิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ตามลำดับ สอดคล้องต่องานวิจัยที่กล่าวถึง ความสำคัญของแรงจูงใจว่า ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะมีเพียงแค่วิชาการเป็น ผู้ประกอบการอย่างเดียวไม่ได้ แต่จะต้องมีการเพิ่มแรงจูงใจ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความ มั่นใจในตนเอง และมหาวิทยาลัยจะต้องมีส่วนในการกระตุ้นจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการ (Klapper, & Tegtmeier, 2010) อิทธิพลของพฤติกรรมตามแผนซึ่งประกอบด้วย ทัศนคติ บรรทัดฐานทางสังคม ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบ สมมติฐานพบว่า ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavior control) ทัศนคติ ต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitude towards entrepreneurship) และบรรทัดฐานทางสังคมด้าน การสนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อน (Social norm) มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็น ผู้ประกอบการตามลำดับ สอดคล้องต่องานวิจัยของ Souitaris, Zerbinati, & Al-Laham (2007) ที่ได้ศึกษาว่า หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการสนับสนุนความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา สายวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมอย่างไร ผลการเรียนรู้พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในหลักสูตรมีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการและบรรทัดฐานทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า การเข้าร่วมหลักสูตรสามารถยกระดับทัศนคติและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้ ในขณะที่ด้านแรงบันดาลใจเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางสังคมและความตั้งใจต่อการเป็นเจ้าของ และแรงบันดาลใจจะเป็นตัวเพิ่มทัศนคติต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ครอบครัวและสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังนั้น การสนับสนุนของทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 128 อิทธิพลต่อการศึกษาด้านการประกอบการซึ่งประกอบด้วย ความรู้ทั่วไป การรับรู้โอกาส ความรู้ที่ได้รับ ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน จากสมมติฐานการวิจัย

พบว่า ความรู้ที่ได้รับ (Entrepreneurship knowledge acquisition) และความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ (General Knowledge of Entrepreneurial program) มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องต่องานวิจัยเรื่อง ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการและผลกระทบของการศึกษาด้านผู้ประกอบการ : ความแตกต่างระหว่างนักศึกษาสาขาการจัดการ วิศวกรรม และบัญชี เพื่อประเมินผลกระทบการศึกษาด้านผู้ประกอบการกับนักศึกษาด้านการจัดการ วิศวกรรม และบัญชีโดยสำรวจนักศึกษาในประเทศบราซิลจากสาขาที่แตกต่างกัน จำนวน 491 คน ผลวิจัยพบว่า การศึกษาด้านผู้ประกอบการมีผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจของนักศึกษาด้านการจัดการ วิศวกรรม และบัญชี (Passoni, & Glavam 2018) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ การให้ความสำคัญต่อความหลากหลายทางการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาด้านผู้ประกอบการที่จำเป็นจะต้องแทรกซึมเข้าไปในทุกคณะสาขา ไม่ใช่เพียงแค่สาขาธุรกิจด้านการจัดการ หรือสาขาความเป็นผู้ประกอบการเท่านั้น ผู้วิจัยให้ความเห็นว่า การศึกษาด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของทุกรายวิชาเพื่อให้นักศึกษาจะเกิดแรงจูงใจที่จะมีผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

สุภาภรณ์ โตโสภณ (2561) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา มี 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 3) การศึกษาผลการใช้หลักสูตร เสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 4) การประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กลุ่มทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาแผนกวิชาการตลาดและการจัดการทั่วไป วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ จำนวน 24 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบวัดความรู้ ความเข้าใจการเป็นผู้ประกอบการ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือกแบบประเมินทักษะการเป็นผู้ประกอบการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่าที่กำหนดเกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ แบบประเมินคุณลักษณะส่วนบุคคลต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่าที่กำหนดเกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมิน และแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบที่การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการที่

จำเป็นสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพบว่า 1) สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความเข้าใจการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการแบบจำลองธุรกิจ การจัดการธุรกิจ การจัดการตลาด การผลิตและดำเนินงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล การจัดการการเงินและการลงทุน แผนธุรกิจ การติดต่อสื่อสารและเครือข่ายทางธุรกิจ และการบริหารงานและดำเนินงานในองค์กร ด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงานและความสามารถการมีปฏิสัมพันธ์ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลต่อการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและด้านอัตมโนทัศน์ 2) แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เน้นการฝึกปฏิบัติ และมีกรณีตัวอย่างประกอบหรือสถานการณ์ที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ผู้สอนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแนะนำเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานจนสำเร็จ และ 3) การวัดและประเมินผล มีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ด้วยแบบทดสอบ ด้านทักษะด้วยแบบประเมินทักษะและด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลด้วยแบบประเมินคุณลักษณะส่วนบุคคล 2) หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล นำวิธีการสอนตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนคือสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยกระบวนการ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมการ 2) การเป็นต้นแบบ 3) การเป็นผู้ชี้แนะและการให้ความช่วยเหลือ 4) การสะท้อนคิด 5) การไตร่ตรองความคิด 6) การต่อยอดประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้ พบว่า หลักสูตรมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ 3) ผลการใช้หลักสูตร พบว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ความเข้าใจการเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษามีทักษะการเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่อการเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผลการประเมินหลักสูตร พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรในระดับมาก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในความคิดเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งหลักสูตรมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน มีทฤษฎีรองรับที่ชัดเจน และมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Souitaris, Zerbinati, & Al-Laham (2007) ได้ศึกษาว่าหลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการสนับสนุนความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม อย่างไรในผลกระทบด้านการเรียนรู้ แรงบันดาลใจ และแหล่งทรัพยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาว่าการศึกษาด้านการประกอบการแบบดั้งเดิมสามารถเพิ่มความตั้งใจของนักศึกษาในการสร้างธุรกิจได้หรือไม่ โดยมีแบบสอบถามก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการเรียนรู้พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในหลักสูตร มีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการและบรรทัดฐานทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ อีกรุ่นไม่ปรากฏ ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า การเข้าร่วมหลักสูตรสามารถยกระดับทัศนคติและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้ในขณะที่ด้านแรงบันดาลใจเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางสังคมและความตั้งใจต่อการเป็นเจ้าของเพราะความรู้และทรัพยากร อาจเพิ่มโอกาสความสำเร็จต่อผู้ที่เริ่มประกอบกิจการ แต่แรงบันดาลใจเป็นตัวเพิ่มทัศนคติและ ความตั้งใจ และเพิ่มโอกาสให้นักศึกษามีความพยายามที่จะเป็นผู้ประกอบการให้กลายเป็นอาชีพ ดังนั้นหากเป้าหมายคือเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการในกลุ่มนักศึกษา ส่วนของแรงบันดาลใจจะต้อง ออกแบบอย่างมีวัตถุประสงค์และคณาจารย์ควรจะมีนักศึกษาไม่ใช่แค่สอนวิชาเพื่อ ผู้ประกอบการ แต่ต้องเปลี่ยน “หัวใจและความคิด” Entrepreneurial program หรือ หลักสูตรของการเป็นผู้ประกอบการจะมีแนวคิดที่กว้าง กว่าหลักสูตรทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำอธิบายรายวิชา (Gartner, & Vesper, 1994) และการเสนอหลักสูตรของแต่ละมหาวิทยาลัย

Egel, Richman, & Koegel (1981) อ้างถึงใน ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2536, p. 46) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ตัวแบบที่เป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนและ อยู่ในวัยเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ เรียกว่า ออทิสติก (Autistic) จำนวน 4 คน อายุ 5-7 ปี โดยการให้การเสริมแรงทางสังคมและการให้ตัวแบบ ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการใช้ตัวแบบที่อยู่ในวัยเดียวกันเพศเดียวกันอายุใกล้เคียงกัน เป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนเดียวกัน ตลอดจนการให้การเสริมแรงแก่ตัวแบบ จะทำให้ประสิทธิภาพของการ เลียนแบบพฤติกรรมที่พึงประสงค์มีประสิทธิภาพสูง ทำให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเกิดจาก การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและแม้ในช่วงที่นำตัวแบบออกไป พฤติกรรมการตอบสนองที่พึงประสงค์ก็ยังคงเกิดขึ้น

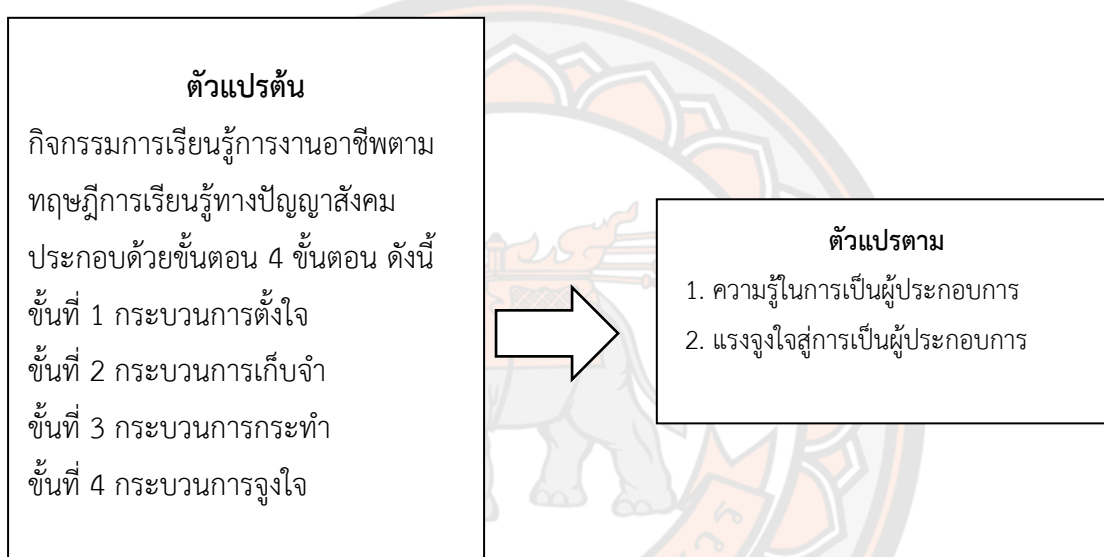
M. S. Farooq et al. (2018) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องผลของการสนับสนุนเครื่องข่ายทางสังคมในความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของบัณฑิตจบใหม่จากสายบริหารธุรกิจ โดยใช้วิธีอย่างเท่าเทียมโดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากเครือข่ายสังคมออนไลน์และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) เพื่อทดสอบความตั้งใจของผู้สำเร็จการศึกษาในประเทศมาเลเซีย มากไปกว่านั้นยังมีผลกระทบด้านอื่นของ TPB เช่น ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม การ

รับรู้การควบคุมพฤติกรรมที่จะอยู่ในการทดสอบนี้ด้วย จากงานวิจัยของ M. Farooq และ Radovic Markovic (2016) กล่าวว่า การประกอบการถือว่าเป็นแกนหลักของการศึกษาด้านธุรกิจ โดยสนับสนุนให้พฤติกรรมประกอบการมีอิทธิพล เพราะบัณฑิตส่วนใหญ่คาดหวังจะสร้างธุรกิจ (Kolvereid, & Isaksen, 2006, Wilson et al., 2007) อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาจะมีความทะเยอทะยานสูงในการเริ่มต้นทำธุรกิจและจบลงด้วยการหางานทำหลังจาก 2-4 ปี ที่จบการศึกษา (M. Farooq, & Radovic-Markovic, 2016) มากไปกว่านั้น ยังพบว่า วิถีชีวิตของแต่ละคนมีผลมาจากภูมิหลังครอบครัว วัฒนธรรม เครือข่ายทางสังคม โดยการศึกษาด้านการประกอบการสามารถมีอิทธิพลต่อความเข้าใจของคนและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมได้ (Ajzen, 1991, Farooq, 2016; Miralles et al., 2015) นอกจากนี้ในงานวิจัยยังได้ขยายความหมายของรูปแบบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial intention) ไว้ดังนี้ EI Models ใช้รูปแบบของ TPB เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถหาความตั้งใจต่อการเป็น ผู้ประกอบการได้และเป็นที่ยอมรับในหมู่นักวิชาการ (Farooq, 2016; Liñán, 2004) แต่ Ajzen (1991) เห็นต่างว่าทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน คือ ผลลัพธ์ของการรับรู้ความตั้งใจโดยได้รับอิทธิพลมาจาก 3 สิ่ง อันได้แก่ทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Attitude towards behavior) หมายถึงขอบเขต 40 ของการคาดหวังความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ประกอบการ (Liñán, & Chen, 2009; M. Farooq, & Radovic-Markovic, 2016) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norms) ซึ่งวัดผลจาก การยอมรับและแรงกดดันทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประกอบการ (Ajzen, 1991; Liñán, & Chen, 2009) และความเข้าใจต่อการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavioral control) ซึ่งครอบคลุมไปถึงระดับความสามารถของแต่ละบุคคลโดย การประเมินการรับรู้ต่อการปฏิบัติในกิจกรรม การเป็นผู้ประกอบการและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Liñán, & Chen, 2009)

Mohamad et al. (2015) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินผลลัพธ์ของการศึกษาด้านการประกอบการกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของบัณฑิตจบใหม่ เป็นงานวิจัยที่สนับสนุนรัฐบาลในด้านการศึกษาก่อเป็นผู้ประกอบการ เช่น สนับสนุนการศึกษาด้านผู้ประกอบการใน 35 สถาบันการศึกษา โดยเริ่มจากการที่กระทรวงศึกษาธิการของประเทศมาเลเซียเปิดเผยว่ามีเพียงแค่ร้อยละ 1.7 ของจำนวนนักศึกษาในประเทศที่เรียนจบแล้วเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น จึงทำให้เกิดช่องว่างของรัฐบาลที่ตั้งเป้าว่าจะมีบัณฑิตจำนวนร้อยละ 5.5 ที่จะเป็นผู้ประกอบการ จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทางเลือกของบัณฑิตที่จะเป็นผู้ประกอบการโดยเฉพาะการศึกษาด้านการประกอบการ งานวิจัยได้สำรวจนักศึกษาจำนวน 2,300 คน จากมหาวิทยาลัย UTAR (Universiti Tunku Abdul Rahman) และได้แบ่งการศึกษาด้านการประกอบการเป็น 2 ส่วน คือ แบบทางการและไม่เป็นทางการ แบบทางการ (Formal) คือ การเรียนด้านการประกอบการมีผู้ประกอบการอยู่ในหลักสูตรหรือมีกิจกรรมเกิดขึ้นระหว่างเรียน ในส่วนของแบบไม่เป็นทางการ

(Informal) คือ การลงมือทำธุรกิจระหว่างเรียนโดยเกิดจากการทำธุรกิจก่อนที่จะเรียนหรือทำธุรกิจที่บ้าน เป็นโปรแกรมที่เน้นการทำธุรกิจ ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม ผลของความสัมพันธ์ระหว่างการบรรลุผลสำเร็จของบัณฑิตกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการกลับปรากฏผลเชิงลบ ผู้วิจัยจึงสรุปว่า การศึกษาด้านผู้ประกอบการทั้งแบบทางการและแบบไม่เป็นทางการมีผลต่อการปลูกฝังความตั้งใจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 แหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการสร้างและหาคุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.1 ดร.วัฒนา ไตต่อผล อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

1.2 นางสาวรัชนิวรรณ คำเฉลียว ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1.3 นางชลดา สมัครเกษตรการ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนลาดยาววิทยาคม อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เพื่อประเมินหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำแนกนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน จำนวน 3 คน

2.2 ขั้นตอนทดลองแบบกลุ่มเล็ก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำแนกนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน อย่างละ 3 คน จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. กิจกรรมการจัดเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. คู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพโครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขอบข่ายเนื้อหาวิชา ง 30245 รายวิชากรเป็นผู้ประกอบการ คู่มือครู เอกสารแบบเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเป็นผู้ประกอบการ

1.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้วิชา ง 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ วิชาการงานอาชีพเพิ่มเติม ง 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
1. อธิบายและวิเคราะห์จรรยาบรรณของนักธุรกิจและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ	1. คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่ดี 2. ตัวแบบผู้ประกอบการ
2. อธิบายทฤษฎีและวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ	3. ธุรกิจประเภทต่าง ๆ 4. การเขียนแผนธุรกิจอย่างง่าย
3. วิเคราะห์หลักการและขั้นตอนการดำเนินธุรกิจภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ	5. การบริการเบื้องต้น 6. การบัญชีเบื้องต้น 7. การตลาดเบื้องต้น
4. ออกแบบโมเดลทางธุรกิจ และวางแผนธุรกิจอย่างง่ายเพื่อสร้างมูลค่าและต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมของสินค้าและบริการ	8. โมเดลธุรกิจ 9. ปัจจัยในการสร้างโมเดลธุรกิจ 10. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ
5. ประยุกต์ใช้ทักษะในการบริหารจัดการ ฝึกการทำงานเป็นทีม พัฒนาสู่การเป็นผู้บริหาร หรือผู้ประกอบการที่ดีและมีจริยธรรมในอนาคต	
6. เห็นคุณค่าและเกิดความรู้สึกชื่นชมต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและประสบความสำเร็จ	

1.3 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้และออกแบบคัดเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะได้มีโอกาสนำความรู้ ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ผู้วิจัยจึงได้เลือกหน่วยการเรียนรู้โดยประกอบด้วย 6 เรื่อง ดังนี้ เรื่องที่ 1 ตัวแบบระดับโลก เรื่องที่ 2 ตัวแบบระดับประเทศ เรื่องที่ 3 My Idol ตัวแบบสู่อาคต เรื่องที่ 4 เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน เรื่องที่ 5 โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ และเรื่อง ที่ 6 ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน แล้ววางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อ เสริมสร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ ดังแสดงตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์การออกแบบกิจกรรมจากหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้วิชา ง 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ จากกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ตัวแบบระดับโลก, ตัวแบบระดับประเทศ, My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต, เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน, โมเดลธุรกิจพิชิต ความสำเร็จและต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน

หน่วยการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้
1. คุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบ	1. ตัวแบบระดับโลก	สังเกตและเลียนแบบคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบระดับโลกได้	<ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีผ่านการเรียนรู้จากตัวแบบระดับโลกได้ บันทึกและเก็บข้อมูลคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากการสังเกตตัวแบบระดับโลกได้ เห็นคุณค่าและเกิดความรู้สึกชื่นชมต่อตัวแบบ มีเจตคติที่ดีต่อคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามตัวแบบ
1. คุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบ	2. ตัวแบบระดับประเทศ	สังเกตและเลียนแบบคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบระดับประเทศได้	<ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีผ่านการเรียนรู้จากตัวแบบระดับประเทศได้ บันทึกและเก็บข้อมูลคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี เห็นคุณค่าและเกิดความรู้สึกชื่นชมต่อตัวแบบ มีเจตคติที่ดีต่อคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามตัวแบบ

หน่วยการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้
1. คุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบ	3. My Idol ตัวแบบผู้นำอนาคต	เกิดความรู้สึกชื่นชมต่อตัวแบบและเกิดแรงจูงใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเคราะห์คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีผ่านการเรียนรู้จากตัวแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ 2. เกิดทักษะการสังเกตตัวแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ 3. เกิดความรู้สึกชื่นชมต่อตัวแบบ
1. คุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบ	4. เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน	ความรู้สึกรู้สึกชื่นชมต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและเกิดแรงจูงใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นของการประกอบธุรกิจ 2. บันทึกและเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในชุมชนที่ประสบความสำเร็จ
1. คุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบ	4. เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน	ความรู้สึกรู้สึกชื่นชมต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและเกิดแรงจูงใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ	3. เห็นคุณค่าและเกิดความรู้สึกชื่นชมต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและประสบความสำเร็จ
1. คุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบ	5. โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ	กำหนดวิสัยทัศน์ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดวิสัยทัศน์ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) แผนธุรกิจได้ 2. ประยุกต์ใช้และสร้าง Business Model Canvas ให้ผลิตภัณฑ์ในชุมชน 3. เห็นความสำคัญของการมองภาพธุรกิจในอนาคต

หน่วยการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้
1. คุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดี จากตัวแบบ	6. ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน	สร้าง Business Model Canvaสร้าง Business Model Canva ของตนเองได้	1. ประยุกต์การสร้าง Business Model Canvas กับการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้าบริการในชุมชน 2. สร้างผลิตภัณฑ์ สินค้า และบริการต่อยอดธุรกิจภายในชุมชนได้ 3. มีเจตคติที่ดีต่อทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

จากตาราง 3 แสดงผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้วิชา 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสร้างเป็นเนื้อหาของกิจกรรมการเรียนรู้โดยแบ่งออกเป็น 6 กิจกรรมการเรียนรู้ คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวแบบระดับโลก กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวแบบระดับประเทศ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน

1.4 สังเคราะห์รูปแบบขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ

1.5 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพโดยใช้แบบวัดแรงจูงใจเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 กิจกรรม จำนวน 12 ชั่วโมง

1.6 นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1.กระบวนการตั้งใจ 2.กระบวนการเก็บจำ 3. กระบวนการกระทำ และ 4.กระบวนการจูงใจ ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ตามแบบประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) โดยพิจารณาระดับความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาว่ากิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไม่เกิน 1.00

1.8 นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับมาตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.9 นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วนำไปหาประสิทธิภาพโดยทดลองกับนักเรียนโรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2563 โดยทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.9.1 ขั้นตอนทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 คน จำแนกตามคุณลักษณะสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงกิจกรรมเพื่อให้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้

1.9.2 ขั้นตอนทดลองแบบกลุ่มเล็ก นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2563 จำนวน 9 คน จำแนกตามคุณลักษณะสูง 3 คน ปานกลาง 3 คน และต่ำ 3 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75

1.10 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และจัดพิมพ์เป็นเอกสารฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. คู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

2.1.1 คำแนะนำการใช้คู่มือกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.2 โครงสร้างรายวิชาและผลการเรียนรู้ของวิชา ง 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ

2.1.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.4 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.5 แบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ

2.1.6 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

2.2 ดำเนินการสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.3 นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้แบบประเมิน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เทียบกับเกณฑ์

2.4 นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

3. แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 กำหนดกรอบเนื้อหาและหัวข้อที่ต้องการประเมิน ดังนี้

3.2.1 การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ประกอบด้วยขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ

3.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) ซึ่งกำหนดความหมายของความเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
3 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความชัดเจนทางภาษาและความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เพื่อตรวจสอบระดับคุณภาพความเหมาะสม

3.6 นำรายการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดพิมพ์

4. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำไว้ก่อนหน้านี้แล้วมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน

4.2 กำหนดกรอบเนื้อหาและหัวข้อที่ต้องการประเมิน ดังนี้

4.2.1 องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรม

4.2.2 คำแนะนำการใช้คู่มือกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูและนักเรียน

4.2.3 ผลการเรียนรู้

4.2.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2.5 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2.6 แบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ

4.2.7 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ

4.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมิน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 , หน้า 103) ซึ่งกำหนดความหมายของความเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4.4 นำแบบประเมินที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความชัดเจนทางภาษาและความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เพื่อตรวจสอบระดับคุณภาพความเหมาะสม

4.6 นำรายการประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดพิมพ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ดำเนินการขอหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์ ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเอง

1.2 ส่งกิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ และแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ให้กับผู้เชี่ยวชาญ

1.3 รับกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ และแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ คืนจากผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมไปหาประสิทธิภาพโดยใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมทางภาษา และเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม

1.6 นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กโดยใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 9 คน

1.7 จัดพิมพ์กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ฉบับสมบูรณ์

2. การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ติดต่อประสานงานกับทางบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย เพื่อขอให้โรงเรียนในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2.2 ดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของกิจกรรม ภาษา เนื้อหา เวลา

2.3 ดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ จำนวน 9 คน

2.4 นำผลคะแนนผลงานระหว่างเรียนของนักเรียนทุกคนมาคำนวณค่าเฉลี่ยร้อยละที่ได้ระหว่างใช้กิจกรรม (E_1)

2.5 นำคำแนะนำที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำแบบประเมินความเหมาะสมกิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาตรวจให้คะแนนโดยกำหนดความหมายของระดับความเหมาะสมแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในแต่ละรายการแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยให้เป็นระดับความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์จากการคำนวณอัตราภาคขั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105-106) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยที่วิเคราะห์จากสูตร E1/E2 ดังนี้

2.1 หากค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนน ที่นักเรียนได้การทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ค่าประสิทธิภาพครบถ้วน (E1)

2.2 หากค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดการเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียน ได้ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

ประชากร

ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

ตัวแปรตาม คือ 1) ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ

2) แรงจูงใจในสู่การเป็นผู้ประกอบการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ
2. แบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ
3. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ผู้วิจัยอธิบายขั้นตอนการสร้างไว้แล้วในขั้นตอนที่ 1
2. แบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

2.2 ศึกษาคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ เนื้อหาการเป็นผู้ประกอบการและคุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

2.3 วิเคราะห์ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ และ สัดส่วนความสำคัญของจำนวนข้อสอบ แล้วกำหนดข้อสอบแบบทดสอบปรนัยเป็นลักษณะการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จำนวน 40 ข้อ

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

2.5 จัดทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ วิเคราะห์จุดประสงค์ และเนื้อหาสาระเพื่อกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมทั้งจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และจำนวนข้อคำถามที่ต้องการทดสอบ และวัดความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบ วิเคราะห์จุดประสงค์ และเนื้อหาสาระเพื่อกำหนดข้อ
คำถามให้ครอบคลุมทั้งจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และจำนวนข้อคำถามที่ต้องการ
ทดสอบและวัดความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ

จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม						รวม
	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	การ นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	
1.คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี	1	1	2	1			5
2. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	2	2	1	2			5
3. การจัดการธุรกิจ	1	1	2	1			4
4. การตลาด การเงิน การลงทุน	2	1	1	1			4
5. แบบจำลองธุรกิจ	1	2	1	2			4
6. แผนธุรกิจและการดำเนินธุรกิจ	1	1	2	1			4
7. การสร้างโอกาสทางธุรกิจ	1	1	1	2			4
รวม	10	9	10	11			40

2.6 นำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่บกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.7 นำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนถูกต้อง ความสอดคล้องกับตัวชี้วัด โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์ประเมินดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.8 นำข้อมูลวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป., น. 181) โดยแบบทดสอบต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

2.9 นำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ที่ผ่านการตรวจคุณภาพมาปรับปรุง แก้ไข

2.10 นำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 35 คน โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจให้คะแนน และรวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนแล้วทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบหาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการของเบรนนัน โดยมีเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.24-0.85 และนำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่คัดเลือกแล้วไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ (Lovett) โดยมีเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.78 ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่สามารถนำมาใช้ได้

2.11 นำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 20 ข้อ จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการทดลองจริงต่อไป

3. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการโดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการของ จริยา กอสุขทวีคุณ (2561) โดยนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์จำนวน 35 คน ที่เคยเรียนวิชา ง 30245 รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของแอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.70

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบ (One Group Pretest – Posttest Design) (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ลักษณะของแบบแผนการทดลองแสดงสัญลักษณ์ได้ ดังนี้

ตาราง 5 แสดงแบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทำการทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
กลุ่มทดลอง	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T₁ คือ การทดสอบก่อนได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

X คือ การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

T₂ คือ การทดสอบหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประจักษ์ศิลปาคม อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 35 คน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเป็นเวลา 12 ชั่วโมง ดังนี้

วันที่	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
4 ธันวาคม 2563	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวแบบระดับโลก	2
11 ธันวาคม 2563	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวแบบระดับประเทศ	2
18 ธันวาคม 2563	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่อาคต	2
8 มกราคม 2564	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน	2
15 มกราคม 2564	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ	2
22 มกราคม 2564	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน	2

3. หลังจากสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังคม เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการทุกกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยจะมีการให้นักเรียนประเมินแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการและทำแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการจากแบบทดสอบวัดความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (Pro-test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการและแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และคำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. เปรียบเทียบความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent)

2. วิเคราะห์แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนโดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

1. ได้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวแบบระดับโลก
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวแบบระดับประเทศ
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน

กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ ซึ่งมีการจัดกิจกรรม ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา
สังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอน	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู
1. กระบวนการตั้งใจ (Attentional Process)	นักเรียนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแบบโดยการสังเกตจากตัวแบบ นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของตัวแบบ รวบรวมและแปลความหมาย	ครูเสนอตัวแบบที่น่าสนใจให้แก่ นักเรียน ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียน ค้นหาคุณลักษณะของตัวแบบ
2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Process)	นักเรียนจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ	ครูกระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่กำหนดขึ้นมา
3. กระบวนการกระทำ (Production Process)	นักเรียนแสดงออกโดยดัดแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำมาเป็นพฤติกรรมเบื้องต้น นักเรียนเกิดการกระทำซ้ำหลายๆครั้งผ่านการใช้บทบาทสมมติให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการ นักเรียนปรับพฤติกรรมของตนเองจนมีความคล้ายหรือเหมือนตัวแบบ นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมที่ค้นพบได้จากตัวแบบ	ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกตและจดจำตัวแบบและสัญลักษณ์การเป็นผู้ประกอบการที่ดีเก็บจำไว้มาเป็นการกระทำ
4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Press)	นักเรียนแสดงออกโดยกระทำตามแม่แบบที่นักเรียนสนใจ นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออก ครูสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลหรือเสริมแรงทางบวก นักเรียนสะท้อนคิดกิจกรรม	ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม การเลียนแบบออกมาตาม สถานการณ์ที่กำหนด ครูเสริมแรงให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น อีกด้วยกระบวนการโค้ช

2. ผลการพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ แสดงดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวม โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ชั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ			
1.1 ครูเสนอตัวแบบที่น่าสนใจให้แก่ นักเรียน	4.67	0.13	มากที่สุด
1.2 นักเรียนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแบบ โดยการสังเกตจากตัวแบบ	4.00	0.00	มาก
1.3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคุณลักษณะของตัวแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะของตัวแบบ รวบรวมและแปลความหมาย	4.00	0.00	มาก
เฉลี่ย	4.41	0.03	มากที่สุด
2. ชั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ			
2.1 ครูกระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่กำหนดขึ้นมา	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 นักเรียนจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์ แทนตัวแบบ	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
3. ชั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ			
3.1 นักเรียนแสดงออกโดยดัดแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำมาเป็นพฤติกรรมเบื้องต้น	4.00	0.00	มาก
3.2 นักเรียนเกิดการทำความเข้าใจหลายๆครั้งผ่านการใช้บทบาทสมมติให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งเป็นผู้ประกอบการ	4.33	0.15	มาก
3.3 นักเรียนปรับพฤติกรรมของตนเองจนมีความคล้ายหรือเหมือนตัวแบบ	4.00	0.00	มาก
3.4 นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมที่ค้นพบได้จากตัวแบบ	4.67	0.13	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.25	0.07	มาก

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
4. ชั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ			
4.1 นักเรียนแสดงออกโดยกระทำตามแม่แบบที่นักเรียนสนใจ	4.67	0.13	มากที่สุด
4.2 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ	4.67	0.13	มากที่สุด
4.3 ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเปลี่ยนแบบออกมาตามสถานการณ์ที่กำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออก ครูสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลหรือเสริมแรงทางบวก	4.33	0.15	มากที่สุด
4.5 ครูเสริมแรงให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีกด้วยกระบวนการโค้ช	4.33	0.15	มาก
4.6 เมื่อจบกิจกรรมนักเรียนสะท้อนคิดกิจกรรม	4.67	0.13	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.61	0.11	มากที่สุด
สรุปผลเฉลี่ยรวม	4.48	0.20	มาก

จากตาราง 7 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$ และ S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ชั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ มีความเหมาะสมมากที่สุด กิจกรรมการเรียนรู้ชั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ มีความเหมาะสมมากที่สุด กิจกรรมการเรียนรู้ชั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจมีความเหมาะสมมากที่สุด และ กิจกรรมการเรียนรู้ชั้นที่ 3 กระบวนการกระทำมีความเหมาะสมมาก และ ตามลำดับและพบข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปความสำคัญได้ดังนี้

ควรเขียนขั้นตอนที่ 1-4 ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน กิจกรรมบางกิจกรรมอาจต้องใช้เวลาาน นักเรียนจึงจะเกิดพฤติกรรมตามที่ครูกำหนด

กิจกรรมมีความน่าสนใจ เป็นการช่วยให้นักเรียนมีแรงกระตุ้นในตัวเอง แต่ถ้าเพิ่มการสะท้อนตนเองในรูปแบบการบรรยายจะดีมาก

3. ผลการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แสดงดังตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้าง
ความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
คู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้			
องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้			
1. องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน	4.33	0.15	มาก
2. ครบคลุมทุกประเด็นหัวข้อของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.15	มาก
เฉลี่ย	4.33	0.15	มาก
คำแนะนำสำหรับครูและนักเรียน			
1. อธิบายคำแนะนำสำหรับครูและนักเรียนมีรายละเอียดครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ใช้ภาษาเข้าใจง่ายช่วยให้ครูนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	4.67	0.13	มากที่สุด
3. ครูมีความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	4.67	0.13	มากที่สุด
4. สื่อความหมายภาษาที่เข้าใจง่าย	4.33	0.15	มาก
เฉลี่ย	4.67	0.10	มากที่สุด
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม			
1. ประกอบด้วยขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)	4.33	0.15	มาก
2. การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)	4.33	0.15	มาก
3. อธิบายรายละเอียดขั้นตอนของการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นอย่างชัดเจน	4.67	0.13	มากที่สุด
4. ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	5.00	0.00	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบง่ายต่อการปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.08	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
แผนการจัดการเรียนรู้			
สาระสำคัญ			
1. เขียนสาระสำคัญถูกต้องตามประเด็นของเรื่องในภาพรวม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้			
1. จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและเจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบ	4.67	0.13	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.89	0.04	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้			
1. สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.33	0.15	มาก
2. มีประโยชน์ต่อนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. มีความชัดเจนของเนื้อหาที่ใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.78	0.05	มากที่สุด
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2. กิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้การงานอาชีพโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)	4.67	0.13	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	4.33	0.15	มาก
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ	4.33	0.15	มาก
5. กำหนดระยะเวลาเหมาะสมกับกิจกรรม	4.67	0.13	มากที่สุด
6. การจัดกิจกรรมเหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.09	มากที่สุด
สื่อ / แหล่งเรียนรู้			
1. ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
3. สื่อที่ใช้สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง	4.67	0.13	มากที่สุด
4. สื่อ มีความหลากหลาย น่าสนใจ	4.67	0.13	มากที่สุด
5. เหมาะสมกับวัยและเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.86	0.05	มากที่สุด
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.13	มากที่สุด
2. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	4.33	0.15	มาก
3. การประเมินครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.13	มากที่สุด
4. เครื่องมือสอดคล้องกับวิธีการวัดการเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	4.67	0.13	มากที่สุด
5. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับนักเรียน	4.67	0.13	มากที่สุด
6. การประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.13	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.61	0.13	มากที่สุด
สรุปผลเฉลี่ยรวม	4.72	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้/สาระสำคัญ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จุดประสงค์การเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สื่อ / แหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คำแนะนำสำหรับครูและนักเรียน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และพบข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปความสำคัญได้ดังนี้ เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจมาก และควรปรับแก้คำให้ตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ในคู่มือควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายช่วยให้ครูท่าน

อื่นนำไปปฏิบัติให้ได้จริงอย่างถูกต้อง ควรอธิบายรายละเอียดขั้นตอนของการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนในชัดเจนตามลำดับ

4. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

4.1 ผลการนำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปทดสอบใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ผลการพิจารณาพบว่า ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหา ภาษาและเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม แสดงดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา ภาษาและเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน

ประเด็น	จากการหาประสิทธิภาพ	การปรับปรุงแก้ไข
ด้านเนื้อหา	1. เนื้อหาบางขั้นตอนยังไม่ต่อเนื่องกัน	1. ปรับลำดับขั้นตอนเนื้อหา ก่อน-หลังให้เหมาะสม โดยเรียงจากเนื้อหาง่ายไปยาก ลดขั้นตอนที่ซ้ำกัน
ด้านภาษา	1. ภาษาขาดความต่อเนื่องและเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน	1. ตรวจสอบแก้ไขการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เข้าใจง่าย
ประเด็น	จากการหาประสิทธิภาพ	การปรับปรุงแก้ไข
	2. ควรได้สะท้อนความรู้สึกผ่านการสื่อสาร แลกเปลี่ยนกับครูและเพื่อนมากกว่านี้	2. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการสื่อสารให้มากขึ้น เช่น การซักถาม การใช้ตอบคำถาม ระหว่างเรียน การสะท้อนจากสถานการณ์ที่กำหนด
ด้านเวลา	1. ในการปฏิบัติกิจกรรมใช้เวลานานกว่าเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ 2. เวลาในแต่ละกิจกรรม ในแต่ละขั้นตอนอาจจะต้องใช้เวลามากกว่าที่ระบุไว้	1. ปรับเพิ่ม เวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ักเรียน

จากตาราง 9 พบว่า ด้านเนื้อหา เนื้อหาของขั้นตอน บางขั้นตอนยังไม่ต่อเนื่องกัน ผู้วิจัยจึงปรับแก้ไขลำดับขั้นตอนเนื้อหา ก่อนหลังให้เหมาะสม โดยเรียงจากเนื้อหาง่ายไปยาก ลดขั้นตอนที่ซ้ำกัน ด้านภาษา ขาดความต่อเนื่องและเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน นักเรียนควรได้บอกกล่าว สะท้อนความรู้สึกโดยผ่านการสื่อสารหน้าชั้นเรียนในทุกกิจกรรม ผู้วิจัยจึงปรับแก้ไขโดยตรวจสอบแก้ไขการใช้ภาษาตามโครงสร้างที่ถูกต้องและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการสื่อสารให้มากขึ้น เช่น การซักถาม การใช้ตอบคำถามระหว่างเรียน การสะท้อนจากสถานการณ์ที่กำหนด ด้านเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนจะใช้เวลา นานกว่าเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้และเวลาในแต่ละกิจกรรม ในแต่ละขั้นตอนอาจจะต้องใช้เวลา มากกว่าที่ระบุไว้ ผู้วิจัยจึงแก้ไขปรับเพิ่ม เวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ นักเรียน

4.2 ผลการนำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงผลการหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 กับนักเรียนจำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้	ประสิทธิภาพกระบวนการ (E ₁)	ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E ₂)
1. กิจกรรมการเรียนรู้ 1	73.61	
2. กิจกรรมการเรียนรู้ 2	80.56	
3. กิจกรรมการเรียนรู้ 3	70.00	
4. กิจกรรมการเรียนรู้ 4	80.67	
5. กิจกรรมการเรียนรู้ 5	78.67	
6. กิจกรรมการเรียนรู้ 6	76.22	
เฉลี่ย	E ₁ = 76.22	E ₂ = 80.52
	E ₁ / E ₂ = 76.22 / 80.52	

จากตาราง 10 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 76.22 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.52 แสดงว่ากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 76.22 / 80.52 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. ผลการเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบ	n	คะแนน เต็ม	\bar{x}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	35	20	6.87	16.4		
หลังเรียน	35	20	15.23	14.0	24.16*	0.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการหลังเรียน ($\bar{x} = 15.23$, S.D. = 14.0) เมื่อเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการก่อนเรียน ($\bar{x} = 6.87$, S.D. = 16.4) พบว่านักเรียนมีความรู้การเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการศึกษาแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงผลการศึกษาแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนจำนวน 35 คน

ความสามารถในการเสริมสร้างแรงจูงใจสู่ การเป็นผู้ประกอบการ	\bar{x}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ความต้องการประสบความสำเร็จ	4.14	0.81	มาก
2. ความเชื่อต่อปัจจัยควบคุม	3.51	0.61	มาก
3. ความกล้าเสี่ยง	4.49	0.51	มาก
4. อดทนต่อความไม่แน่นอน	4.43	0.61	มาก
5. แรงปรารถนา	4.43	0.65	มาก
6. การรับรู้ความสามารถของตนเอง	4.03	0.79	มาก
7. การตั้งเป้าหมาย	4.57	0.56	มากที่สุด
8. ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ	4.60	0.55	มากที่สุด
9. สมาชิกในครอบครัวของฉันคิดว่าฉันควรจะ มีอาชีพเป็นผู้ประกอบการ	3.83	1.01	มาก
10. ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม	4.40	2.00	มาก
11. ความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ	4.66	0.48	มากที่สุด
12. การรับรู้โอกาส	4.51	0.61	มากที่สุด
13. ความรู้ที่ได้รับ	4.60	0.55	มากที่สุด
14. ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ	4.29	0.62	มากที่สุด
รวม	4.32	0.66	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผลการศึกษาแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66 ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการและความรู้ที่ได้รับเป็นมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการตั้งเป้าหมาย การรับรู้โอกาสและความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การทำงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีขั้นตอนและสรุปผลการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การทำงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 สรุปผลได้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้การทำงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 6 กิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวแบบระดับโลก กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 2 เรื่อง ตัวแบบระดับประเทศ กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่อาคต กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 5 เรื่อง โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 6 เรื่อง ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ จะใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ ชั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ชั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ชั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ ชั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.22 / 80.52

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การทำงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ มีความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ก่อนเรียนสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การทำงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ มีแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.22 / 80.52 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ ตามขั้นตอนทางการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura โดยผู้วิจัยมีการศึกษา หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการด้วยกิจกรรมทั้ง 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กระบวนการตั้งใจ เป็นกิจกรรมที่ฝึกการสังเกตคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ โดยครูผู้สอนเลือกตัวแบบระดับโลกและตัวแบบระดับประเทศที่น่าสนใจ เป็นที่รู้จักและเป็นตัวแบบที่มีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ให้นักเรียนสังเกตผ่านการศึกษาชีวประวัติ แนวคิด แรงผลักดัน แรงจูงใจในการทำธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ในขั้นนี้นักเรียน จะเกิดความตั้งใจและรับรู้พฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก ผ่านการสังเกตจากการดูวิดีโอที่ครูเตรียมมาให้และมีการใช้คำถามกระตุ้นการสังเกต ซึ่งตัวแบบที่ดีจะมีผลต่อความตั้งใจที่จะสังเกต โดยตัวแบบที่จะจดจำได้ดีนั้น จะต้องมึลักษณะเด่นชัด เป็นตัวแบบที่นักเรียนเกิดความพึงพอใจ สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบของสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2553, หน้า 53) 2) กระบวนการเก็บจำ ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะจดจำข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตจากตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น โดยครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่มีชื่อเสียงผ่านกิจกรรม My Idol ตัวแบบสื่อนาคต ซึ่งตัวแบบที่ครูเลือกมานั้นตรงกับความสนใจของนักเรียน โดยเชิญตัวแบบที่เป็นผู้ประกอบการจริงมาพูดคุยซักถามแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะจดจำพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ 3) กระบวนการกระทำ กิจกรรมนี้จะได้รับรู้จากตัวแบบในชุมชน ผ่านการสังเกตและคลุกคลีกับตัวแบบในการลงฝึกปฏิบัติงานจริงกับผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในชุมชน นักเรียนจะแปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้ออกมาเป็นการกระทำ และเปรียบเทียบการกระทำกับภาพที่จดจำมา ซึ่งการจดจำจะขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกต จะเกิดการจำซ้ำหลายครั้งและนักเรียนจะแสดงพฤติกรรมคล้ายตัวแบบของผู้ประกอบการที่ได้สังเกต 4) กระบวนการจูงใจ ขั้นตอนนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจจากภายนอก เช่น คำชม ของรางวัล หรือการเสริมแรงทางบวกจะช่วยกระตุ้นการรับรู้ การศึกษาขั้นตอนนี้ศึกษาผ่านกิจกรรมโมเดลธุรกิจพิชิต

ความสำเร็จและกิจกรรมต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน กิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นอย่างมาก เมื่อนักเรียนเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบและพฤติกรรมที่ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก พยายามปรับข้อบกพร่องจนได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน ก็ช่วยให้เกิดการเรียนรู้แบบโดยขั้นตอนนี้ นักเรียนแสดงออกโดยบทบาทสมมติการเป็นผู้ประกอบการ ผ่านการกระทำตามตัวแบบที่นักเรียนสนใจ ครูเป็นผู้ใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจและแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออกมาตามสถานการณ์ที่กำหนด จึงทำให้กิจกรรมดังกล่าว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งการจัดกิจกรรมการงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม นั้น มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัย ความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนา ไตต่อผล (2556) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้หลักสูตรนักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมขึ้นอย่างมีระบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนความยากง่ายของเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ โดยจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมและสอดแทรกความรู้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการและคุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดี โดยประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ แบบจำลองธุรกิจ การจัดการธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ แผนธุรกิจ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เรียน สอดคล้องกับสุภาภรณ์ โตโสภณ (2561) พบว่า สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ แบบจำลองธุรกิจ การจัดการธุรกิจ การจัดการตลาด การผลิตและการดำเนินงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล การจัดการเงินและการลงทุน แผนธุรกิจ การติดต่อสื่อสารและเครือข่ายทางธุรกิจ การบริหารงานและการดำเนินงานในองค์กร ด้านทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงานและความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ ผลการเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการหลังเรียน ($\bar{x} = 15.23$, S.D. = 14.0) เมื่อเปรียบเทียบกับความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการก่อนเรียน ($\bar{x} = 6.8$, S.D. = 16.4) พบว่านักเรียนมีความรู้การเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การทำงานอาชีพตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ มี แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1) ความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for achievement)
- 2) ความเชื่อต่อปัจจัยควบคุม (Locus of control)
- 3) ความกล้าเสี่ยง (Risk taking)
- 4) อดทนต่อความไม่แน่นอน (Tolerance to Ambiguity)
- 5) แรงปรารถนา (Passion)
- 6) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy)
- 7) การตั้งเป้าหมาย (Goal-setting)
- 8) ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitude towards entrepreneurship)
- 9) บรรทัดฐานทางสังคมที่ส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Social norm)
- 10) ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavior control)
- 11) ความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ (General Knowledge of Entrepreneurial program)
- 12) การรับรู้โอกาส (Opportunity recognition)
- 13) ความรู้ที่ได้รับ (Entrepreneurship knowledge acquisition)
- 14) ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial intention)

พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66 ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการและความรู้ที่ได้รับมี คะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการตั้งเป้าหมาย การรับรู้โอกาสและความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ ตามลำดับ สอดคล้อง จรียา กอสุขทวีคุณ (2561) วิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานทางการศึกษา ควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะช่วยต่อยอดให้เกิดอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
2. ในระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาควรมีการเน้นการเรียนการสอนด้านความเป็นผู้ประกอบการให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการประกอบอาชีพ ค้นพบความถนัด ความสนใจให้แก่แก่นักเรียน ตามการจัดเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อปลูกฝังเยาวชนให้มีความคิดสร้างสรรค์และผลิตนวัตกรรมสู่การเป็นผู้ประกอบการได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการที่ดีได้ ดังนั้นจึงสามารถนำไปใช้พัฒนาในการจัดกิจกรรมในรายวิชาการงานอาชีพอื่นหรือในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องได้

2. การเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้และแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ผ่านตัวแบบ ซึ่งในการนำไปใช้ครั้งต่อไปควรให้นักเรียน ศึกษาในเรื่องของแนวคิด แรงจูงใจของตัวแบบที่นักเรียนสนใจ ศึกษาผ่านประสบการณ์ตัวแบบที่มีชีวิตจริงและมีเวลาในการเก็บจำเรียนรู้จากตัวแบบเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาด้านผู้ประกอบการควรมีการสอดแทรกในรายวิชาอื่นๆด้วย ที่ไม่ใช่แค่วิชาการงานอาชีพเท่านั้น ควรมีการเรียนการสอนด้านการเป็นผู้ประกอบการในทุกวิชาที่นักเรียนสนใจหรือถนัดสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ สร้างความเข้าใจให้แก่นักเรียนเฉพาะทางต่อไป

2. ควรศึกษาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยควบคู่ไปด้วยกันเพื่อศึกษาเพิ่มเติมต่อการตัดสินใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในอนาคต

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาวิถีคิดแบบผู้ประกอบการ (Entrepreneurs Mindset) หรือสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurs Competency) โดยใช้กิจกรรมหรือวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและควรให้เครือข่ายผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเข้าช่วยในการจัดการศึกษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

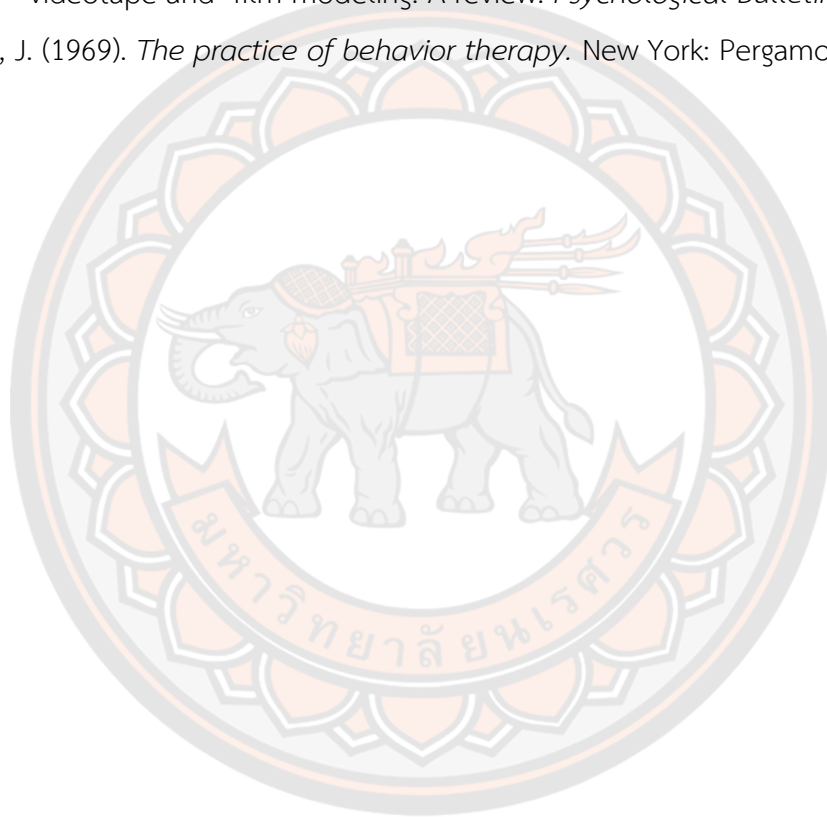
บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์ กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทร์ชุ่มเมืองปัก. (2546). *แรงจูงใจและการจูงใจ สร้างปฎิหาริย์*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- จรรยา กอสุขทวีคุณ. (2561). *การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-20.
- ทิตนา แคมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญจวรรณ วิงวอน. (2556). *การเป็นผู้ประกอบการยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพ ฉลาดคิด. (2548). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: เกษมศรี ซี.พี.
- ประเสริฐ ลีอำนนตกุล. (2553). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2557). *เติบโตเต็มตามศักยภาพสู่ศตวรรษที่ 21 ของการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วัฒนา ไตต่อผล. (2557). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

- วรารณณ์ ยังเอี่ยม. (2556). *การส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้โดยประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ทาง
ปัญหาสังคม ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก.*
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล
- วรารณณ์ ศรีวิโรจน์. (2552). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เรื่อง ปริมาณสารสัมพันธ์แบบเน้น
การบูรณาการ การฝึกอบรมกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์. *JOURNAL OF EDUCATION NARESUAN UNIVERSITY,*
16(3), 1-13.
- ศรีัญญา อรุณภู่. (2557). การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ
ในธุรกิจบริการของบริษัทเคาน์เตอร์เซอร์วิส จำกัด. *วารสารปัญญาวิวัฒน์,* 5(2), 90-
102.
- ศูนย์ธุรกิจไบรท์. (2552). *คุณสมบัติ 10 ประการของผู้ประกอบการ.* สืบค้น 16 พฤศจิกายน 2565,
จาก <http://www.brightbbc.com/readercomer/leader.html>.
- สมคิด บางโม. (2548). *องค์การและการจัดการ.* กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.
- สมจิต จันทร์ฉาย. (2557). *การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน.* นครปฐม: เพชรเกษมพรี้นติ้ง
กรุ๊ป.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2553). *ทฤษฎีการและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุชา จันทร์เอม. (2525). *จิตวิทยาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุดารัตน์ พิมพ์รัตนกานต์. (2560). *อิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศองค์การผ่านความพึงพอใจในงาน
และความผูกพันต่อองค์การที่มีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่.* กรุงเทพฯ:
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2547). *การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้สู่การพัฒนาผู้เรียน.*
ราชบุรี: ธรรมรักษ์การพิมพ์.
- สุภาภรณ์ โตโสภณ. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ
ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง.* พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความ
เป็นผู้ประกอบการ* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค
- อาทิตย์ วุฒิศะโร. (2543). *อุดมศึกษากับการสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้ประกอบการ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: prentice Hall.
- Bolton, B., & Thompson, J. (2000). *Entrepreneurs, Talent, Temperament, Technique*. Oxford: Butterworth Heinemann.
- Egel, Richman, & Koegel. (1981). *How to teach autistic and other severely handicapped children*. Lawrence, Kan: H & H Enterpriser.
- Farooq, M. S., Salam, M., ur Rehman, S., Fayolle, A., Jaafar, N., & Ayupp, K. (2018). Impact of support from social network on entrepreneurial intention of fresh business graduates: A structural equation modelling approach. *Education Training, 60*(4), 335-353.
- Fischer, J., & Gochros, H. (1975). *Planned behavior change: Behavior modification in social work*. New York: The Free.
- Holmes, K. (2003). The reform of public technical and vocational education institution. N.P.: UNESCO, IIEP.
- Kalish, H. (1981). *Learning: Principle and application*. New York: McGraw-Hill.
- Kazdin, A. E. (1978). *History of behavior modification: Experimented foundations of contemporary research*. Baitomore, MD: University Park Press.
- Kaur, H., & Bains, A. (2013). Understanding the concept of entrepreneur competency. *Journal of Business Management & Social Sciences Research, 2*(11), 31-33.
- Mahoney, M.J. (1974). *Cognition and behavior modification*. Cabridge, Mass: Ballinger.
- McClelland, D. C. (1999). Testing for competence rather than intelligence. *American Psychologist, 28*, 1-14
- Yun, C. (2010). Does entrepreneurship education matter students' entrepreneurial intention a Chinese perspective. In *Paper presented at the The 2nd International Conference on Information Science and Engineering*. N.P.: n.p.
- Meichenbaum, D. (1977). *Cognitive behavioral modification: An integrative approach*. New York: Plenum Press.
- Mohammad Nourian. (2015). An assessment madel for competency-based curriculum in vocational education and training in Iran. *Itermational Journal of Educational and Psychological Researcher, 1*(2), 105-112.
- Sanford, F. H., & Sman, L. W. (1980). *Psychology* (3rd ed.). Belmont: Brooks Cole.

- Scarborough, & Zimmerer. (2003). *Effective Small Business Management: An Entrepreneurial Approach*. N.P.: n.p.
- Souitaris, V., Zerbini, S., & Al-Laham, A. (2007). Do entrepreneurship programmers raise entrepreneurial intention of science and engineering students The effect of learning, inspiration and resources. *Journal of Business Venturing*, 22(4), 566- 591.
- Thelen, M. H., Fry, R. A. Fethenbach, P. A., & Frautssh, N. M. (1979). Therapeutic videotape and film modeling: A review. *Psychological Bulletin*, 86, 701-720.
- Wolpe, J. (1969). *The practice of behavior therapy*. New York: Pergamon Press.

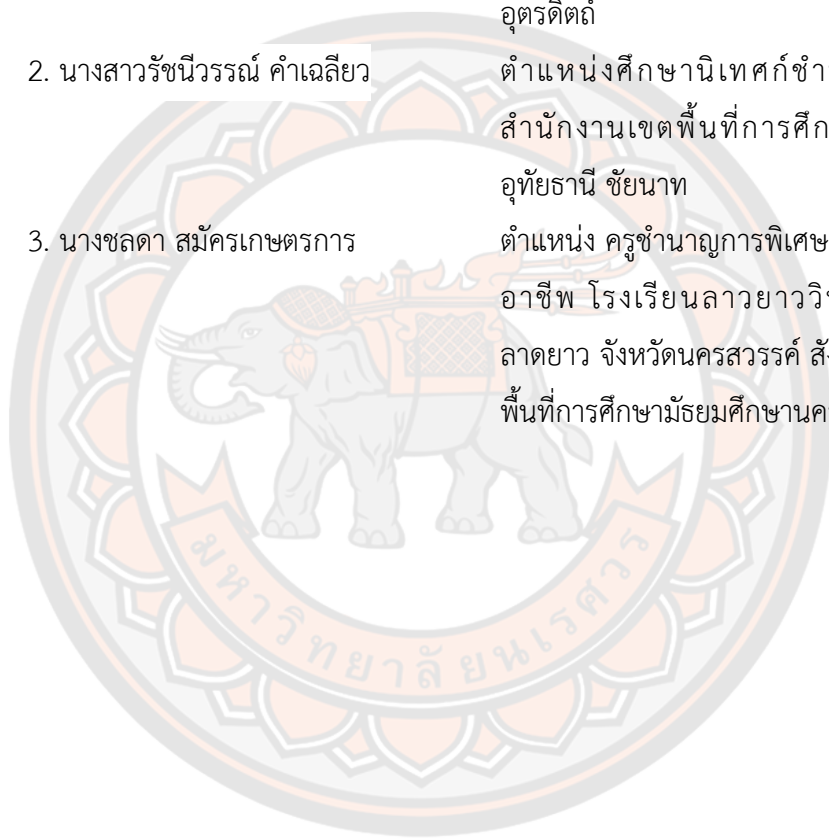
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบของเครื่องมือวิจัย

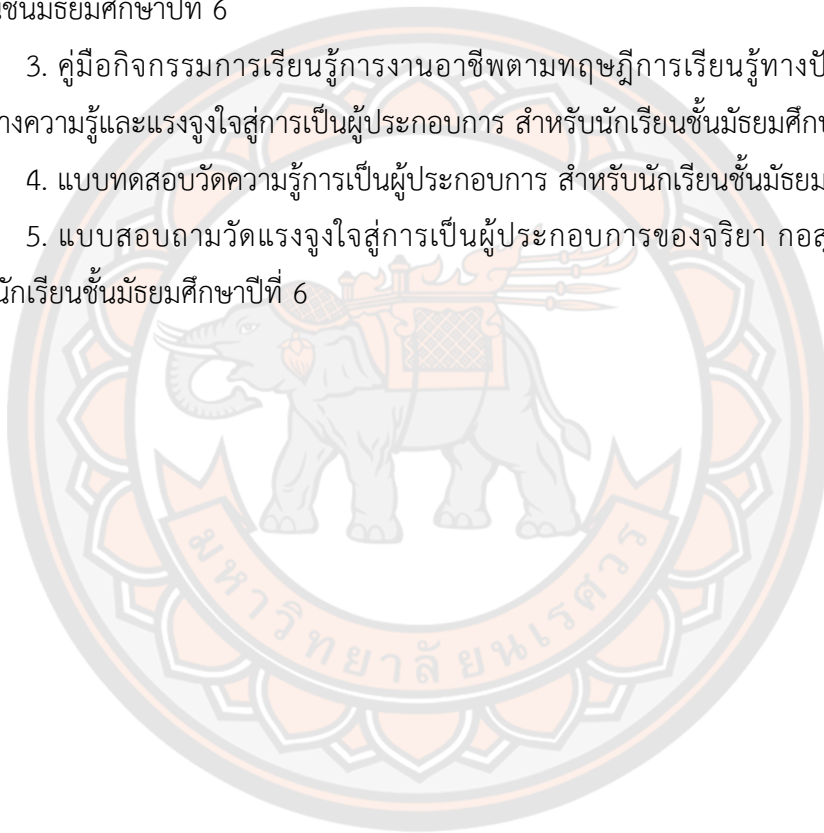
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือวิจัยในการกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. ดร.วัฒนา ไตต่อผล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
2. นางสาวรัชนิวรรณ คำเฉลียว ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
3. นางชลดา สมัครเกษตรการ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ การสอนการงานอาชีพ โรงเรียนลาวยาววิทยาคม อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครสวรรค์

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. คู่มือกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
4. แบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
5. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการของจรรยา กอสุขทวีคุณ (2561) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

**แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็น
ผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านพิจารณากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่ามีความเหมาะสมตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่กำหนดไว้หรือไม่โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความเหมาะสม” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง ระดับความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	1	2	3	4	5
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการตั้งใจ					
1.1 ครูเสนอตัวแบบที่น่าสนใจให้นักเรียน					
1.2 นักเรียนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแบบโดยการสังเกตจากตัวแบบ					
1.3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคุณลักษณะของตัวแบบ					
1.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะของตัวแบบ รวบรวมและแปลความหมาย					
2. กระบวนการเก็บจำ					
2.1 ครูกระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่กำหนดขึ้นมา					
2.2 นักเรียนจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ					
3. กระบวนการกระทำ					
3.1 นักเรียนแสดงออกโดยดัดแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำมาเป็นพฤติกรรมเบื้องต้น					
3.2 นักเรียนเกิดการทำซ้ำหลายครั้งผ่านการใช้บทบาทสมมุติให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งเป็นผู้ประกอบการ					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	1	2	3	4	5
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.3 นักเรียนปรับพฤติกรรมของตนเองจนมีความคล้ายหรือเหมือนตัวแบบ					
3.4 นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมที่ค้นพบได้จากตัวแบบ					
4. กระบวนการจูงใจ					
4.1 นักเรียนแสดงออกโดยกระทำตามแม่แบบที่นักเรียนสนใจ					
4.2 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ					
4.3 ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมปรับเปลี่ยนแบบออกมาตามสถานการณ์ที่กำหนด					
4.4 เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออก ครูสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลหรือเสริมแรงทางบวก					
4.5 ครูเสริมแรงให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีกครั้งด้วยกระบวนการโค้ช					
4.6 เมื่อจบกิจกรรมนักเรียนสะท้อนคิดกิจกรรม					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการ
เรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

ขอความกรุณาท่านพิจารณาคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการ
เรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้กรุณาพิจารณาความ
เหมาะสมขององค์ประกอบด้านต่างๆของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิด
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็น
ตามระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็น
แนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินซึ่งมี 5 ระดับ
ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง ระดับเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ระดับเหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาเสียสละเวลา ให้ความอนุเคราะห์ในการ
ประเมินคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ใน
ครั้งนี้

นางสาวสุพิศ มีทรัพย์มัน
ผู้วิจัย

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
คู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้						
องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้						
1	องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน					
2	ครอบคลุมทุกประเด็นหัวข้อของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้					
คำแนะนำสำหรับครูและนักเรียน						
1	อธิบายคำแนะนำสำหรับครูและนักเรียนมีรายละเอียดครบถ้วน					
2	ใช้ภาษาเข้าใจง่ายช่วยให้ครูนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง					
3	ครูมีความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง					
4	สื่อความหมายภาษาที่เข้าใจง่าย					
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)						
1	ประกอบด้วยขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)					
2	การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)					
3	อธิบายรายละเอียดขั้นตอนของการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นอย่างชัดเจน					
4	ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ตัวแบบเป็นไปตามลำดับขั้นตอน					
5	กิจกรรมการเรียนรู้ใช้ตัวแบบง่ายต่อการปฏิบัติ					
แผนการจัดการเรียนรู้						
สาระสำคัญ						
1	เขียนสาระสำคัญถูกต้องตามประเด็นของเรื่องในภาพรวม					
2	สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3	สาระสำคัญสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
จุดประสงค์การเรียนรู้						
1	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและเจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบ					
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญ					
3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมสาระการเรียนรู้					
สาระการเรียนรู้						
1	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้					
2	มีประโยชน์ต่อนักเรียน					
3	มีความชัดเจนของเนื้อหาที่ใช้					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
2	กิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้การงานอาชีพโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)					
3	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ					
4	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ					
5	กำหนดระยะเวลาเหมาะสมกับกิจกรรม					
6	การจัดกิจกรรมเหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน					
สื่อ / แหล่งเรียนรู้						
1	ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ					
2	สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)					
3	สื่อที่ใช้สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง					
4	สื่อ มีความหลากหลาย น่าสนใจ					
5	เหมาะสมกับวัยและเวลา					
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
2	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ					
3	การประเมินครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้					
4	เครื่องมือสอดคล้องกับวิธีการวัดการเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ					
5	กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับนักเรียน					
6	การประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
 ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

คู่มือกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม
เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คู่มือการใช้กิจกรรมสำหรับครู

กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

MINDSET
แนวคิดคุณ ประเด็นความสำเร็จ
จาก คุณเจี๊ยฟ
เจ้าของฟาร์มปอส์ นาสุอา

- ความเข้มแข็ง
มีพลังในตนเองอย่างใหญ่
- ความตั้งใจ
ใช้พรสวรรค์อย่างสุด
- ใส่ใจในคุณภาพ
ของผลิตภัณฑ์ทุกตัว
- เต็มกับธุรกิจ
ด้วยแรงบันดาลใจ
- สิ่งรัก
ที่แท้จริง

นางสาวสุพิศ มีทรัพย์มัน
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยธนบุรี

คำนำ

คู่มือเล่มนี้สร้างขึ้นเพื่อชี้แจงการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ครูที่จะนำกิจกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเข้าใจสามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ) เป็นสื่อกลางในการช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสังเกตเห็นคุณสมบัติที่ดีของการเป็นผู้ประกอบการ เลียนแบบตัวแบบผ่านบทบาทสมมติจากการสังเกต และสามารถสะท้อนถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ออกมา ผ่านการเขียนแผนผังโมเดลธุรกิจอย่างง่าย โดยมีครูคอยแนะนำและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมีผลในการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการและบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้

นางสาวสุพิศ มีทรัพย์มัน

**ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎี
การเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ
สู่การเป็นผู้ประกอบการ**

การกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ครูผู้สอนควรมีการเตรียมการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์ซึ่งมีข้อปฏิบัติในการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการสอน

1.1 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียด ศึกษาและทำความเข้าใจการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การใช้สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน

1.2 ศึกษาค้นคว้าและอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า

1.3 ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในห้องเรียน และเตรียมสื่อให้นักเรียนใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมที่ เร้าความสนใจ และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ให้พร้อม ก่อนใช้กิจกรรม

1.4 แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ (เก่ง กลาง อ่อน)

1.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้สมาชิกในกลุ่มทราบถึงการปฏิบัติตน

2. ชั้นดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 ครูแจกกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นชี้แจงการใช้กิจกรรมให้นักเรียนทราบก่อนลงมือปฏิบัติ

2.2 ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ครูให้นักเรียนศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนในกิจกรรม

2.4 ในระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น กล้าแสดงออก มีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.5 ในระหว่างการเรียนรู้หากนักเรียนมีข้อสงสัยหรือมีปัญหาขณะเรียนรู้ ครูควรดูแลให้คำปรึกษานักเรียน ให้ข้อคิดเห็นพร้อมทั้งช่วยเหลือนักเรียนด้วยความใส่ใจตลอดการเรียนรู้

2.6 เมื่อปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนตรวจสอบและเก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย

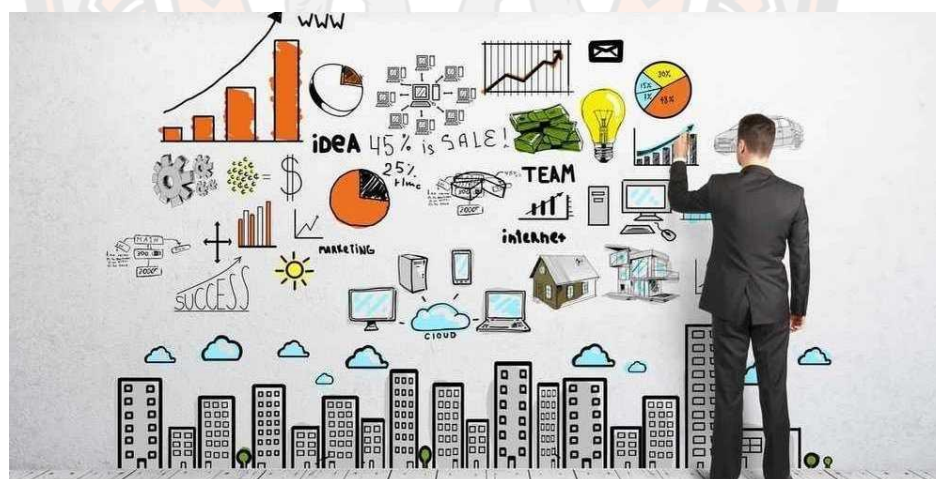
3. ขั้นการประเมิน

3.1 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรียบร้อยแล้วให้นักเรียนร่วมกันตรวจสอบและเก็บกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงเก็บวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนให้เรียบร้อย

3.2 ครูตรวจคำตอบการทำใบกิจกรรม ตรวจสอบผลงาน และแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบทันทีเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียน หากไม่ผ่านเกณฑ์ครูควรให้นักเรียนรับกิจกรรมการเรียนรู้ไปศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

3.3 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ในแบบบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและเป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนครั้งต่อไป

3.4 ในกรณีที่นักเรียนขาดเรียนหรือมีความต้องการพิเศษในการเรียนรู้ ให้ครูพิจารณาสอนเสริม สอยซ่อมเสริม หรือจัดการศึกษาเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ หรือให้คำแนะนำและมอบหมายเอกสารเพิ่มเติมให้ศึกษาในเวลาว่าง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางอาชีพตามแนวคิดทฤษฎี
การเรียนรู้ทางปัญญาสังคม
เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

1. กระบวนการตั้งใจ (Attentional Process) เป็นขั้นตอนที่บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้มากจากการสังเกต ถ้าเขาไม่มีความตั้งใจและรับรู้ได้อย่างแม่นยำถึงพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก กระบวนการตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนั้น องค์ประกอบที่มีผลต่อกระบวนการตั้งใจแบ่งออกได้เป็น 2 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่องค์ประกอบของตัวแบบเอง พบว่าตัวแบบที่ทำให้บุคคลมีความตั้งใจจะสังเกตนั้นต้องเป็นตัวแบบที่มีลักษณะเด่นชัด เป็นตัวแบบที่ผู้สังเกตมีความพึงพอใจ พฤติกรรมที่แสดงออกไม่สลับซับซ้อนมากนักและมีคุณค่าต่อการใช้ประโยชน์อีกด้วย นอกจากองค์ประกอบของตัวแบบแล้ว ยังมีองค์ประกอบของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ความสามารถในการรับรู้ ซึ่งรวมทั้งการเห็น การรับรู้รส กลิ่นและสัมผัส จุดของการรับรู้ความสามารถทางปัญญา ระดับของการตื่นตัว และความชอบที่เคยได้เรียนรู้มาก่อนแล้ว

2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) เป็นขั้นตอนที่บุคคลจะไม่ได้รับอิทธิพลมากนัก จากตัวแบบถ้าเขาไม่สามารถจะจดจำได้ถึงลักษณะของตัวแบบ บุคคลจะต้องแปลงข้อมูลจากตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์และจัดโครงสร้างเพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น ซึ่งแน่นอนปัจจัยที่จะส่งผลต่อกระบวนการเก็บจำ คือ การเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้ง่ายต่อการจำ การจัดระบบโครงสร้างทางปัญญา การชักซ้อมลักษณะของตัวแบบที่สังเกตในความคิดของตนเอง และชักซ้อมด้วยการกระทำ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางปัญญาและโครงสร้างทางปัญญาของผู้สังเกตอีกด้วย

3. กระบวนการกระทำ (Production Process) เป็นขั้นตอนที่เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้ขึ้นมาเป็นการกระทำ ซึ่งจะกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกต การกระทำของตนเอง การได้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเองและการเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วยซึ่งได้แก่ความสามารถทางกาย และทักษะในพฤติกรรมย่อย ๆ ที่จะทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Press) เป็นขั้นตอนที่การที่บุคคลที่เกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจ กระบวนการจูงใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งล่อใจจากภายนอก สิ่งนั้นจะต้องกระตุ้นการรับรู้ เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ เป็นที่ยอมรับของสังคมและพฤติกรรมที่กระทำตามตัวแบบนั้นสามารถที่จะควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจที่เห็นผู้อื่นได้รับ ตลอดจนสิ่งล่อใจของตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของและการประเมินตนเอง นอกจากนี้ ในแง่ของผู้สังเกตนั้น ยังขึ้นอยู่กับความพอใจในสิ่งล่อใจ ความลำเอียงจากการเปรียบเทียบทางสังคมและมาตรฐานภายในของตนเอง กระบวนการนี้มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นอย่างมาก การเห็นตัวแบบพฤติกรรมเหมาะสมและได้รับผลตอบแทนที่ดีจากพฤติกรรมนั้นจะก่อให้เกิดการเลียนแบบรวมทั้งพฤติกรรมที่ทำซ้ำแล้วซ้ำอีกและพยายามปรับข้อบกพร่องจนได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน ก็ช่วยให้เกิดการเลียนแบบในสังคมส่วนใหญ่ด้วย

ตัวอย่างแผนการสอน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รหัสวิชา ง 30245

วิชา การเป็นผู้ประกอบการ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่อนาคต

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้

เกิดความรู้สึกชื่นชมต่อตัวแบบและเกิดแรงจูงใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ

2. สาระสำคัญ

ผู้ประกอบการ คือ บุคคลที่จัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เพื่อหาผลกำไรและการเติบโตจากโอกาสในการประกอบการและรวบรวมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการลงทุนในกิจการ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 สังเคราะห์คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีผ่านการเรียนรู้จากตัวแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้

3.2 เกิดทักษะการสังเกตตัวแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้

3.3 เกิดความรู้สึกชื่นชมต่อตัวแบบ

4. สาระการเรียนรู้

คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากตัวแบบ

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ (Attentional Process) (20 นาที)

1. ครูสุ่มให้นักเรียนในชั้นเรียนเล่าถึงบุคคลที่เป็นตัวแบบในด้านการเป็นผู้ประกอบการที่นักเรียนชื่นชอบหรือสนใจ และครูเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรม

2. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอคลิปเรื่อง : จบป.6 แต่...! สร้างธุรกิจฯ 19 บาท โต 650 สาขา!!!

จบป.6 แต่...! สร้างธุรกิจฯ 19 บาท โต 650 สาขา!!!

ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) (20 นาที)

1. ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยใช้คำถาม
 - เมื่อชมวิดีโอคลิปแล้ว นักเรียนเกิดความรู้สึกอย่างไร
 - นักเรียนมองเห็นคุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่เด่นชัดในข้อใดของตัวแบบ
2. ครูให้นักเรียนจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมของตัวแบบพร้อมระบุสัญลักษณ์แทนตัวแบบ

ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ (Production Process) (60 นาที)

1. ครูนำตัวแบบจริง นายอภิสิทธิ์ คงสิน ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจากรายการอายุ่น้อย ร้อยล้าน มาร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนบันทึกสัญลักษณ์ของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีที่ได้จดจำมาผ่านการใช้ภาพหรือคีย์เวิร์ด
3. นักเรียนและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมหรือสัญลักษณ์ของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีที่ค้นพบได้จากตัวแบบ

ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ (Motivational Press) (20 นาที)

1. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแรงจูงใจที่อยากกระทำตามตัวแบบ
2. ครูใช้คำถามกระตุ้นการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมองเห็นตนเองและให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการที่ดีผ่านการสังเกตตัวแบบ
 - จากตัวแบบที่ศึกษา มีลักษณะเด่นด้านใดเหมือนตัวนักเรียนบ้าง
 - ตัวแบบที่ได้ศึกษาในวันนี้มีลักษณะเด่นตรงกับคุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการในด้านใด
 - ตัวแบบหรือธุรกิจที่นำมาศึกษามีความน่าสนใจอย่างไร
 - จากการศึกษาตัวแบบ นักเรียนเกิดพลังบวกหรือชื่นชมตัวแบบอย่างไร
3. ครูและตัวแบบกล่าวชมเชยนักเรียนและสร้างพลังบวกชื่นชมนักเรียน
4. ครูและตัวแบบเสริมแรงด้วยกระบวนการโค้ช (โดยใช้ทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับ Feedback) โดยกล่าวความรู้สึกในสิ่งที่นักเรียนสามารถเป็นเหมือนตัวแบบได้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้นและกระตุ้นการเสริมแรงพฤติกรรมการเล่นแบบตามตัวแบบ เช่น
 - ครูสังเกตเห็นพฤติกรรมของนักเรียนที่ชื่นชอบตัวแบบและค้นหาลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่ดีให้เหมือนกับตัวแบบ
5. เมื่อจบกิจกรรมนักเรียนเขียนสะท้อนคิดกิจกรรมที่ได้เรียนรู้และแรงจูงใจจากตัวแบบ

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

6.1.1 แบบบันทึกกิจกรรม

6.1.2 ตัวแบบ นายอภิสิทธิ์ คงสิน ผู้ประกอบการร้านมารูชา ที่มีแฟรนไชส์ มากกว่า 650 สาขา

6.1.3 Youtube: จบป.6 แต่...! สร้างธุรกิจ 19 บาท โต 650 สาขา!!!

https://www.youtube.com/watch?v=D_eGnv60xN4

6.2 แหล่งเรียนรู้

6.2.1 ห้องสืบค้น

6.2.2 ห้องคอมพิวเตอร์

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด
1. สังเคราะห์คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีผ่านการเรียนรู้จากตัวแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้	ตรวจแบบบันทึกกิจกรรม My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต	แบบบันทึกกิจกรรม My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต	ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้
2. เกิดทักษะการสังเกตตัวแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้	สังเกตพฤติกรรมการเก็บข้อมูลคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจากการสังเกตตัวแบบ	แบบสังเกตเก็บข้อมูลคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี	ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้
3. เกิดความรู้สึกรู้สึกชื่นชมต่อตัวแบบ	ตรวจสอบแบบบันทึกการสะท้อนคิดกิจกรรม	แบบสะท้อนคิดกิจกรรม	ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

8. ชิ้นงานหรือภาระงาน

แบบบันทึกการสะท้อนคิดกิจกรรมและถอดบทเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รหัสวิชา ง 30245

วิชา การเป็นผู้ประกอบการ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง ต่อยอดธุรกิจ อายุน้อยร้อยล้าน

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้

สร้าง Business Model Canva ของตนเองได้

2. สาระสำคัญ

Business Model Canva คือส่วนประกอบภาพรวมของธุรกิจที่สามารถแสดงส่วนสำคัญหลักๆอยู่สองส่วนด้วยกันคือ ธุรกิจเกิดรายได้ได้อย่างไร และ ผู้ซื้อหรือลูกค้าที่ใช้บริการได้รับคุณค่าอย่างไร

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ประยุกต์การสร้าง Business Model Canva กับการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้า บริการในชุมชน

3.2 สร้างผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการต่อยอดธุรกิจภายในชุมชนได้

3.3 มีเจตคติที่ดีต่อทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

4. สาระการเรียนรู้

การสร้าง Business Model Canvaกับการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้า บริการในชุมชน

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ (Attentional Process) (30 นาที)

1. ครูอธิบายขั้นตอนวิธีการเขียน Business Model Canva
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา Business Model Canva ของบริษัทที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ อาทิเช่น MK , IKEA , มาม่า เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) (30 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ Business Model Canva ของบริษัทที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปราย Business Model Canva ของบริษัทหรือห้างร้านที่กลุ่มตนสนใจให้แก่เพื่อนฟัง

3. ครูให้นักเรียนจดจำข้อมูลหรือรูปแบบของBusiness Model Canva ของบริษัท

ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ (Production Process) (40 นาที)

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ สินค้า และบริการที่เป็นจุดเด่นในชุมชน

2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้าง Business Model Canva โดยใช้ข้อมูล ปัญหา จุดเด่น ของผลิตภัณฑ์ สินค้า และบริการเพื่อต่อยอดธุรกิจภายในชุมชน

ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ (Motivational Press) (10 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Business Model Canva แต่ละกลุ่มสร้างขึ้น

2. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนและสร้างพลังบวกชื่นชมนักเรียนและเสริมแรงด้วยกระบวนการ โค้ชให้ข้อมูลย้อนกลับ แนะนำชี้แนะ Business Model Canva ของแต่ละกลุ่ม

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

6.1.1 ตัวอย่าง Business Model Canva

6.1.2 Youtube: เขียนแผนธุรกิจภายใน 20 นาทีด้วย “Business Model Canvas”

6.2 แหล่งเรียนรู้

6.2.1 ร้านค้า ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ สินค้า และบริการภายในชุมชน

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด
1. ประยุกต์การสร้าง Business Model Canva กับการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้า บริการในชุมชน	ตรวจ Business Model Canva ของแต่ละกลุ่ม	แบบตรวจ Business Model Canva	ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้
2. สร้างผลิตภัณฑ์ สินค้าและ บริการต่อยอดธุรกิจภายในชุมชน ได้	ตรวจ Business Model Canva ของแต่ละกลุ่ม	แบบตรวจ Business Model Canva	ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้
3. มีเจตคติที่ดีต่อทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ	วัดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ	แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ	ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

8. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. Business Model Canva ของแต่ละกลุ่ม

2. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ

แบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 40 ข้อ
รายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นความสำคัญของธุรกิจ
 - ก. สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
 - ข. เพิ่มผลประโยชน์หรือกำไร
 - ค. เพื่อสร้างความมั่นคงให้กิจการ
 - ง. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และธุรกิจ
2. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของธุรกิจ
 - ก. กิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือผู้บริโภค
 - ข. กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดจำหน่าย และการบริการ
 - ค. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น
 - ง. กิจกรรมการเกี่ยวข้องกับรายได้ของรัฐบาลและกิจกรรมอย่างอื่นที่สำคัญ
3. ข้อใดกล่าวถึงความหมายข้อการประกอบการได้ถูกต้อง
 - ก. คือการจัดองค์กรขึ้นมาเพื่อสาธารณกุศล
 - ข. ผู้ที่มีความคิดริเริ่มที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมา
 - ค. กลุ่มบุคคลหรือนิติบุคคลร่วมมือกันผลิตสินค้าและบริการ
 - ง. การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการเพื่อดำเนินการผลิตและการจำหน่าย การให้บริการโดยนำปัจจัยต่าง ๆ มาลงทุน
4. ข้อใดจัดเป็นความสำคัญของธุรกิจต่อประเทศชาติ
 - ก. เป็นแหล่งรายได้สำคัญของประชาชน
 - ข. ยกระดับค่าครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น
 - ค. ทำให้มีการสร้างนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่
 - ง. ทำให้มีการกระตุ้นให้มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
5. ข้อใดจัดเป็นวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจเพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม
 - ก. การขยายกิจการรวมถึงการขยายขนาดของร้านหรือการเปิดสาขา
 - ข. ธุรกิจดำเนินกิจการไปได้ยาวนานไม่หยุดชะงักหรือต้องปิดกิจการไป
 - ค. สังคมอยู่ได้ ธุรกิจก็อยู่ได้ ธุรกิจไม่ควรเอาเปรียบลูกค้าและปฏิบัติตามกฎหมาย
 - ง. ความมั่นคง ความมั่งคั่งของธุรกิจ รวมถึงการมีทรัพย์สินทางการเงินที่เพิ่มขึ้น

6. ผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการดำเนินธุรกิจเป็นของตนเองเรียกว่าอะไร
- ผู้ขาย
 - ผู้ผลิต
 - ผู้ประกอบการ
 - ผู้ดำเนินการ
7. การที่จะเป็นผู้ประกอบการต้องมีความสามารถที่จะก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ หรือบริการรูปแบบใหม่ ๆ รวมถึงกระบวนการผลิต การตลาด การจัดทรัพยากรถือว่าเป็นความสามารถในหัวข้อใด
- ความคิดสร้างสรรค์
 - การรับสภาพความเสี่ยง
 - เรียนรู้และสร้างนวัตกรรม
 - ความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน
8. ความหมายของการประกอบการข้อใดกล่าวถูกต้อง
- บุคคลที่จัดตั้งองค์กรธุรกิจโดยยอมรับความเสี่ยงภัยเพื่อหวังผลกำไร
 - การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการเพื่อดำเนินการผลิต การจำหน่ายและการให้บริการโดยนำปัจจัยต่าง ๆ มาลงทุน
 - การกระทำกิจกรรมของมนุษย์อย่างต่อเนื่องกันเกี่ยวกับการผลิตการจำหน่าย
 - ผู้ที่มีความคิดที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมา
9. การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำสัญญาร่วมลงทุนร่วมกันตรงกับรูปแบบข้อใด
- กิจการเจ้าของคนเดียว
 - ห้างหุ้นส่วน
 - บริษัท
 - สหกรณ์
10. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรประกอบการธุรกิจแบบเจ้าของคนเดียว
- นางสาววันดีขายข้าวมันไก่
 - นายฝันดีขายไก่อ่างห้าดาว
 - นางสาวแอนขายกล้วยเดี่ยวชายสี่ปะหมี่เกี๊ยว
 - จุ่มชายกล้วยเดี่ยวลูกชิ้นแชมป์

11. "การรวบรวมผลิตภัณฑ์และควบคุมดูแลให้ปัจจัยที่เป็นทรัพยากร การจัดการประเภทต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินต่อไปได้และถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพ" ปัจจัยในด้านนี้จัดเป็นหน้าที่ของใคร
- ผู้บริหาร
 - ผู้ปฏิบัติงาน
 - หัวหน้างาน
 - ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ
12. ร้านก๋วยเตี๋ยวขายสีห์หมี่เขียว จัดเป็นธุรกิจประเภทใด
- ธุรกิจเจ้าของคนเดียว
 - ธุรกิจแฟรนไชส์
 - ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
13. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับแบบจำลองธุรกิจ
- เป็นโมเดลธุรกิจเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวสำหรับการขับเคลื่อนกลยุทธ์โครงสร้างกระบวนการ และระบบต่างๆ ขององค์การ
 - การใช้ส่วนประกอบทั้ง 8 ครอบคลุม 3 ด้านหลักของธุรกิจ ได้แก่ ลูกค้า ข้อและโครงสร้างพื้นฐาน
 - เป็นตัวแทนทางธุรกิจที่จะช่วยสร้างโอกาสทำกำไรได้ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งให้กับกิจการ
 - เป็นการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของธุรกิจด้วยการตอบคำถามว่าธุรกิจเรา "ทำเงินอย่างไร"
14. คุณสมบัติของผู้ประกอบการที่สำคัญที่สุดคือข้อใด
- ความชอบธุรกิจ
 - ความรู้ในธุรกิจ
 - ความตั้งใจที่จะทำ
 - มีภาวะผู้นำ
15. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผู้ประกอบการ
- ต้องเป็นคนไม่ท้อถอยง่าย
 - ต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม
 - ต้องเป็นนักเสี่ยงกล้าได้กล้าเสีย
 - ต้องเป็นนักฉวยโอกาสไม่ว่าจะด้วยวิธีใด

16. ข้อใดจัดเป็นจรรยาบรรณต่อลูกค้า
- ต้องเปิดเผยข้อมูล ตรงไปตรงมา
 - ไม่นำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นความจริงสำหรับสินค้า
 - ธุรกิจขนาดใหญ่ไม่เอาเปรียบธุรกิจขนาดเล็ก
 - ละเว้นการประกอบธุรกิจที่ทำให้สังคมเสื่อม
17. แผนธุรกิจ หมายถึงอะไร
- การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานทางการตลาด
 - เครื่องมือที่ผู้ประกอบการใช้กำหนดขั้นตอนวางแผนการดำเนินธุรกิจอย่างมีระบบ
 - สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะของโครงการโดยรวมภายในเวลาจำกัด
 - เป็นการตรวจสอบความสามารถความพร้อมของกิจการในด้านต่างๆ
18. การพบข้อผิดพลาดนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ตรงกับลักษณะการจัดทำแผนธุรกิจข้อใด
- เป็นเครื่องมือควบคุมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
 - เป็นเครื่องมือในการแสวงหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุน
 - มีเป้าหมายการดำเนินงานชัดเจน
 - แผนธุรกิจสามารถวัดผลสำเร็จได้
19. ส่วนสำคัญที่สุดของแผนธุรกิจคือข้อใด
- บทสรุปของผู้บริหาร
 - แนวคิดธุรกิจ
 - กลุ่มตลาดเป้าหมาย
 - การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด
20. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการตอบคำถามสำคัญของการทำธุรกิจของ Business Model Canvas
- ทำ(สินค้า) อะไร
 - ทำ(ขาย) ให้ใคร
 - ทำที่ไหน (สถานที่)
 - ทำอย่างไร (วิธีการดำเนินการ)
21. “การจัดทำโครงสร้างต้นทุนเป็นต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ ทั้งต้นทุนทุนผันแปร”
- เป็นการตอบคำถามสำคัญด้านใดก่อนสร้างตัวแบบทางธุรกิจ
- Cost Structure (C\$)
 - Key Activities (KA)
 - Value Propositions (VP)
 - Customer Segments (CS)

22. การเริ่มต้นการเขียนแผนผังแบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas) ควรเริ่มต้นจากขั้นตอนใด
- ค้นหาแนวคิดที่ดีที่สุดที่คิดว่าลูกค้าจะให้ความสนใจและจะสามารถทำเป็นธุรกิจขึ้นมาได้
 - การสร้างต้นแบบโดยเขียนรายละเอียดต่างๆ ลงในองค์ประกอบทั้งหมด 9 ช่องลงในกระดาษ
 - สร้างมโนภาพเกี่ยวกับธุรกิจที่จะดำเนินการ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ 9 ช่องเพื่อเสนอแนวคิดตามไอเดียธุรกิจ
 - คิดหาปัจจัยและรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ (Building Blocks) จำนวน 9 กลุ่ม เพื่อตอบคำถามสำคัญทางธุรกิจ 4 ข้อ คือ ทำอะไร (What?) ทำเพื่อใคร (Who?) ทำอย่างไร (How?) และทำแล้วคุ้มค่าเพียงใด (Money)
23. การประเมินโอกาสทางธุรกิจ จะต้องประเมินสิ่งใดบ้าง
- ลูกค้า คู่แข่งขัน องค์กร
 - คู่แข่ง องค์กร แหล่งเงินทุน
 - ลูกค้า องค์กร นโยบายของรัฐบาล
 - องค์กร แหล่งเงินทุน ผู้ขายปัจจัยการผลิต
24. การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลการดำเนินกิจการ เรียกว่า
- การวิเคราะห์ STP Analysis
 - การวิเคราะห์ SWOT Analysis
 - การวิเคราะห์ SMART Analysis
 - การวิเคราะห์ STRENGTH Analysis
25. ข้อใดจัดเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก
- ผลิตภัณฑ์
 - การเงิน
 - โครงสร้างองค์กร
 - แนวโน้มเศรษฐกิจ
26. “คู่แข่งเพิ่มมากขึ้น” จัดเป็นการวิเคราะห์ SWOT ข้อใด
- จุดแข็ง
 - จุดอ่อน
 - โอกาส
 - อุปสรรค

27. ข้อใดกล่าวถึงข้อควรระวังในการจัดทำแผนธุรกิจไม่ถูกต้อง
- ก. จัดทำรูปเล่มและแบบให้น่าสนใจ
 - ข. ต้องเตรียมแผนธุรกิจทุกธุรกิจที่สนใจ
 - ค. การจัดทำแผนธุรกิจต้องจัดเตรียมแบบฟอร์มก่อนทำแผนธุรกิจ
 - ง. ควรวางแผนโครงการระยะยาวมากๆเพื่อการทำธุรกิจจะได้ต่อเนื่อง
28. การจัดทำแผนธุรกิจจะต้องเริ่มต้นอย่างไร
- ก. ต้องจัดหาแหล่งเงินทุนก่อน
 - ข. ต้องกำหนดบทบาทสรุปผู้บริหารก่อน
 - ค. ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดก่อน
 - ง. ต้องบอกที่มีมาและการบริหารโครงการก่อน
29. ข้อใดไม่ใช่แผนธุรกิจ
- ก. มีความเป็นไปได้
 - ข. มีความยืดหยุ่นได้
 - ค. เพื่อกำหนดงานในปัจจุบัน
 - ง. มีเป้าหมายชัดเจน
30. “ผู้บริโภคิร์กซ์สุขภาพ” จัดเป็นสถานการณ์ข้อใดของผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ
- ก. จุดแข็ง
 - ข. จุดอ่อน
 - ค. โอกาส
 - ง. อุปสรรค
31. รัฐบาลประกาศลดภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น" 4ด
- ก. วิเคราะห์สิ่งใด
 - ข. การวิเคราะห์จุดแข็ง
 - ค. การวิเคราะห์จุดอ่อน
 - ง. การวิเคราะห์โอกาส
32. ข้อใดจัดเป็นต้นทุนขาย
- ก. เงินเดือนพนักงาน
 - ข. ค่าส่งเสริมการตลาด
 - ค. ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า
 - ง. ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์

33. ผู้ประกอบการร้านไอศกรีม ได้สำรวจจำนวนครัวเรือนที่มีอยู่ในหมู่บ้าน พบว่า มีทั้งหมด 50 หลังคาเรือน แต่ละหลังมีผู้อยู่อาศัยหลังละ 4 คน ขนาดตลาดเป้าหมาย 200 ตั้งสมมติฐานว่าแต่ละวันลูกค้า 1 ราย จะทานไอศกรีม 1 ถ้วย ราคา 10 บาท ผู้ประกอบการรายนี้จะมีประมาณการรายได้ที่จะเกิดขึ้นเดือนละเท่าไร
- ก. 40,000 บาท
 - ข. 50,000 บาท
 - ค. 60,000 บาท
 - ง. 70,000 บาท
34. ผู้ประกอบการรายหนึ่ง นำสินค้า OTOP ของหมู่บ้านมาบรรจุหีบห่อขนาดต่างๆ และติดป้ายชื่อสินค้าภายใต้แบรนด์ใหม่ The Pooh เป็นของตนเอง เพื่อเตรียมการจัดจำหน่ายให้กับลูกค้า" ผู้ประกอบการรายนี้ ดำเนินธุรกิจประเภทใด
- ก. ธุรกิจบริการ
 - ข. ธุรกิจผลิตสินค้า
 - ค. ธุรกิจซื้อมาขายไป
 - ง. ธุรกิจขนาดย่อม
35. ขั้นตอนใดของกระบวนการผลิต ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในปัจจุบัน
- ก. การจัดซื้อ
 - ข. การจัดเก็บ
 - ค. การแปลงสภาพ
 - ง. การบริการหลังการขาย
36. "ธุรกิจที่ซื้อเทียนหอมมาจัดจำหน่าย โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหีบห่อให้เป็นตราสินค้าของตัวเองแต่ยังคงรูปเทียนหอมอยู่ " จัดเป็นขั้นตอนใดของกระบวนการผลิต
- ก. การจัดซื้อ
 - ข. การแปลงสภาพ
 - ค. การกระจายสินค้า
 - ง. การบริหารหลังการขาย
37. สิ่งใดเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการดำเนินงานของกิจการ
- ก. ทำเลที่ตั้ง
 - ข. การจัดหาวัตถุดิบ
 - ค. กระบวนการผลิตสินค้า
 - ง. กระบวนการดำเนินงาน

38. ข้อใดคือปัจจัยที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิต

- ก. คลังสินค้า
- ข. การบรรจุหีบห่อ
- ค. คุณภาพสินค้าและบริการ
- ง. วัตถุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักร

39. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับแผนธุรกิจ

- ก. ค่าโครงสร้างย่อยๆ ของธุรกิจในอนาคตของผู้ประกอบการจะดำเนิน
- ข. แผนงานที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพในการลงทุนประกอบการ
- ค. การกำหนดรายละเอียดของธุรกิจเกี่ยวกับการกู้ยืมเพื่อการลงทุนของผู้ประกอบการ
- ง. แผนงานที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติในอนาคตโดยมี

รายละเอียดวิธีการและกระบวนการในการดำเนินงานของธุรกิจในทุกๆ ด้าน

40. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของแผนธุรกิจได้อย่างถูกต้อง

- ก. ช่วยวิเคราะห์ทางเลือกที่องค์การได้กำไรสูงสุด
- ข. เป็นการจัดสรรทรัพยากรและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แก่องค์การ
- ค. ยื่นขอรับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนหรือสถาบันการเงิน
- ง. ช่วยสร้างแนวทางการดำเนินงานให้ถูกต้อง ครบถ้วน และมีระเบียบ

เฉลยแบบทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการ

1	ก	11	ก	21	ก	31	ค
2	ข	12	ข	22	ก	32	ค
3	ง	13	ข	23	ก	33	ค
4	ข	14	ค	24	ก	34	ค
5	ค	15	ง	25	ง	35	ง
6	ค	16	ข	26	ง	36	ข
7	ค	17	ข	27	ง	37	ข
8	ข	18	ง	28	ง	38	ง
9	ข	19	ก	29	ค	39	ง
10	ก	20	ค	30	ค	40	ง

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประจักษ์ศิลปาคม ตำบลศาลเจ้าไก่ต่อ อำเภอตลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

2. แบบสอบถามจะมีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับแรงจูงใจที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบ

แบบสอบถามโดยแบ่งระดับดังนี้

ระดับ 5 = มากที่สุด

ระดับ 4 = มาก

ระดับ 3 = ปานกลาง

ระดับ 2 = น้อย

ระดับ 1 = น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับแรงจูงใจ				
	1	2	3	4	5
1. ความต้องการประสบความสำเร็จ					
1.1 ฉันชอบความท้าทายและการแข่งขัน ทำให้ฉันอยากทำงานหนัก					
1.2 ฉันต้องการมีรายได้ที่มากพอเพื่อทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น					
1.3 ฉันไม่ชอบงานประจำ ไม่ชอบงานที่ไม่ท้าทายแม้จะมีรายได้ที่ดี					
1.4 เมื่อฉันลงมือทำงานบางสิ่ง ฉันจะมองที่ความสำเร็จอย่างดีเลิศ					
2. ความเชื่อต่อปัจจัยควบคุม					
2.1 ฉันยินดีที่จะยอมรับผลลัพธ์ทั้งด้านบวกและด้านลบของการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง					
2.2 ฉันเชื่อว่าความโชคร้ายและโชคชะตาคือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อเหตุการณ์ใน ชีวิต					
2.3 ฉันไม่สามารถรอและดูสิ่งต่างๆให้เกิดขึ้นเอง ฉันชอบที่จะลงมือทำให้มัน					

รายการประเมิน	ระดับแรงจูงใจ				
	1	2	3	4	5
เกิดขึ้นมากกว่า					
2.4 ฉันเชื่อว่าความสำเร็จนั้นเป็นผลมาจากความโชคดีและโชคชะตามากกว่าความพยายามส่วนบุคคล					
3. ความกล้าเสี่ยง					
3.1 ฉันไม่สนใจแม้รายได้จะน้อยหากงานที่ทำงานมีความมั่นคงและแน่นอน					
3.2 ฉันเต็มใจที่จะรับความเสี่ยงสูงเพื่อผลตอบแทนสูง					
3.3 ฉันจะพิจารณาความคุ้มค่าของความเสี่ยงหากมีความเป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จมากกว่า 60%					
3.4 ฉันไม่กังวลกับงานที่มีความไม่แน่นอนหากมีเหตุผลว่ามั่นคงคุ้มค่า					
4. อดทนต่อความไม่แน่นอน					
4.1 ความมั่นคงในอาชีพการงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อฉัน					
4.2 ฉันคิดว่างานที่ดีที่สุดคืองานที่มีความชัดเจนว่าต้องทำอะไรและทำอย่างไรให้เกิดความสำเร็จ					
4.3 ฉันรู้สึกสนุกต่อการทำงานในสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน					
4.4 เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน ฉันจะตัดสินใจเป็นคน “นำ”					
5. แรงปรารถนา					
5.1 การเป็นเจ้าของธุรกิจทำให้ฉันเกิดพลัง					
5.2 การเอาใจใส่ธุรกิจจนประสบความสำเร็จเป็นเรื่องที่สนุก					
5.3 การสร้างธุรกิจใหม่เป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้น					
5.4 การเป็นผู้ก่อตั้งธุรกิจคือสิ่งที่ฉันอยากจะเป็น					
6. การรับรู้ความสามารถของตนเอง					
6.1 ฉันสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความเครียด ความกดดัน และความขัดแย้ง					
6.2 ฉันสามารถสร้างไอเดียและผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้นมาได้					
6.3 ฉันสามารถเห็นโอกาสของตลาดสำหรับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ					
6.4 ฉันสามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยสนับสนุนให้ผู้อื่น พยายามทำสิ่งใหม่					

รายการประเมิน	ระดับแรงจูงใจ				
	1	2	3	4	5
7. การตั้งเป้าหมาย					
7.1 การตั้งเป้าหมายควรมีความท้าทายแต่ไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไป					
7.2 มีการกำหนดระยะเวลา ในการทำเป้าหมายให้สำเร็จ					
7.3 การทำงานเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายเป็นสิ่งที่น่าดึงดูดใจ					
7.4 เป้าหมายเป็นเครื่องมือที่ใช้ลงโทษมากกว่าช่วยพัฒนางานให้ดีขึ้น					
8. ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ					
8.1 การเป็นผู้ประกอบการมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย					
8.2 ถ้าฉันมีโอกาสและมีแหล่งทรัพยากร เช่น เงินทุน ฉันจะตัดสินใจทำธุรกิจ					
8.3 การเป็นผู้ประกอบการ ทำให้ฉันเกิดความพึงพอใจสูงสุด					
8.4 แม้จะมีทางเลือกที่หลากหลายในด้านอาชีพ ฉันก็เลือกที่จะเป็นผู้ประกอบการ					
9. บรรทัดฐานทางสังคมที่ส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ					
9.1 สมาชิกในครอบครัวของฉันคิดว่าฉันควรมีอาชีพเป็นผู้ประกอบการ					
9.2 เพื่อนสนิทของฉันคิดว่าฉันควรมีอาชีพเป็นผู้ประกอบการ					
9.3 ฉันมีความกังวลในการตัดสินใจที่จะเป็นผู้ประกอบการถ้าสมาชิกในครอบครัวของฉันไม่เห็นด้วย					
9.4 ฉันมีความกังวลในการตัดสินใจที่จะเป็นผู้ประกอบการถ้าเพื่อนสนิทของฉันไม่เห็นด้วย					
10. ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม					
10.1 ถ้าฉันต้องการเป็นผู้ประกอบการ ฉันสามารถเป็นผู้ประกอบการได้อย่างง่ายดาย					
10.2 ในการเป็นผู้ประกอบการ ฉันมีประสิทธิภาพที่จะควบคุมธุรกิจของฉัน ได้					
10.3 มีหลายปัจจัยภายนอกที่อาจส่งเสริมให้ฉันเป็นผู้ประกอบการ					
10.4 ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ฉันขอเลือกที่จะเป็นผู้ประกอบการ					

รายการประเมิน	ระดับแรงจูงใจ				
	1	2	3	4	5
11. ความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ					
11.1 เกิดความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดตั้งการประกอบกิจการและการวางแผนธุรกิจโดยพื้นฐาน					
11.2 เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจำลองธุรกิจ					
11.3 เกิดความรู้ ความเข้าใจด้านการพัฒนาไอเดีย					
11.4 เกิดความรู้ ความเข้าใจด้านความรับผิดชอบต่อการเป็นผู้ประกอบการ					
12. การรับรู้โอกาส					
12.1 หลังจากที่ได้เรียนวิชาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ ฉันได้เรียนรู้ไอเดียการสร้างธุรกิจขั้นพื้นฐาน					
12.2 การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ฉันรับรู้ทางเลือกด้านอาชีพ					
12.3 วิชาด้านการประกอบการเพิ่มความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจในสภาพแวดล้อมของฉัน					
12.4 การศึกษาด้านการประกอบการเพิ่มความสามารถของฉันในการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและสังคม					
13. ความรู้ที่ได้รับ					
13.1 การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ฉันสามารถแยกแยะลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ (เช่น กล้าเสี่ยง, ทำงานเชิงรุก, คิดนวัตกรรมใหม่ ๆ)					
13.2 การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ฉันรู้สึกอยากเป็นอิสระ					
13.3 การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ฉันเข้าใจรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจ (เช่น การเป็นเจ้าของคนเดียว, การมีหุ้นส่วน เป็นต้น)					
13.4 ฉันได้รับทักษะ ความรู้และความสามารถที่ต้องการสร้าง พัฒนาและจัดการธุรกิจผ่านจากการเรียนวิชาด้านการประกอบการ					

รายการประเมิน	ระดับแรงจูงใจ				
	1	2	3	4	5
14. ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ					
14.1 ฉันมีความตั้งใจที่จะสร้างกิจการให้ได้ภายใน 5 ปี หลังจากจบการศึกษา					
14.2 เป้าหมายในชีวิตของฉัน คือการได้เป็นผู้ประกอบการ					
14.3 ฉันตั้งใจที่จะสร้างธุรกิจใหม่ในอนาคต					
14.4 ฉันคิดไว้อย่างจริงจังว่าจะต้องเริ่มต้นทำธุรกิจ					
15. แรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการที่ได้จากบุคคลตัวแบบ					
15.1 ตัวแบบที่เลือกมาให้ศึกษาช่วยส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ฉัน					
15.2 ตัวแบบประเภทข้อความและวิดีโอทัศน์ช่วยสร้างแรงจูงใจ ทัศนคติที่ดีในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ฉัน					
15.3 ตัวแบบจริงที่เลือกมาให้ฉันศึกษาช่วยให้ฉันเกิดแรงบันดาลใจที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต					
15.4 กิจกรรมเลียนแบบโมเดลธุรกิจช่วยสร้างธุรกิจในอนาคตให้แก่ฉัน					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ
นางสาวสุพิศ มีทรัพย์มัน
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3			
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1. ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการตั้งใจ						
1.1 ครูเสนอตัวแบบที่น่าสนใจให้นักเรียน	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
1.2 นักเรียนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแบบโดยการสังเกตจากตัวแบบ	4	4	4	4.00	0.00	มาก
1.3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคุณลักษณะของตัวแบบ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะของตัวแบบ รวบรวมและแปลความหมาย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
2. กระบวนการเก็บจำ						
2.1 ครูกระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่กำหนดขึ้นมา	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
2.2 นักเรียนจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
3. กระบวนการกระทำ						
3.1 นักเรียนแสดงออกโดยดัดแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำมาเป็นพฤติกรรมเบื้องต้น	4	4	4	4.00	0.00	มาก

รายการประเมิน	ความเห็น			\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ					
	1	2	3			
3.2 นักเรียนเกิดการทำซ้ำหลายๆครั้งผ่านการ ใช้บทบาทสมมุติให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของตัว แบบซึ่งเป็นผู้ประกอบการ	4	4	5	4.33	0.15	มาก
3.3 นักเรียนปรับพฤติกรรมของตนเองจนมี ความคล้ายหรือเหมือน ตัวแบบ	4	4	4	4.00	0.00	มาก
3.4 นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมที่ ค้นพบได้จากตัวแบบ	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
4. กระบวนการจูงใจ						
4.1 นักเรียนแสดงออกโดยกระทำตามแม่แบบ ที่นักเรียนสนใจ	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
4.2 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
4.3 ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม เลียนแบบออกมาตามสถานการณ์ที่กำหนด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออก ครู สร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลหรือเสริมแรง ทางบวก	5	4	4	4.33	0.15	มากที่สุด
4.5 ครูเสริมแรงให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีกด้วย กระบวนการโค้ช	4	4	5	4.33	0.15	มาก
4.6 เมื่อจบกิจกรรมนักเรียนสะท้อนคิด กิจกรรม	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
เฉลี่ย				4.58	0.37	มากที่สุด

ตาราง 14 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ การงานอาชีพ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ความเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3			
คู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้						
องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้						
1.องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน	4	5	4	4.33	0.15	มาก
2.ครอบคลุมทุกประเด็นหัวข้อของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.15	มาก
คำแนะนำสำหรับครูและนักเรียน						
1.อธิบายคำแนะนำสำหรับครูและนักเรียนมีรายละเอียดครบถ้วน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.ใช้ภาษาเข้าใจง่ายช่วยให้ครูนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
3.ครูมีความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
4.สื่อความหมายภาษาที่เข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	0.15	มาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)						
1. ประกอบด้วยขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)	4	5	4	4.33	0.15	มาก
2. การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)	4	5	4	4.33	0.15	มาก
3. อธิบายรายละเอียดขั้นตอนของการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นอย่างชัดเจน	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
4. ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบง่ายต่อการปฏิบัติ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเห็น			\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ					
	1	2	3			
แผนการจัดการเรียนรู้						
สาระสำคัญ						
1. เขียนสาระสำคัญถูกต้องตามประเด็นของเรื่องในภาพรวม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้						
1. จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและเจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบ	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้						
1. สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	5	4	4	4.33	0.15	มาก
2. มีประโยชน์ต่อนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. มีความชัดเจนของเนื้อหาที่ใช้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. กิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้การทำงานอาชีพโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังคม(ตัวแบบ)	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	4	5	4	4.33	0.15	มาก
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ	4	5	4	4.33	0.15	มาก
5. กำหนดระยะเวลาเหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
6. การจัดกิจกรรมเหมาะสมกับวัยและ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเห็น			\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ					
	1	2	3			
ความสามารถของนักเรียน						
สื่อ / แหล่งเรียนรู้						
1. ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สื่อที่ใช้สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
4. สื่อ มีความหลากหลาย น่าสนใจ	5	4	5	4.67	0.13	มากที่สุด
5. เหมาะสมกับวัยและเวลา	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
2. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	4	5	4	4.33	0.15	มาก
3. การประเมินครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
4. เครื่องมือสอดคล้องกับวิธีการวัดการเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
5. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับนักเรียน	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด
6. การประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.13	มากที่สุด

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

ขอความกรุณาโปรดพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในแบบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่ละข้อว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่านและกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- + 1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อคำถามที่สอดคล้องกับความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจกับข้อคำถามที่สอดคล้องกับความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามที่สอดคล้องกับความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาเสียสละเวลา ให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ ในครั้งนี้

นางสาวสุพิศ มีทรัพย์มัน

ผู้วิจัย

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>1. ข้อใดเป็นความสำคัญของธุรกิจ</p> <p>ก. สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี</p> <p>ข. เพิ่มผลประโยชน์หรือกำไร</p> <p>ค. เพื่อสร้างความมั่นคงให้กิจการ</p> <p>ง. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และธุรกิจ</p>				
<p>2. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของธุรกิจ</p> <p>ก. กิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือผู้บริโภค</p> <p>ข. กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดจำหน่าย และการบริการ</p> <p>ค. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น</p> <p>ง. กิจกรรมการเกี่ยวข้องกับรายได้ของรัฐบาลและกิจกรรมอย่างอื่นที่สำคัญ</p>				
<p>3. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของการประกอบการได้ถูกต้อง</p> <p>ก. คือการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อสาธารณกุศล</p> <p>ข. ผู้ที่มีความคิดริเริ่มที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมา</p> <p>ค. กลุ่มบุคคลหรือนิติบุคคลร่วมมือกันผลิตสินค้าและบริการ</p> <p>ง. การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการเพื่อดำเนินการผลิตและการจำหน่าย การให้บริการโดยนำปัจจัยต่างๆมาลงทุน</p>				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>4. ข้อใดจัดเป็นความสำคัญของธุรกิจต่อประเทศชาติ</p> <p>ก. เป็นแหล่งรายได้สำคัญของประชาชน</p> <p>ข. ยกระดับค่าครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น</p> <p>ค. ทำให้มีการสร้างนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่</p> <p>ง. ทำให้มีการกระตุ้นให้มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจ</p>				
<p>5. ข้อใดจัดเป็นวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจเพื่อให้ความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>ก. การขยายกิจการรวมถึงการขยายขนาดของร้านหรือการเปิดสาขา</p> <p>ข. ธุรกิจดำเนินกิจการไปได้ยาวนานไม่หยุดชะงักหรือต้องปิดกิจการไป</p> <p>ค. สังคมอยู่ได้ ธุรกิจก็อยู่ได้ ธุรกิจไม่ควรเอาเปรียบลูกค้าและปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>ง. ความมั่นคง ความมั่งคั่งของธุรกิจ รวมถึงการมีทรัพย์สินทางการเงินที่เพิ่มขึ้น</p>				
<p>6. ผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการดำเนินธุรกิจเป็นของตนเองเรียกว่าอะไร</p> <p>ก. ผู้ขาย</p> <p>ข. ผู้ผลิต</p> <p>ค. ผู้ประกอบการ</p> <p>ง. ผู้ดำเนินการ</p>				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>7 .การที่จะเป็นผู้ประกอบการต้องมี ความสามารถที่จะก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ หรือ บริการรูปแบบใหม่ๆ รวมถึงกระบวนการผลิต การตลาด การจัดทรัพยากรถือว่าเป็น ความสามารถในหัวข้อใด</p> <p>ก.ความคิดสร้างสรรค์ ข.การรับสภาพความเสี่ยง ค.เรียนรู้และสร้างนวัตกรรม ง.ความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน</p>				
<p>8.ความหมายของการประกอบการข้อใดกล่าว ถูกต้อง</p> <p>ก. บุคคลที่จัดตั้งองค์กรธุรกิจโดยยอมรับความ เสี่ยงภัยเพื่อหวังผลกำไร ข. การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการเพื่อดำเนินการ ผลิต การจำหน่ายและการให้บริการโดยนำ ปัจจัยต่างๆมาลงทุน ค. การกระทำกิจกรรมของมนุษย์อย่าง ต่อเนื่องกันเกี่ยวกับการผลิตการจำหน่าย ง. ผู้ที่มีความคิดที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้ง ธุรกิจขึ้นมา</p>				
<p>9. การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำสัญญา ร่วมลงทุนร่วมกันตรงกับรูปแบบข้อใด</p> <p>ก. กิจการเจ้าของคนเดียว ข. ห้างหุ้นส่วน ค. บริษัท ง. สหกรณ์</p>				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
10. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรประกอบธุรกิจแบบ เจ้าของคนเดียว ก. นางสาววันดีขายข้าวมันไก่ ข. นายฝันดีขายไก่ย่างห้าดาว ค. นางสาวแอนขายก๋วยเตี๋ยวชายสี่ระหมี่เกี๊ยว ง. จุ่มขายก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นแชมป์				
11. "การรวบรวมผลิตภัณฑ์และควบคุมดูแลให้ ปัจจัยที่เป็นทรัพยากร การจัดการประเภทต่างๆ ให้สามารถดำเนินต่อไปได้และถูกใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ" ปัจจัยในด้านนี้จัดเป็นหน้าที่ของ ใคร ก. ผู้บริหาร ข. ผู้ปฏิบัติงาน ค. หัวหน้างาน ง. ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ				
12. ร้านก๋วยเตี๋ยวชายสี่ระหมี่เกี๊ยว จัดเป็นธุรกิจ ประเภทใด ก. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว ข. ธุรกิจแฟรนไชส์ ค. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ง. ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>13. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับแบบจำลองธุรกิจ</p> <p>ก. เป็นโมเดลธุรกิจเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวสำหรับการขับเคลื่อนกลยุทธ์โครงสร้างกระบวนการ และระบบต่างๆ ขององค์การ</p> <p>ข. การใช้ส่วนประกอบทั้ง 8 ครอบคลุม 3 ด้านหลักของธุรกิจ ได้แก่ ลูกค้า ข้อและโครงสร้างพื้นฐาน</p> <p>ค. เป็นตัวแบบทางธุรกิจที่จะช่วยสร้างโอกาสทำกำไรได้ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งให้กับกิจการ</p> <p>ง. เป็นการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของธุรกิจด้วยการตอบคำถามว่าธุรกิจเรา "ทำเงินอย่างไร"</p>				
<p>14.คุณสมบัตของผู้ประกอบการที่สำคัญที่สุดคือข้อใด</p> <p>ก. ความชอบธุรกิจ</p> <p>ข. ความรู้ในธุรกิจ</p> <p>ค. ความตั้งใจที่จะทำ</p> <p>ง. มีภาวะผู้นำ</p>				
<p>15.ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัตของผู้ประกอบการ</p> <p>ก. ต้องเป็นคนไม่ท้อถอยง่าย</p> <p>ข. ต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม</p> <p>ค. ต้องเป็นนักเสี่ยงกล้าได้กล้าเสีย</p> <p>ง. ต้องเป็นนักฉวยโอกาสไม่ว่าจะด้วยวิธีใด</p>				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
16. ข้อใดจัดเป็นจรรยาบรรณต่อลูกค้า ก. ต้องเปิดเผยข้อมูล ตรงไปตรงมา ข. ไม่นำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นความจริงสำหรับสินค้า ค. ธุรกิจขนาดใหญ่ไม่เอาเปรียบธุรกิจขนาดเล็ก ง. ละเว้นการประกอบธุรกิจที่ทำให้สังคมเสื่อม				
17. แผนธุรกิจ หมายถึงอะไร ก. การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานทางการตลาด ข. เครื่องมือที่ผู้ประกอบการใช้กำหนดขั้นตอนวางแผนการดำเนินธุรกิจอย่างมีระบบ ค. สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะของโครงการโดยรวมภายในเวลาจำกัด ง. เป็นการตรวจสอบความสามารถความพร้อมของกิจการในด้านต่างๆ				
18. การพบข้อผิดพลาดนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ตรงกับลักษณะการจัดทำแผนธุรกิจข้อใด ก. เป็นเครื่องมือควบคุมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข. เป็นเครื่องมือในการแสวงหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุน ค. มีเป้าหมายการดำเนินงานชัดเจน ง. แผนธุรกิจสามารถวัดผลสำเร็จได้				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
19. ส่วนสำคัญที่สุดของแผนธุรกิจคือข้อใด ก. บทสรุปของผู้บริหาร ข. แนวคิดธุรกิจ ค. กลุ่มตลาดเป้าหมาย ง. การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด				
20. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องข้องกับการตอบคำถามสำคัญของการทำธุรกิจของ Business Model Canvas ก. ทำ(สินค้า) อะไร ข. ทำ(ขาย) ให้ใคร ค. ทำที่ไหน (สถานที่) ง. ทำอย่างไร (วิธีการดำเนินการ)				
21. “การจัดทำโครงสร้างต้นทุนเป็นต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ ทั้งต้นทุนผันแปร” เป็นการตอบคำถามสำคัญด้านใดก่อนสร้างตัวแบบทางธุรกิจ ก. Cost Structure (C\$) ข. Key Activities (KA) ค. Value Propositions (VP) ง. Customer Segments (CS)				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>22. การเริ่มต้นการเขียนแผนผังแบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas) ควรเริ่มต้นจากขั้นตอนใด</p> <p>ก. ค้นหาแนวคิดที่ดีที่สุดที่คิดว่าลูกค้าจะให้ความสนใจและจะสามารถทำเป็นธุรกิจขึ้นมาได้</p> <p>ข. การสร้างต้นแบบโดยเขียนรายละเอียดต่างๆ ลงในองค์ประกอบทั้งหมด 9 ช่องลงในกระดาษ</p> <p>ค. สร้างมโนภาพเกี่ยวกับธุรกิจที่จะดำเนินการ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ 9 ช่องเพื่อเสนอแนวคิดตามไอเดียธุรกิจ</p> <p>ง. คิดหาปัจจัยและรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ (Building Blocks) จำนวน 9 กลุ่ม เพื่อตอบคำถามสำคัญทางธุรกิจ 4 ข้อ คือ ทำอะไร (What?) ทำเพื่อใคร (Who?) ทำอย่างไร (How?) และทำแล้วคุ้มค่าเพียงใด (Money)</p>				
<p>23..การประเมินโอกาสทางธุรกิจ จะต้องประเมินสิ่งใดบ้าง</p> <p>ก. ลูกค้า คู่แข่งขัน องค์กร</p> <p>ข. คู่แข่งขัน องค์กร แหล่งเงินทุน</p> <p>ค. ลูกค้า องค์กร นโยบายของรัฐบาล</p> <p>ง. องค์กร แหล่งเงินทุน ผู้ขายปัจจัยการผลิต</p>				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
24. การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่มีผล การดำเนินกิจการ เรียกว่า ก. การวิเคราะห์ STP Analysis ข. การวิเคราะห์ SWOT Analysis ค. การวิเคราะห์ SMART Analysis ง. การวิเคราะห์ STRENGTH Analysis				
25. ข้อใดจัดเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ก. ผลิตภัณฑ์ ข. การเงิน ค. โครงสร้างองค์การ ง. แนวโน้มเศรษฐกิจ				
26. “คู่แข่งเพิ่มมากขึ้น” จัดเป็นการวิเคราะห์ SWOT ข้อใด ก. จุดแข็ง ข. จุดอ่อน ค. โอกาส ง. อุปสรรค				
27. ข้อใดกล่าวถึงข้อควรระวังในการจัดทำแผน ธุรกิจไม่ถูกต้อง ก. จัดทำรูปแบบและแบบให้น่าสนใจ ข. ต้องเตรียมแผนธุรกิจทุกธุรกิจที่สนใจ ค. การจัดทำแผนธุรกิจต้องจัดเตรียมแบบฟอร์ม ก่อนทำแผนธุรกิจ ง. ควรวางแผนโครงการระยะยาวมากๆ เพื่อการ ทำธุรกิจจะได้ต่อเนื่อง				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
28. การจัดทำแผนธุรกิจจะต้องเริ่มต้นอย่างไร ก. ต้องจัดหาแหล่งเงินทุนก่อน ข. ต้องกำหนดบทบาทสรุปผู้บริหารก่อน ค. ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดก่อน ง. ต้องบอกที่มีมาและการบริหารโครงการก่อน				
29. ข้อใดไม่ใช่แผนธุรกิจ ก. มีความเป็นไปได้ ข. มีความยืดหยุ่นได้ ค. เพื่อกำหนดงานในปัจจุบัน ง. มีเป้าหมายชัดเจน				
30. “ผู้บริโภครักษาสภาพ” จัดเป็นสถานการณ์ ข้อใดของผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ก. จุดแข็ง ข. จุดอ่อน ค. โอกาส ง. อุปสรรค				
31. รัฐบาลประกาศลดภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อ ส่งเสริมให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น" 4ค ก. วิเคราะห์สิ่งใด ข. การวิเคราะห์จุดแข็ง ค. การวิเคราะห์จุดอ่อน ง. การวิเคราะห์โอกาส				
32. ข้อใดจัดเป็นต้นทุนขาย ก. เงินเดือนพนักงาน ข. ค่าส่งเสริมการตลาด ค. ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า ง. ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>33. ผู้ประกอบการร้านไอศกรีม ได้สำรวจจำนวนครัวเรือนที่มีอยู่ในหมู่บ้าน พบว่า มีทั้งหมด 50 หลังคาเรือน แต่ละหลังมีผู้อยู่อาศัยหลังละ 4 คน ขนาดตลาดเป้าหมาย 200 ตั้งสมมติฐานว่าแต่ละวันลูกค้า 1 ราย จะทานไอศกรีม 1 ถ้วย ราคา 10 บาท ผู้ประกอบการรายนี้จะมีประมาณการรายได้ที่จะเกิดขึ้นเดือนละเท่าไร</p> <p>ก. 40,000 บาท ข. 50,000 บาท ค. 60,000 บาท ง. 70,000 บาท</p>				
<p>34. ผู้ประกอบการรายหนึ่ง นำสินค้า OTOP ของหมู่บ้านมาบรรจุหีบห่อขนาดต่างๆ และติดป้ายชื่อสินค้าภายใต้แบรนด์ใหม่ The Pooh เป็นของตนเอง เพื่อเตรียมการจัดจำหน่ายให้กับลูกค้า"</p> <p>ผู้ประกอบการรายนี้ ดำเนินธุรกิจประเภทใด</p> <p>ก. ธุรกิจบริการ ข. ธุรกิจผลิตสินค้า ค. ธุรกิจซื้อมาขายไป ง. ธุรกิจขนาดย่อม</p>				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
35. ขั้นตอนใดของกระบวนการผลิต ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในปัจจุบัน ก. การจัดซื้อ ข. การจัดเก็บ ค. การแปลงสภาพ ง. การบริการหลังการขาย				
36. “ธุรกิจที่ซื้อเทียนหอมมาจัดจำหน่าย โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหีบห่อให้เป็นตราสินค้าของตัวเองแต่ยังคงรูปเทียนหอมอยู่” จัดเป็นขั้นตอนใดของกระบวนการผลิต ก. การจัดซื้อ ข. การแปลงสภาพ ค. การกระจายสินค้า ง. การบริการหลังการขาย				
37. สิ่งใดเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการดำเนินงานของกิจการ ก. ทำเลที่ตั้ง ข. การจัดหาวัตถุดิบ ค. กระบวนการผลิตสินค้า ง. กระบวนการดำเนินงาน				
38. ข้อใดคือปัจจัยที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิต ก. คลังสินค้า ข. การบรรจุหีบห่อ ค. คุณภาพสินค้าและบริการ ง. วัตถุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักร				

รายการ	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>39. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับแผนธุรกิจ</p> <p>ก. ค่าโครงสร้างย่อยๆ ของธุรกิจในอนาคตของผู้ประกอบการจะดำเนิน</p> <p>ข. แผนงานที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพในการลงทุนประกอบการ</p> <p>ค. การกำหนดรายละเอียดของธุรกิจเกี่ยวกับการกู้ยืมเพื่อการลงทุนของผู้ประกอบการ</p> <p>ง. แผนงานที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติในอนาคตโดยมีรายละเอียดวิธีการและกระบวนการในการดำเนินงานของธุรกิจในทุกๆ ด้าน</p>				
<p>40. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของแผนธุรกิจได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ก. ช่วยวิเคราะห์ทางเลือกที่องค์กรได้กำไรสูงสุด</p> <p>ข. เป็นการจัดสรรทรัพยากรและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แก่องค์กร</p> <p>ค. ยื่นขอรับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนหรือสถาบันการเงิน</p> <p>ง. ช่วยสร้างแนวทางการดำเนินงานให้ถูกต้องครบถ้วน และมีระเบียบ</p>				

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

เฉลยแบบทดสอบวัดความรู้ผู้การเป็นผู้ประกอบการ

ข้อ1	ข	ข้อ2	ข	ข้อ3	ง	ข้อ4	ข
ข้อ5	ค	ข้อ6	ค	ข้อ7	ข	ข้อ8	ก
ข้อ9	ข	ข้อ10	ก	ข้อ11	ก	ข้อ12	ข
ข้อ13	ข	ข้อ14	ค	ข้อ15	ง	ข้อ16	ข
ข้อ17	ข	ข้อ18	ง	ข้อ19	ก	ข้อ20	ง
ข้อ21	ก	ข้อ22	ง	ข้อ23	ง	ข้อ24	ข
ข้อ25	ง	ข้อ26	ง	ข้อ27	ก	ข้อ28	ก
ข้อ29	ค	ข้อ30	ค	ข้อ31	ค	ข้อ32	ค
ข้อ33	ค	ข้อ34	ค	ข้อ35	ง	ข้อ36	ข
ข้อ37	ข	ข้อ38	ง	ข้อ39	ง	ข้อ40	ง

ตาราง 15 แสดงผลประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
1. ข้อใดเป็นความสำคัญของธุรกิจ ก. สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ข. เพิ่มผลประโยชน์หรือกำไร ค. เพื่อสร้างความมั่นคงให้กิจการ ง. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และธุรกิจ	0	1	1	2.00	0.67	ใช้ได้
2. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของธุรกิจ ก. กิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือผู้บริโภค ข. กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดจำหน่าย และการบริการ ค. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น ง. กิจกรรมการเกี่ยวข้องกับรายได้ของรัฐบาลและกิจกรรมอย่างอื่นที่สำคัญ	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
3. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของการประกอบการได้ถูกต้อง ก. คือการจัดองค์กรขึ้นมาเพื่อสาธารณะกุศล ข. ผู้ที่มีความคิดริเริ่มที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมา ค. กลุ่มบุคคลหรือนิติบุคคลร่วมมือกันผลิตสินค้าและบริการ ง. การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการเพื่อดำเนินการผลิตและการจำหน่าย การให้บริการโดยนำปัจจัยต่าง ๆ มาลงทุน	-1	1	1	1.00	0.33	ปรับปรุง
4. ข้อใดจัดเป็นความสำคัญของธุรกิจต่อประเทศชาติ ก. เป็นแหล่งรายได้สำคัญของประชาชน ข. ยกระดับค่าครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ค. ทำให้มีการสร้างนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ง. ทำให้มีการกระตุ้นให้มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจ	1	1	0	2.00	0.67	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	5. ข้อใดจัดเป็นวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจเพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม	1	1			
ก. การขยายกิจการรวมถึงการขยายขนาดของร้านหรือการเปิดสาขา						
ข. ธุรกิจดำเนินกิจการไปได้ยาวนานไม่หยุดชะงักหรือต้องปิดกิจการไป						
ค. สังคมอยู่ได้ ธุรกิจก็อยู่ได้ ธุรกิจไม่ควรเอาเปรียบลูกค้าและปฏิบัติตามกฎหมาย						
ง. ความมั่นคง ความมั่งคั่งของธุรกิจ รวมถึงการมีทรัพย์สินทางการเงินที่เพิ่มขึ้น						
6. ผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการดำเนินธุรกิจเป็นของตนเอง เรียกว่าอะไร	1	0	0	1.00	0.33	ปรับปรุง
ก. ผู้ขาย						
ข. ผู้ผลิต						
ค. ผู้ประกอบการ						
ง. ผู้ดำเนินการ						
7. การที่จะเป็นผู้ประกอบการต้องมีความสามารถที่จะก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ หรือบริการรูปแบบใหม่ๆ รวมถึงกระบวนการผลิต การตลาด การจัดทรัพยากรถือว่าเป็นความสามารถในหัวข้อใด	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ก.ความคิดสร้างสรรค์						
ข.การรับสภาพความเสี่ยง						
ค.เรียนรู้และสร้างนวัตกรรม						
ง.ความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน						

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
8. ความหมายของการประกอบการซื้อใดกล่าวถูกต้อง ก. บุคคลที่จัดตั้งองค์กรธุรกิจโดยยอมรับความเสี่ยงภัยเพื่อหวังผลกำไร ข. การจัดตั้งองค์กรหรือกิจการเพื่อดำเนินการผลิต การจำหน่ายและการให้บริการโดยนำปัจจัยต่างๆมาลงทุน ค. การกระทำกิจกรรมของมนุษย์อย่างต่อเนื่องกันเกี่ยวกับการผลิตการจำหน่าย ง. ผู้ที่มีความคิดที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมา	0	1	1	2.00	0.67	ใช้ได้
9. การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำสัญญาร่วมลงทุนร่วมกันตรงกับรูปแบบข้อใด ก. กิจการเจ้าของคนเดียว ข. ห้างหุ้นส่วน ค. บริษัท ง. สหกรณ์	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
10. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรประกอบการธุรกิจแบบเจ้าของคนเดียว ก. นางสาววันดีขายข้าวมันไก่ ข. นายฝันดีขายไก่อ่างห้าดาว ค. นางสาวแอนขายกล้วยเดี่ยวชายสี่บะหมี่เกี๊ยว ง. จุ่มขายกล้วยเดี่ยวลูกชิ้นแชมป์	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
11. "การรวบรวมผลิตภัณฑ์และควบคุมดูแลให้ปัจจัยที่เป็นทรัพยากร การจัดการประเภทต่างๆ ให้สามารถดำเนินต่อไปได้และถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพ" ปัจจัยในด้านนี้จัดเป็นหน้าที่ของใคร ก. ผู้บริหาร ข. ผู้ปฏิบัติงาน ค. หัวหน้างาน ง. ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
12. ร้านก๋วยเตี๋ยวขายสี่หมี่เกี่ยว จัดเป็นธุรกิจประเภทใด ก. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว ข. ธุรกิจแฟรนไชส์ ค. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ง. ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
13. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับแบบจำลองธุรกิจ ก. เป็นโมเดลธุรกิจเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวสำหรับการ ขับเคลื่อนกลยุทธ์โครงสร้าง กระบวนการ และระบบต่างๆ ขององค์กร ข. การใช้ส่วนประกอบทั้ง 8 ครอบคลุม 3 ด้านหลักของธุรกิจ ได้แก่ ลูกค้า ข้อและโครงสร้างพื้นฐาน ค. เป็นตัวแบบทางธุรกิจที่จะช่วยสร้างโอกาสทำกำไรได้ใน ระยะเวลาใดเวลาหนึ่งให้กับกิจการ ง. เป็นการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของธุรกิจด้วยการตอบ คำถามว่าธุรกิจเรา "ทำเงินอย่างไร"	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
14. คุณสมบัติของผู้ประกอบการที่สำคัญที่สุดคือข้อใด ก. ความชอบธุรกิจ ข. ความรู้ในธุรกิจ ค. ความตั้งใจที่จะทำ ง. มีภาวะผู้นำ	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
15. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผู้ประกอบการ ก. ต้องเป็นคนไม่ท้อถอยง่าย ข. ต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม ค. ต้องเป็นนักเสี่ยงกล้าได้กล้าเสีย ง. ต้องเป็นนักฉวยโอกาสไม่ว่าจะด้วยวิธีใด	0	1	0	1.00	0.33	ปรับปรุง
16. ข้อใดจัดเป็นจรรยาบรรณต่อลูกค้า ก. ต้องเปิดเผยข้อมูล ตรงไปตรงมา ข. ไม่นำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นความจริงสำหรับสินค้า ค. ธุรกิจขนาดใหญ่ไม่เอาเปรียบธุรกิจขนาดเล็ก ง. ละเว้นการประกอบธุรกิจที่ทำให้สังคมเสื่อม	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	17. แผนธุรกิจ หมายถึงอะไร ก. การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานทางการตลาด ข. เครื่องมือที่ผู้ประกอบการใช้กำหนดขั้นตอนวางแผนการดำเนินงานธุรกิจอย่างมีระบบ ค. สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะของโครงการโดยรวมภายในเวลาจำกัด ง. เป็นการตรวจสอบความสามารถความพร้อมของกิจการในด้านต่างๆ	1	1			
18. การพบข้อผิดพลาดนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ตรงกับลักษณะ การจัดทำแผนธุรกิจข้อใด ก. เป็นเครื่องมือควบคุมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข. เป็นเครื่องมือในการแสวงหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุน ค. มีเป้าหมายการดำเนินงานชัดเจน ง. แผนธุรกิจสามารถวัดผลสำเร็จได้	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
19. ส่วนสำคัญที่สุดของแผนธุรกิจคือข้อใด ก. บทสรุปของผู้บริหาร ข. แนวคิดธุรกิจ ค. กลุ่มตลาดเป้าหมาย ง. การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
20. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการตอบคำถามสำคัญของการทำ ธุรกิจของ Business Model Canvas ก. ทำ(สินค้า) อะไร ข. ทำ(ขาย) ให้ใคร ค. ทำที่ไหน (สถานที่) ง. ทำอย่างไร (วิธีการดำเนินการ)	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	21. “การจัดทำโครงสร้างต้นทุนเป็นต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ ทั้งต้นทุนทุนผันแปร” เป็นการตอบคำถามสำคัญด้านใดก่อนสร้างตัวแบบทางธุรกิจ ก. Cost Structure (C\$) ข. Key Activities (KA) ค. Value Propositions (VP) ง. Customer Segments (CS)	1	1			
22. การเริ่มต้นการเขียนแผนผังแบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas) ควรเริ่มต้นจากขั้นตอนใด ก. ค้นหาแนวคิดที่ดีที่สุดที่คิดว่าลูกค้าจะให้ความสนใจและจะสามารถทำเป็นธุรกิจขึ้นมาได้ ข. การสร้างต้นแบบโดยเขียนรายละเอียดต่างๆ ลงในองค์ประกอบทั้งหมด 9 ช่องลงในกระดาษ ค. สร้างมโนภาพเกี่ยวกับธุรกิจที่จะดำเนินการ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ 9 ช่องเพื่อเสนอแนวคิดตามไอเดียธุรกิจ ง. คิดหาปัจจัยและรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ (Building Blocks) จำนวน 9 กลุ่ม เพื่อตอบคำถามสำคัญทางธุรกิจ 4 ข้อ คือ ทำอะไร (What?) ทำเพื่อใคร (Who?) ทำอย่างไร (How?) และทำแล้วคุ้มค่าเพียงใด (Money)	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
23. การประเมินโอกาสทางธุรกิจ จะต้องประเมินสิ่งใดบ้าง ก. ลูกค้า คู่แข่งขัน องค์กร ข. คู่แข่งขัน องค์กร แหล่งเงินทุน ค. ลูกค้า องค์กร นโยบายของรัฐบาล ง. องค์กร แหล่งเงินทุน ผู้ขายปัจจัยการผลิต	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	24. การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลการดำเนินงาน กิจการ เรียกว่า ก. การวิเคราะห์ STP Analysis ข. การวิเคราะห์ SWOT Analysis ค. การวิเคราะห์ SMART Analysis ง. การวิเคราะห์ STRENGTH Analysis	1	1			
25. ข้อใดจัดเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ก. ผลกระทบ ข. การเงิน ค. โครงสร้างองค์การ ง. แนวโน้มเศรษฐกิจ	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
26. “คู่แข่งเพิ่มมากขึ้น” จัดเป็นการวิเคราะห์ SWOT ข้อ ใด ก. จุดแข็ง ข. จุดอ่อน ค. โอกาส ง. อุปสรรค	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
27. ข้อใดกล่าวถึงข้อควรระวังในการจัดทำแผนธุรกิจไม่ ถูกต้อง ก. จัดทำรูปเล่มและแบบให้น่าสนใจ ข. ต้องเตรียมแผนธุรกิจทุกธุรกิจที่สนใจ ค. การจัดทำแผนธุรกิจต้องจัดเตรียมแบบฟอร์มก่อนทำแผน ธุรกิจ ง. ควรวางแผนโครงการระยะยาวมากๆ เพื่อการทำธุรกิจจะได้ ต่อเนื่อง	0	1	0	1.00	0.33	ปรับปรุง
28. การจัดทำแผนธุรกิจจะต้องเริ่มต้นอย่างไร ก. ต้องจัดหาแหล่งเงินทุนก่อน ข. ต้องกำหนดบทสรุปผู้บริหารก่อน ค. ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดก่อน ง. ต้องบอกที่มาและการบริหารโครงการก่อน	0	1	1	2.00	0.67	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	29. ข้อใดไม่ใช่แผนธุรกิจ ก.มีความเป็นไปได้ ข.มีความยืดหยุ่นได้ ค.เพื่อกำหนดงานในปัจจุบัน ง.มีเป้าหมายชัดเจน	1	1			
30. “ผู้บริโภคศรีสุภาพ” จัดเป็นสถานการณ์ข้อใดของ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ก. จุดแข็ง ข. จุดอ่อน ค. โอกาส ง. อุปสรรค	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
31. รัฐบาลประกาศลดภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อส่งเสริมให้มี การลงทุนเพิ่มขึ้น" 4ค ก. วิเคราะห์สิ่งใด ข. การวิเคราะห์จุดแข็ง ค. การวิเคราะห์จุดอ่อน ง. การวิเคราะห์โอกาส	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
32. ข้อใดจัดเป็นต้นทุนขาย ก. เงินเดือนพนักงาน ข. ค่าส่งเสริมการตลาด ค. ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า ง. ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	<p>33. ผู้ประกอบการร้านไอศกรีม ได้สำรวจจำนวนครัวเรือนที่มีอยู่ในหมู่บ้าน พบว่า มีทั้งหมด 50 หลังคาเรือน แต่ละหลังมีผู้อยู่อาศัยหลังละ 4 คน ขนาดตลาดเป้าหมาย 200 ตั้งสมมติฐานว่าแต่ละวันลูกค้า 1 ราย จะทานไอศกรีม 1 ถ้วย ราคา 10 บาท ผู้ประกอบการรายนี้จะมีประมาณการรายได้ที่จะเกิดขึ้นเดือนละเท่าไร</p> <p>ก. 40,000 บาท ข. 50,000 บาท ค. 60,000 บาท ง. 70,000 บาท</p>	1	1			
<p>34. ผู้ประกอบการรายหนึ่ง นำสินค้า OTOP ของหมู่บ้านมาบรรจุหีบห่อขนาดต่างๆ และติดป้ายชื่อสินค้าภายใต้แบรนด์ใหม่ The Pooh เป็นของตนเอง เพื่อเตรียมการจัดจำหน่ายให้กับลูกค้า" ผู้ประกอบการรายนี้ ดำเนินธุรกิจประเภทใด</p> <p>ก. ธุรกิจบริการ ข. ธุรกิจผลิตสินค้า ค. ธุรกิจซื้อมาขายไป ง. ธุรกิจขนาดย่อม</p>	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
<p>35. ขั้นตอนใดของกระบวนการผลิต ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในปัจจุบัน</p> <p>ก. การจัดซื้อ ข. การจัดเก็บ ค. การแปลงสภาพ ง. การบริการหลังการขาย</p>	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	36. “ธุรกิจที่ซื้อเทียนหอมมาจัดจำหน่าย โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหีบห่อให้เป็นตราสินค้าของตัวเองแต่ยังคงรูปเทียนหอมอยู่” จัดเป็นขั้นตอนใดของกระบวนการผลิต ก. การจัดซื้อ ข. การแปลงสภาพ ค. การกระจายสินค้า ง. การบริหารหลังการขาย	1	1			
37. สิ่งใดเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการดำเนินงานของกิจการ ก. ทำเลที่ตั้ง ข. การจัดหาวัตถุดิบ ค. กระบวนการผลิตสินค้า ง. กระบวนการดำเนินงาน	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
38. ข้อใดคือปัจจัยที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิต ก. คลังสินค้า ข. การบรรจุหีบห่อ ค. คุณภาพสินค้าและบริการ ง. วัตถุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักร	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
39. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับแผนธุรกิจ ก. ค่าครองชีพของผู้ประกอบการจะดำเนิน ข. แผนงานที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพในการลงทุนผู้ประกอบการ ค. การกำหนดรายละเอียดของธุรกิจเกี่ยวกับการกู้ยืมเพื่อการลงทุนของผู้ประกอบการ ง. แผนงานที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติในอนาคตโดยมีรายละเอียดวิธีการและกระบวนการในการดำเนินงานของธุรกิจในทุก ๆ ด้าน	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			R	IOC	แปลผล
	1	2	3			
	40. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของแผนธุรกิจได้อย่างถูกต้อง ก. ช่วยวิเคราะห์ทางเลือกที่องค์การได้กำไรสูงสุด ข. เป็นการจัดสรรทรัพยากรและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แก่ องค์การ ค. ยื่นขอรับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนหรือสถาบัน การเงิน ง. ช่วยสร้างแนวทางการดำเนินงานให้ถูกต้อง ครบถ้วน และ มีระเบียบ	1	1			

ตาราง 16 แสดงคะแนนแบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน Pre-test	คะแนนหลังเรียน Pro-test	คะแนนผลต่าง
1	5	15	10
2	7	13	6
3	8	16	8
4	5	15	10
5	4	16	12
6	6	16	10
7	7	14	7
8	8	16	8
9	11	16	5
10	5	17	12
11	8	15	7
12	7	13	6
13	4	15	11
14	8	16	8
15	9	17	8

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
	Pre-test	Pro-test	
16	6	16	10
17	9	18	9
18	6	16	10
19	7	17	10
20	4	15	11
21	6	13	7
22	8	14	6
23	8	15	7
24	5	14	9
25	8	14	6
26	6	16	10
27	8	16	8
28	6	13	7
29	8	15	7
30	7	17	10
31	8	15	7
32	9	15	6
33	5	17	12
34	7	12	5
35	8	15	7
เฉลี่ย	6.89	15.23	8.34
S.D.	1.64	1.40	2.04

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบทีและระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียน (n = 35)

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	S.D. _D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	6.89	1.64	8.34	2.04	24.16*	0.0000
หลังเรียน	15.23	1.40				

ตาราง 18 แสดงคะแนนแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	รวม
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
1	3	3	4	5	4	4	5	3	3	4	4	4	5	5	56
2	5	4	4	4	4	5	5	5	3	5	5	5	5	4	63
3	5	3	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	60
4	4	3	5	4	5	5	5	4	4	4	5	3	5	4	60
5	4	3	4	5	5	5	5	4	3	4	5	4	4	4	59
6	3	4	5	4	5	3	4	5	2	5	5	5	3	5	58
7	3	5	4	5	5	4	4	5	2	4	5	5	4	5	60
8	3	3	5	4	4	4	5	5	4	4	5	4	5	5	60
9	3	4	5	5	4	3	5	4	5	3	4	4	5	5	59
10	5	3	5	4	5	3	3	4	3	3	4	4	5	4	55
11	5	3	4	4	5	3	4	4	2	4	4	5	4	3	54
12	5	3	4	4	5	3	5	5	5	3	5	5	5	4	61
13	5	3	4	5	3	4	5	5	5	3	4	5	4	5	60
14	5	4	4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	65
15	5	3	4	5	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	61
16	4	3	4	5	4	5	4	4	3	5	5	4	5	4	59
17	4	3	4	5	4	3	5	5	5	15	4	5	4	4	70
18	4	3	4	5	4	3	5	4	5	5	5	4	5	4	60
19	4	4	4	5	3	4	5	5	5	5	4	5	5	4	62
20	4	4	4	5	4	3	4	5	3	5	5	5	5	4	60
21	5	3	4	5	3	4	4	5	3	5	4	3	4	4	56
22	5	4	4	5	5	4	4	5	3	4	5	4	5	4	61
23	5	3	4	5	5	4	5	4	3	3	4	4	5	3	57
24	5	4	5	4	5	3	5	4	4	3	3	5	5	5	62
25	5	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4	5	4	3	63
26	4	4	5	3	5	4	5	5	3	3	5	5	5	4	60
27	4	4	5	3	5	4	5	5	4	3	4	4	5	4	59
28	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4	5	4	4	4	62
29	4	3	5	4	4	4	4	4	3	4	5	5	4	4	57
30	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	5	5	5	4	63
31	4	3	5	4	4	5	5	5	3	5	5	4	5	4	61
32	3	3	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	63
33	3	3	5	4	4	3	5	5	4	5	5	5	5	5	61
34	3	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	64
35	3	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	66
รวม	145	123	157	155	155	141	160	161	134	154	163	158	161	150	2117
ค่าเฉลี่ย	4.14	3.51	4.49	4.43	4.43	4.03	4.57	4.60	3.83	4.40	4.66	4.51	4.60	4.29	60.49
SD	0.81	0.61	0.51	0.61	0.65	0.79	0.56	0.55	1.01	2.00	0.48	0.61	0.55	0.62	3.17
ระดับคุณภาพ	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด

ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม
เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

ชั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ

ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ

ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ

ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ

